ROSARIUM PHILOSOPHORUM

(GRĂDINA FILOSOFILOR)

O carte în care se arată prin simboluri ce este alchimia spirituală şi care este folosul acesteia

EDITURA HERALD

ROSARIVM
PHILOSOPHORVM.
SECVNDA PARS ALCHIMIÆ
DE LAPIDE PHILOSOPHICO VERO MODO

præparando, continens exactam eius ſcientiæ progreßi-
onem. Cum Figuris rei perfectionem
oſtendentibus.

Rosarium Philosophorum

(GRĂDINA FILOSOFILOR)

Descrierea CIP a Bibliotecii Naţionale a României

Rosarium philosophorum = Grădina filosofilor/
trad.:Ramona Ardelean ; ed.: Aurelian Scrima.
Bucureşti; Herald, 2008; ISBN 978-973-111-065-3
I. Ardelean, Ramona (trad.); II. Scrima, Aurelian (ed.)
133.5:54

De Alchimia opuscula complura veterum philosophorum... 2 partes in 1... Rosarium philosophorum. Secunda pars alchimiæ de lapide philosophico vero modo præparando... Frankfurt, 1550.

Ediţia română reproduce textul englezesc al Rosariului, din MS Ferguson 210, din secolul al XVII-lea.

Rosarium Philosophorum

(GRĂDINA FILOSOFILOR)

Traducere din limba engleză:
RAMONA ARDELEAN

EDITURA HERALD
Bucureşti

Coordonatorul colecției:
Alexandru Anghel

Tehnoredactare computerizată:
Alexandru Leicescu

Viziune grafică:
GRAPHYC DESIGN S.R.L.

Lector:
Simona Dragnea

© Toate drepturile asupra prezentei versiuni în limba română aparțin Editurii Herald. Reproducerea integrală sau parțială a textului sau a ilustrațiilor din această carte poate fi făcută numai cu acordul editorului.

Cuvânt introductiv

Chimia ca ştiinţă, cu metodologia şi procedeele ei specifice, nu a existat până la începutul secolului al XVII-lea; până atunci, tratatele timpurii par înţesate de fapte şi descoperiri curioase şi importante şi lasă să se întrevadă o cercetare orientată aproape exclusiv către transmutarea metalelor, fabricarea unui elixir universal şi producerea unui solvent general (Alkahest). Această cercetare constituia apanajul alchimiei, considerată de adepţii ei arta artelor şi ştiinţa ştiinţelor.

Alchimia, în loc să considere diversele domenii ale realităţii ca pe nişte subiecte distincte şi separate, a susţinut mereu unitatea tuturor formelor de Viaţă şi de Manifestare. A încercat, astfel, să coreleze chimia, ocultismul, religia, astrologia, magia şi mitologia şi să le prezinte ca părţi ale unei Manifestări Unice. Principiul care stă la baza teoriei ştiinţei alchimice este sintetizat în *Tabula de Smaragd*[1]: toate lucrurile provin dintr-un Singur Lucru, prin Voinţa unei Singure Fiinţe - ceea ce înseamnă că toate Manifestările provin dintr-o singură sursă. Tratatul Hermetic a exprimat aceasta în felul următor: „Şi după cum toate lucrurile au fost create printr-un singur cuvânt al Unului, tot aşa toate lucrurile au fost create din acest Unic Lucru, prin adaptare".

Cu alte cuvinte, Unul în Manifestare devine multiplu. Din acest Unu, din această Sămânţă, pe care alchimiştii au numit-o Alkahest, s-au născut trei: Mercurul, Sulful şi Sarea, iar din acestea trei s-au născut apoi altele. Aceşti termeni sunt, de fapt, nişte simboluri, şi prin urmare Mercurul alchimistului nu trebuie confundat cu mercurul metalic, cu care nu se aseamănă nici prin conţinut, nici prin

formă, la fel cum Sulful nu are neapărat calitățile sulfului așa cum îl știm noi. Însă pentru un cercetător al alchimiei, cele două substanțe, împreună cu sărurile lor, formează ideea de Spirit, Suflet și Corp[1].

În cele ce urmează vom prezenta câțiva termeni folosiți în alchimie. Spiritul Mercurului este rând pe rând denumit fie Chintesența Filosofiei, Azoth, Apa Vieții (sau Apa Paradisului), fie Mercurul Filosofilor sau Vultur, datorită volatilității sale deosebite. Când acest Spirit al Mercurului sau Sămânță a Metalelor se divide, mai apar două, Mercurul Alb și Sulful, a căror tinctură uleioasă, respectiv, aurul roșu al Soarelui, i-a adus și numele de Leul Roșu (Soarele, conform astrologiei, aflându-se în constelația Leul).

Cele două calități, Albul și Roșul, sunt asociate principiilor femininului și masculinului, negativului și pozitivului, Mamei (Luna) și Tatălui (Soarele) sau Reginei (Luna) și Regelui (Soarele).

În alchimie, metalele sunt considerate manifestarea influențelor planetare, fiind denumite prin corespondență cu acestea. Avem, astfel, următoarele analogii:

ELEMENTE	PLANETE
Aur	Soarele
Argint	Luna
Mercur	Mercur
Cositor	Jupiter
Fier	Marte
Cupru	Venus
Plumb	Saturn

Conform acestei vechi învățături, metalul se formează ca rezultat al unor vibrații stelare sau unde de energie,

---

[1] În același sens se exprima și Paracelsus: „Materia metalelor nu este constituită din mercurul obișnuit și din sulful obișnuit, ci din Mercurul și Sulful Filosofilor care sunt intrinseci metalelor perfecte și formelor lor". (Paracelsus, *Ars Alchimica*, ed. a II-a, trad. Ilie Iliescu, Ed. Herald, București, 2007 - n.t.

purtând în consecință caracteristicile planetei sub influența căreia se află. Așadar:

Aurul este manifestarea metalului perfect, așa cum Soarele este manifestarea Vieții pe această planetă;

Argintul reprezintă aspectul negativ al Soarelui, fiind în analogie cu Luna și cu culoarea albă;

Mercurul, asemenea planetei Mercur, are o natură extrem de volatilă, suprafața sa aflându-se într-o mișcare neîntreruptă;

Fierul este asociat cu Marte, planeta energiei și a forței;

Cuprul este asociat cu Venus - planeta armoniei, a frumuseții și a dragostei -, fiind apropiat de culoarea aurului;

Plumbul se află în analogie cu Saturn - planeta rece a încercărilor și a experimentelor -, fiind cunoscut în învățăturile kabbalistice drept rădăcină a metalelor;

Cositorul se află în analogie cu Jupiter, planeta bunăvoinței, a opulenței și a excesului.

Toate aceste metale se află într-un continuu proces evolutiv, fiind dispuse ierarhic. Astfel, aurul, metalul perfect, reprezintă apogeul perfecțiunii, toate celelalte metale tinzând să devină, în cele din urmă, aur; așadar, alchimistul nu face altceva prin Arta sa, decât ceea ce face natura însăși în decursul timpului. În cursul evoluției naturii, ce are ca scop propria sa perfecțiune, nu speciile se transformă, ci conținutul lor. Alchimistul susține că acest conținut al metalelor, adică această umiditate radicală din care sunt uniform alcătuite, poate fi sublimată prin Artă, putând fi deplasată de la nivelul formelor inferiore și eliberată, apoi, grație unui ferment sau atracții superioare. Pentru alchimiști, metalele au fost mereu considerate asemenea unor ființe vii, având fiecare în conținutul lor Mercur, Sulf și Sare, doar proporția celor trei principii fiind diferită"[1].

---

[1] Sir Archibald Cokren - *The Alchemy, Rediscovered and Restored* (With an account of the extraction of the seed of metals and the preparation

*

Rosarium Philosophorum este fără îndoială unul dintre textele cele mai importante ale alchimiei medievale. Numeroasele ediții apărute constituie o dovadă a interesului constant pe care această carte străvie l-a trezit[1]. Influența sa ulterioară s-a făcut simțită în special prin imaginile simbolice pe care le conține, probabil cele mai semnificative din întreaga literatură alchimică, prin care se încearcă transmiterea adevărurilor fundamentale ale Ars Magna. *Rosariul* nu este propriu-zis o lucrare de alchimie; conținutul lui se configurează treptat, pe măsură ce este analizată încărcătura simbolică a imaginilor şi sunt aduse argumente sub forma unor citate din opera unor filosofi şi alchimişti recunoscuți.

Obscuritatea textului şi confuza lui alcătuire nu dau impresia unei lucrări de alchimie bine structurate, aşa cum vor fi tratatele ulterioare (mai ales cele din perioada rozacriuciană). Centrul de greutate al argumentării nu cade aici pe bogăția de idei a alchimiei spirituale (dezvoltate în secolele următoare de mari alchimişti precum Fludd, Bacon, Flamel etc.), cât mai ales pe redarea simbolică a principiilor Marii Opere.

Tratatul pendulează constant între partea grosieră a alchimiei, adică lucrul cu substanțele în vederea transmutării metalelor şi alchimia ființei umane, ce urmăreşte potențarea energiilor corporal-vitale ale omului. Deşi fiecare imagine are o semnificație aparte şi condensează procese individuale specifice, înțelegerea amplului proces de trans-

---

of the medicinal elixir according to the practice of the hermetic Art and of the Alkahest of the Philosophers), Philadelphia, 1941.

[1] Dintre primele ediții menționăm: *Auriferae artis, quam chemiam vocant, antiquissimi authores, sive Turba philosophorum*, Basel, 1572; *Artis auriferae, quam chemiam vocant....* Basel, 1593; *Artis auriferae, quam chemiam vocant....* Basel, 1610; *Turba Philosophorum; das ist, das Buch von der Güldenen Kunst...* Basel, 1613; *Turba philosophorum, das ist, das Buch von der güldenen Kunst...* Vienna, 1750; Jean-Jacques Manget. *Bibliotheca chemica curiosa...* Geneva, 1702.

mutare care este alchimia presupune analiza simbolică a totalității imaginilor cuprinse în text.

Rosarium Philosophorum este împărțit în capitole asociate cu cele 20 de gravuri. Aceste capitole introduc ideea ce rezultă din conținutul simbolic al gravurilor. Analizând aceste imagini, putem constata că avem de fapt reprodus sub ochii noştri un proces alchimic complet. Astfel imaginile 1-2-3 ne introduc în Materia Prima, substanța operei de transformare, apoi în imaginile 4-10 vedem primul proces de transmutare care duce la crearea Pietrei Albe, acesta fiind continuat de transmutarea din imaginile 11-17, ce conduce la crearea Pietrei Roşii. Apoi, în 18-19-20 avem o imagine finală a sfârşitului lucrării. Adam Mclean[1] recompune din imaginile de mai sus un proces alcătuit din şapte etape. Fiecare din aceste procese are aceeaşi formă arhetipală, aşa cum este ilustrată în paralel în cadrul imaginilor. Aceste şapte etape pot fi analizate după cum urmează:

1. Intrarea în vasul transformării;
2. Unirea celor două forțe arhetipale primare (Anima şi Animus);
3. Transformarea lor într-un hermafrodit în cadrul etapei morții sau Nigredo;
4. Extragerea (Desprinderea) unei forțe a sufletului şi ascensiunea ei în regiunea spirituală;
5. Coborârea de sus a unui picături de rouă sau de esență spirituală;
6. Revenirea forțelor desprinse (extrase) ale sufletului;
7. Formarea finală a Pietrei sub forma Învierii hermafroditului;

Se va observa că avem aici prefigurat un proces de transmutare complet, lucru cu atât mai uşor de înțeles dacă se va consulta *Anexa 2*, unde sunt reproduse amănunțit etapele ciclului alchimic.

---

[1] Adam Mclean, comentariu la *The Rosary of the Philosophers*, publicat în *Magnum Opus*, ediția *Rosariul Filosofilor*, Edinburgh, 1980.

Gravurile care deschid capitolul fiecărei operații au fost îndelung comentate și foarte des reproduse în lucrările de specialitate. Vom reda alăturat două interpretări care arată, pe de o parte, bogăția de semnificații pe care imaginile simbolice le induc și care, pe de altă parte, invită cititorul să se afunde în contemplarea lor pentru a realiza, prin intermediul unui proces meditativ, sensurile lor adânci.

„*Rosarium Philosophorum* începe cu o reprezentare a mitului creației (Figura 1). Nu este Grădina Edenului, ca în Vechiul Testament, ci Fântâna mercurială. Mercurul, arhetip central al alchimiei, entitate absolută ambivalentă, simbolizează personificarea energiei în expresie ambivalentă fizică/psihică și spirituală/psihică. Astfel, mitul creației e guvernat de un proces de transformare energetică. În același timp, această fântână a lui Mercur, în care are loc unirea sexuală a Regelui și reginei, este comparată cu uterul, matricea. În el, opozițiile ostile - principiul masculin-principiul feminin, zeiță-zeu, materie-spirit - sunt reunite.

În Figura 2, contrar sexualității biologice, Duhul Sfânt, simbolizat de către porumbel, se alătură perechii rege-regină. Din punct de vedere simbolic, porumbelul posedă, totuși, mai puțin din caracteristicile spiritului și mai mult din domeniul psiho-fizic. În calitate de făptură zburătoare, porumbelul semnifică bipolaritatea Mercurului (așa cum s-a menționat la Figura 1), adică simbolizează unirea materiei cu spiritul; în același timp, este capabil să aibă relație atât cu spiritul cât și cu trupul (sau materia în general). În această imagine, Mercur (porumbelul) se află în raport cu numărul șase. El atinge o structură dublu-triadică (hexagonală) alcătuită din cele trei flori, care reprezintă așa numitul *unus mundus*, lumea potențială de dinaintea creației, care transcende materia și spiritul"[1].

---

[1] R. F. Roth, *The Archetype of the Holy Wedding in Alchemy and in the Unconscious of Modern Man.*

Iată acum o altă interpretare a Figurii 1, ce încearcă să „traducă" alchimic imagini eminamente simbolice:

„În prima imagine, avem reprezentată lumea interioară a sufletului uman. La baza sufletului se află o fântână (triplă) din care curg cele trei substanțe: Laptele Fecioarei, respectiv forțele feminin-lunare și receptive ale sufletului, Izvorul Oțetului, forțele masculin-solare și pătrunzătoare ale sufletului și Aqua Vitae, Apa Vieții, sursa internă a energiilor sufletului. Cele trei izvoare își au obârșia în vârful fântânii, ca punct central al sufletului, și se unesc toate trei în bazinul-vas, respectiv în partea de jos a sufletului. Acest vas conține substanțele primare ale forțelor sufletului, Mercurul Intern, Mercurul Filosofilor care este una și aceeași substanță, fiind alcătuită totuși din cele trei substanțe.

Avem astfel o imagine a sufletului încă neintegrat al omului. Cele trei izvoare curg din centrul inimii în partea de jos a sufletului, însă legătura directă cu partea de sus a sufletului, acea parte legată de spirit, este întreruptă. Singura legătură cu partea superioară a sufletului este realizată prin polaritatea neintegrată a izvoarelor (substanțelor) solare și lunare din suflet.

Sarcina alchimistului care operează în cadrul procesului *Rosarium*-ului este mai întâi să recunoască elementele materiei prime, respectiv substanțele (izvoarele) solare și lunare și Mercurul intern al forțelor sufletului, iar apoi să lucreze cu ele prin intermediul meditației, aducându-le la o nouă sinteză și făcând din aceste forțe interne deopotrivă un vehicul pentru experiența spiritului și stăpânirea materiei"[1].

Rosarium Philosophorum a fost considerat atât de important, încât Carl G. Jung i-a comentat simbolurile și a citat abundent din acest tratat mai mult decât din orice altă sursă alchimică. Interesul marelui savant a fost suscitat

---

[1] Adam Mclean, comentariu la *The Rosary of the Philosophers*, publicat în *Magnum Opus*, ediția *Rosariul Filosofilor*, Edinburgh, 1980.

mai ales de faptul că *Rosariul* tratează alchimia ca pe un proces neîntrerupt de transformare continuă imposibil de prins într-un sistem de gândire rigid. Cu riscul de a ne repeta, nu trebuie uitat că alchimia, aşa cum a fost înţeleasă de marile ei figuri, nu e un simplu proces de transmutare a metalelor, ci scopul ei ultim este unul profund spiritual, urmărind prefacerea omului, adică „sublimarea" constituţiei sale psiho-fizice într-una spirituală.

Notă:
Aşa cum am precizat deja, încărcătura simbolică a imaginilor depăşeşte valoarea textului, care în multe părţi ale sale este extrem de obscur şi nesistematizat. Am limitat intervenţiile noastre la minimum, preferând să păstrăm conţinutul ca atare, fără a încercăm să-i punem în seamă înţelesurile profunde pe care le vor aduce conceptele alchimice ulterioare. Am adăugat textului câteva anexe (*Breviarul operaţiilor alchimice, Termeni şi simboluri alchimice, Note la Rosarium*) care, sperăm, vor înlesni lectura şi vor face mai accesibilă o lume aparte, cea a alchimiei.

Rosarium Philosophorum

PARTEA I

Acesta este începutul cărții

Rosarium Philosophorum

al cărui conținut a fost adunat cu sârguință într-un singur volum.

Toți cei ce doresc să aibă adevărata cunoaştere a marii ştiințe a artei filosofiei trebuie să studieze această carte şi să o recitească de mai multe ori, şi astfel vor dobândi lucrul atât de mult râvnit. Luați aminte la aceste lucruri, voi, copii ai vechilor filosofi, vă vorbesc cât se poate de răspicat, căci vin la voi să vă deslușesc esența lucrurilor omeneşti şi comoara ascunsă a tuturor secretelor din lumea aceasta. Nu o voi face prin prefăcătorie sau din greşeală, ci pe față şi cu sinceritate; de aceea dați-mi ascultare căci vă voi aduce magisteriul învățăturii şi înțelepciunii, şi vă voi arăta adevărata mărturie a ceea ce am văzut cu ochii mei şi am simțit cu mâinile mele. Sunt mulți oameni mincinoşi, lăudăroşi, care după multe strădanii nu obțin altceva decât nefericire.

De aceea vă voi vorbi deschis, astfel încât să poată înțelege misterul acestui lucru tainic atât cei necunoscători cât şi cei experimentați. Şi nici un om nu va folosi cu dreptate cuvinte de blasfemie la adresa mea când va vedea că Filosofii din vechime au scris atât de nedeslușit şi de confuz încât nu sunt înțeleşi şi că au avut adesea păreri contradictorii, astfel încât mulți oameni interesați de această Artă atât de prețioasă au fost fie dezamăgiți, fie înspăimântați (abătându-se astfel) de la țelul lor. De aceea, fără înşelăciune sau ascunzişuri, vă voi arăta pe față, chiar înaintea ochilor voştri, adevăratul experiment împreună

cu părerile filosofilor, astfel încât problema de care ne ocupăm să fie clară şi bine înţeleasă.

Mai întâi se cuvine să observăm că toţi oamenii care operează dincolo de natură pot să te dezamăgească întrucât acţionează într-un mod necuvenit. În plus, din oameni nu se nasc decât oameni, iar din fiare nu se nasc decât fiare şi orice lucru asemănător nu dă naştere decât la ceva asemănător lui, iar cel ce nu are ceva care să-i aparţină, nu poate avea după bunul plac ceva ce aparţine altcuiva. Spunem aceasta întrucât nici un om nu ar trebui să renunţe la avutul pe care îl are. Căci, unii oameni, fiind înşelaţi, ajung să-şi piardă averea şi astfel trăiesc în lipsuri, străduindu-se să-i facă şi pe alţii să se mulţumească cu sărăcia. Sfatul meu este ca nici un om să nu fie prea nerăbdător (oricât de neiniţiat ar fi) în această Artă, în speranţa că va realiza un lucru măreţ, dacă nu cunoaşte originea naturii adevărate şi regimul ce decurge din aceasta, iar atunci când o cunoaşte nu mai are nevoie decât de un singur lucru; acesta nu necesită mari cheltuieli deoarece este o singură Piatră, un singur remediu, un singur vas, un singur regim, o singură dispoziţie, iar el ştie că aceasta este Arta cea mai adevărată. În plus, filosofii nu ar fi trudit şi studiat pentru a exprima o diversitate atât de mare de culori, precum şi ordinea lor dacă nu le-ar fi văzut şi simţit.

De aceea, vă reamintesc că oamenii care operează dincolo de natură amăgesc (pe alţii) şi sunt la rândul lor amăgiţi. De aceea foloseşte-ţi îndemânarea şi experienţa şi trudeşte în mijlocul naturii, întrucât Piatra Noastră este o substanţă de origine Minerală, Vegetală şi Animală. Trebuie să ai o părere clară despre lucrarea naturii şi nu căuta să încerci aceasta sau aceea într-un alt timp, căci Arta noastră nu se face cu o mulţime de lucruri; deşi nu-

mele sunt diferite există totuşi un singur şi acelaşi lucru. Căci în natură nu este adus nici un lucru care, în ea fiind, să nu aibă aceeaşi natură cu a ei; de aceea este necesar ca Agentul şi Pacientul să fie unul şi acelaşi, respectiv acelaşi lucru ca gen sau în general, dar ca specie să fie altul, divers, potrivit lucrării lui Mercur prin care femeia se deosebeşte de bărbat deoarece, deşi se potrivesc ca gen, există o diferenţă între ei ca între Materie şi Formă, deoarece Materia suferă transformări, însă Forma acţionează şi face Materia precum ea însăşi. În mod firesc Materia are nevoie de Formă, aşa cum femeia doreşte bărbatul, leneşul pe cel harnic şi astfel corpul absoarbe spiritul mai liber încât poate ajunge la perfecţiune.

Cunoscând originile îţi poţi clădi mai bine opera pornind de la acestea. Întrucât nu pot vorbi altfel despre Piatra noastră şi nici să-i dau un alt nume, este evident prin ceea ce s-a spus înainte că Piatra este formată din patru elemente; atât bogaţii cât şi săracii o au, ea se găseşte pretutindeni, este asimilabilă tuturor lucrurilor, fiind alcătuită din corp, suflet, spirit şi fiind modificată din aproape în aproape până la ultimul grad de perfecţiune.

S-a mai spus că Piatra este făcută dintr-un singur lucru şi aceasta este adevărat, căci întregul proces se face cu apă, apa fiind sperma tuturor metalelor, toate metalele dizolvându-se în ea, aşa cum s-a amintit.

Astfel, sarea metalelor este Piatra Filosofilor, căci Piatra noastră este apă coagulată în Aur şi Argint, rezistând focului şi fiind descompusă din nou în apa în care este compusă. Astfel, reducerea corpurilor la materia lor primă[2] (*materia prima*) ca în Argint viu nu este decât o disoluţie a materiei coagulate, prin intermediul căreia se deschide o încuietoare ce permite pătrunderea unei naturi în alta.

Filosofii au spus că Soarele nu este altceva decât Argintul viu în stare desăvârşită, căci în Mercur acţionează cele două elemente pasive, pământul şi apa, în timp ce elementele active, aerul şi focul, acţionează în Mercurul pur potrivit asimilării şi decocţiei proporţionate, moment în care se face aurul. Aurul conţine patru elemente care se potrivesc în aceeaşi proporţie, Sulful activ aflându-se printre ele; Arta noastră ajută natura contribuind cu Aurul matur la crearea Mercurului în care se află şi Sulful maturat, aceasta fiind opera naturii.

Arnoldus: Oricine ajunge să cunoască această Artă şi nu este un filosof se va dovedi nebun, deoarece această Ştiinţă se referă doar la secretele filosofilor.

Seniorul: Această Artă este rezervată puterii lui Dumnezeu, fiind un duşman al omului profan.

Geber[3]: Iată de ce Arta aceasta nu e necesară oamenilor săraci şi nevoiaşi, fiind mai degrabă un duşman pentru ei.

Aristotel, Politica, cartea a II-a: Este cu neputinţă pentru un om sărac să fie filosof.

Potrivit filosofilor, în această artă există două căi, una universală şi alta particulară. Calea universală este uşoară şi rară, născându-se din începuturile naturale, prin care virtutea se formează şi-l întăreşte pe Mercur, transformând orice metal pregătit la timp în Aur sau în Argint adevărat.

A doua cale, cea particulară, este grea şi anevoioasă. Deşi alchimia e parţial naturală şi parţial artificială, totuşi ea este mai mult naturală, deoarece nici un lucru străin nu poate fi adus pe calea adevăratei alchimii; natura trebuie să lucreze, deoarece părţile active se unesc cu cele pasive, iar restul naturii acţionează independent.

Platon: Piatra noastră n-a fost atinsă de foc şi nici focul n-a atins-o pe ea; este un lucru din care se înalță mercurul nostru, mercurul filosofilor.

Potrivit artei alchimice, există trei feluri de truditori: Alchimistul, Lauchimistul şi Lachrymistul. Însă nu oricine poate pătrunde în această artă, deoarece doar unul singur este primit, iar un corp nu poate să pătrundă în altul.

Gratianus: Ia asta, fă asta şi vei obține asta – iată un lucru obişnuit pentru toți filosofii.

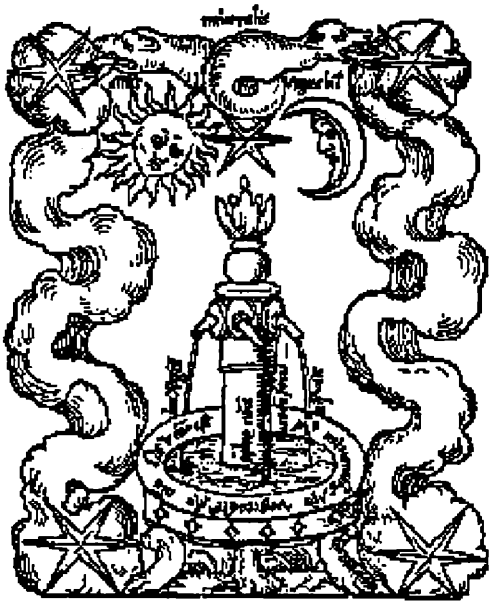
Filosoful care a zis primul „Poftim, ia" a făcut multe greşeli; de aceea prima lucrare ce trebuie făcută este să dizolvi materia pietrei, care nu este Mercurul obişnuit.

Arnoldus: Neghiobii care înțeleg ad litteram spusele filosofilor nu descoperă adevărul şi spun că această ştiință este falsă, deoarece încercând şi negăsind nimic au început să blameze şi să disprețuiască cărțile care vorbesc despre ea; de aceea ştiința aminteşte puțin de ei, socotind că singurul duşman al ştiinței oculte a naturii este ignorantul, aşa cum reiese şi din versurile următoare :

Această Piatră este puțin luată în seamă
De oamenii cu mintea slabă,
În schimb, înțelepții şi învățații
Îi acordă multă atenție.

Alphidius: Află aşadar, că Dumnezeu nu a poruncit ca această Piatră de la care provine marele secret să fie cumpărată la un preț mare fiindcă a fost găsită aruncată în drum; se prea poate ca ea să fi aparținut unui om bogat sau unui om sărman întrucât oricine poate ajunge la ea prin raționament şi cunoaştere. Argintul viu nu este Piatra, deoarece Constantinus a spus: „Nu este vorba despre Piatra noastră, căci aceasta nu se topeşte".

Argintul viu este focul despre care filosoful a spus: „Ştiu că argintul viu este focul ce arde corpurile mai mult decât focul".

Noi suntem obârşia şi prima natură a metalelor
Prin noi, Arta creează tinctura principală
Nu se găseşte fântână sau apă asemeni mie
Eu îi vindec şi-i ajut deopotrivă pe bogaţi şi pe săraci
Cu toate că sunt plină de-o dureroasă otravă.

Sucurile Lunii, Apa Vieţii, A Cincea Esenţă[4], Spiritul vinului, mercurul vegetativ - toate sunt un singur lucru. Sucul Lunar este făcut din vinul nostru, lucru ştiut doar de câţiva dintre copiii noştri, şi cu ajutorul lui se prepară soluţia noastră precum şi aurul potabil fără de care nimic nu ar putea exista.

Corpul imperfect este transformat în prima materie, iar acele ape se unesc cu apa noastră formând o apă cura-

tă ce purifică toate lucrurile, ea conținând în sine toate elementele necesare. Iar apa aceasta din care și cu care e făcută Arta noastră este deopotrivă ieftină și scumpă căci ea dizolvă corpurile noastre nu cu acea soluție obișnuită, așa cum crede ignorantul, ci transformă corpul în apă de nori cu ajutorul soluției adevărate a filosofilor prin care corpul se schimbă în prima sa apă în care exact același corp a fost încă de la început. Adică, apa transformă corpul în Cenușă. Dar află că Arta Alchimică este un dar al Duhului Sfânt și mai află că în zilele noastre magistrul Arnold de Villa Nova[1] de la Curtea Romană, un mare om de știință și teolog, precum și un remarcabil alchimist, a făcut dispozitive din aur ce puteau fi folosite în orice proces.

Arnoldus: Alchimiștilor trebuie să li se aducă la cunoștință faptul că forma metalelor nu poate fi modificată decât dacă acestea sunt reduse la materia lor inițială, iar apoi sunt preschimbate în altă formă. Acest lucru e o consecință a faptului că descompunerea unui lucru este generarea altuia, atât la lucrurile artificiale cât și la cele naturale. Se știe că arta imită natura, iar pe alocuri o corectează și o întrece deoarece natura e ajutată de măiestria omului de știință.

Oglinda: De aceea, folosiți natura în mod corespunzător căci natura nu poate fi modificată decât în propria ei natură, la care nu trebuie adăugat nici un lucru străin, nici o pulbere, nici altceva, deoarece naturile diverse nu creează o piatră perfectă. Dacă se adaugă un lucru străin totul se denaturează, astfel încât efectul căutat nu mai poate fi obținut.

---

[1] Mulți specialiști consideră că acest *Rosarium* este opera lui Arnold de Villanova, alchimist renumit din sec. al XVI-lea și autorul mai multor tratate de alchimie – vezi nota 5 – n.t.

Aşa stând lucrurile, trebuie să înţelegeţi că doar dacă iei lucrurile la începutul decocţiei (fierberii) şi le supraveghezi cu grijă până când acestea se transformă în apă ai şansa să descoperi lucrarea. Le voi împărtăşi discipolilor mei acest secret preţios pentru ca ei să nu se osteneasca zadarnic, căci Arta aceasta nu înseamnă altceva decât extragerea Argintului viu şi a Sulfului până ce Argintul viu va rămâne doar el, ceea ce va împiedica Sulful să ardă dacă vasul va fi bine închis, astfel încât Argintul viu să rămână, iar Sulful să nu fie ars sau să se consume, întrucât Argintul viu este apa noastră pură.

Vedem acest exemplu în apa obişnuită în sensul că tot ceea ce se extrage din ea nu arde până ce nu se consumă apa, iar atunci când apa se consumă ceea ce se află în vas este ars cu ajutorul focului, care este foarte puternic. De aceea filosofii au voit să ţinem vasul acoperit astfel încât apa noastră binecuvântată să nu se evaporeze şi să nu se ardă conţinutul vasului; dacă se adaugă apă peste aceste lucruri astfel încât să nu mai fie arse de foc, lucrurile acestea încep să fie create. Cu cât e mai mare flacăra, cu atât pot fi ele ascunse mai bine în părţile interioare pentru a nu fi deteriorate de căldura focului. Apa le primeşte şi înlătură de la ele flacăra focului. I-aş sfătui pe toţi cercetătorii acestei Arte să facă la început un foc mai potolit, până ce apa se tolerează cu focul, după care se va constata că apa nu mai urcă; în acel moment nu mai trebuie să te temi de starea focului, cu toate că este bine să-l stăpâneşti cu răbdare până ce corpul şi spiritul devin una, astfel încât lucrurile corporale devin incorporale, iar cele incorporale devin corporale. Apa este cea care creează albul şi roşul. Ea este cea care distruge şi face să renască. Ea este cea care provoacă arderea şi face căldura. Apa este cea care dizol-

vă şi coagulează, cea care provoacă putrezirea şi cea care dă naştere la lucruri noi. Iată de ce, fiule, trebuie sa-ţi dai toată silinţa atunci când extragi din apă. Fă ca acest lucru să nu devină plictisitor şi nu te preocupa de alte lucruri nefolositoare în afară de apă, dacă vrei să obţii rezultate. Fierbe apa aceasta încetul cu încetul până ce capătă o culoare perfectă şi ai grijă ca la început să nu arzi florile şi ceea ce este verde; nu te grăbi să-ţi desăvârşeşti opera şi adu-ţi aminte că uşa ta va fi închisă şi cel ce se află înăuntru nu poate ieşi, iar astfel, cu ajutorul Domnului, vei obţine efectul dorit. Aşa cum natura acţionează încetul cu încetul, tot aşa ar trebui să procedezi şi tu, adică să-ţi laşi imaginaţia să acţioneze potrivit naturii şi să „vezi" cum corpurile se regenerează numai în adâncurile pământului. Imaginează-ţi acest lucru nu în mod fantezist, ci în mod cât se poate de realist şi vezi ce culoare a luat decoctul, dacă este una plăcută sau neplăcută, violentă.

Geber - Despre cercetarea adevărului

În cărţile noastre am luat în considerare secretele şi puterile naturale, proprietăţile lucrurilor naturale, precum şi, prin propria noastră experienţă, cercetarea unei materii absolut sigure. Nu am descoperit decât acele lucruri din care se face remediul nostru şi care pot avea acele proprietăţi intrinseci de a transmuta corpurile.

În primul rând, să conţină în sine cel mai subtil pământ, să fie necombustibil şi să poată fixa prin umiditatea sa radicală.

În al doilea rând, să aibă o umezeală răcoroasă şi caldă uniform distribuită, astfel încât dacă ceva este volatil şi toate celelalte să fie la fel, şi pentru ca acea umezeală, prima dintre toate umezelile, să se aplice tuturor celorlalte umezeli până când se realizează o grosime suficientă a

cenuşii, cu inseparabila permanenţă a pământului care este adăugat în absenţa evaporării.

În al treilea rând, dispoziţia naturală a umidităţii trebuie să fie în aşa fel încât, datorită omogenităţii diferitelor sale proprietăţi, să anexeze pământul prin transformarea acestora; iar omogenitatea fiecăreia dintre ele să fie temperată cu o aşa măiestrie, încât după etapa preparării finale să se obţină o topire bună.

În al patrulea rând, ca această omogenitate să fie de o asemenea puritatea a Esenţei, şi purificată artificial de orice substanţă combustibilă sau arsă, încât toate lucrurile care se unesc cu el să nu fie arse, căci el împiedică arderea lor.

În al cincilea rând, ca el să conţină o tinctură limpede şi strălucitoare, albă, roşie, pură, necombustibilă, stabilă, fixată pe care nici focul să nu o poate modifica şi nici sulful ars, iar substanţele corosive să nu o poată deteriora.

În al şaselea rând, întreg compusul în forma lui finală să fie de o aşa subtilitate şi densitate încât după injectarea ce urmează decocţiei lui să se topească precum apa, pătrunzând adânc până la transformarea ultimului lucru a cărui fuziune sau topire este realizată; să se despartă natural de vaporii ei prin afinitatea ei şi printr-o rezistenţă inseparabilă faţă de acţiunea focului, transformând spiritual corpurile în propria lui natură.

Aceste lucruri fiind luate în considerare, găsim, prin cercetarea noastră, şapte proprietăţi necesare ale Pietrei : Vâscozitate, Subtilitate, Afinitate de Substanţă, Umiditate, Puritate, Transparenţă, Pământ Fixator şi Tinctură (capacitate de vopsire).

Prima proprietate, onctuozitatea, determină în cadrul proiecţiei o topire universală şi deschiderea remediului. Căci, într-adevăr, topirea imediată şi corespunzătoare a re-

mediului este absolut necesară după proiectarea acestuia, care se face cu o onctuozitate naturală.

A doua proprietate este finețea materiei sau subtilitatea spirituală a acesteia, subțire și plutind la topire, precum apa ce pătrunde până la fundul unui lucru descompus, căci îndată după topirea remediului pătrunderea acesteia este imediat necesară.

A treia este afinitatea sau asemănarea dintre Elixir și lucrul ce urmează a fi transmutat, ceea ce produce o anumită alipire sau contiguitate la întâlnirea cu asemănătorul, căci îndată după introducerea remediului, alipirea are loc în mod spontan și necesar.

A patra este umiditatea radicală și coagularea aprinsă, respectiv întărirea părților rafinate prin alipirea lor la cele asemănătoare și prin unirea inseparabilă a tuturor părților asemănătoare, căci după alipire este convenabilă și necesară întărirea sau solidificarea părților printr-o umiditate vâscoasă.

A cincea este puritatea și transparența (claritatea), care dă o înaltă strălucire și splendoare în combustia prezentă, dar nu celor unite după consolidarea părților purificate rămase, deoarece agentul și focul efectiv poate arde tot ceea ce este în plus și s-a întărit, motiv pentru care putrefacția apare imediat, fiind foarte necesară.

A șasea este pământul fixat, temperat, fin, subtil, necombustibil, care dă permanență fixației, se lipește în soluție, rămâne el însuși și rezistă focului, căci fixarea este necesară după purificare.

A șaptea este tinctura, care oferă o culoare strălucitoare, albă sau de un roșu profund, care permite lunificarea și solidificarea lucrurilor transmutabile, căci tinctura este necesară după fixare, ea transformând orice substanță

convertibilă în aur şi argint adevărat, cu toate diferenţele cunoscute.

Filosoful Calidus spune despre Apa noastră: Întrucât focul arde şi mistuie toate lucrurile, Argintul viu este oţet.

Socrate în (tratatul său) Turba: Prima forţă este oţetul, adică Argintul viu.

Turba : Dacă pui corpul în foc fără oţet, acesta va fi ars fără Argintul viu... Este cel mai iute oţet fără de care corpul simplu nu prinde culoare.

În Arta noastră nimic nu este ascuns Filosofilor, în afară de secretul artei, care nu trebuie dezvăluit nimănui, deoarece acela care o va face va fi blestemat, îşi va atrage mânia lui Dumnezeu şi va muri paralizat. Eroarea nu se

află în natură, ci în artă şi asta deoarece ei nu scot materia din ea materia, ca astfel să se folosească doar de natura supusă; din ea, şi cu ajutorul ei, se naşte arta noastră şi nicidecum din alt lucru, şi astfel magisteriul nostru este o operă a naturii, nu a truditorului. Şi astfel, cel ce nu cunoaşte începutul nu obţine sfârşitul, iar cel ce nu ştie ce caută nu ştie ce va găsi.

Aflaţi aşadar că cuprul, care este Aurul Filosofilor, este aurul lor, însă Seniorul a spus: „Aurul nostru nu este aur obişnuit". Voi aţi umblat după culoarea verde, crezând că cuprul fusese un trup de lepros din cauza culorii lui verzui. Vă spun că tot ce este perfect la cupru este doar acel verde, deoarece acesta se preschimbă prin iscusinţa noastră în aurul cel mai pur; noi am încercat, dar nu poţi pregăti Piatra fără acel Duenech verde şi lichid ce poate fi văzut crescând în mineralele noastre. O, verde binecuvântat, care dai naştere tuturor lucrurilor! Ştiţi foarte bine că orice fruct sau legumă are culoare verde când se dezvoltă. De aceea, generarea acestor lucruri este verde, filosofii numind-o creştere sau înmugurire. Ei au mai numit-o apa purificării sau putrefacţiei şi au spus adevărul, deoarece e purificată de apa lor sau purificată de negreală. Este spălată, se face albă, apoi roşie. Se ştie că nu există o Tinctură mai adevărată decât Cuprul nostru, de aceea trebuie să-l extrageţi cu spiritul lui, să-l preparaţi şi să faceţi acest lucru până ce spiritul se uneşte cu trupul său, formând un întreg şi astfel vă veţi îndeplini dorinţa. Înţelepţii i-au dat multe nume, dar voi luaţi în considerare doar materia ce stăruie în Argintul viu şi în trupuri, şi veţi cunoaşte cu adevărat ştiinţa.

Însă pentru a nu greşi, trebuie să ştiţi ce stăruie în corp. Unii au spus că Argintul viu obişnuit stăruie în cor-

puri, ceea ce este greşit. Ei cred că pricep acel capitol al lui Geber care vorbeşte despre Argintul viu atunci când spune: „Când căutăm în alte lucruri, descoperim cu ajutorul cercetării noastre că nimic nu este mai apropiat de corpul nostru ca Argintul viu". Dar acest lucru trebuie înţeles în termenii Argintul viu filosofic, căci numai el singur se uneşte cu corpul, Filosofii din vechime negăsind alt lucru, în afara Argintului viu, care să se unească cu corpul, pentru că argintul obişnuit nu se uneşte cu corpul, încât corpurile sunt atrase şi se unesc doar cu Argintul viu.

Acest lucru rezultă ca adevărat în urma experienţei, căci dacă Argintul viu se uneşte cu orice corp, Argintul viu rămâne în propria lui natură, sau se îndepărtează şi nu preschimbă corpul în natura lui. Şi astfel, nu el se uneşte cu corpurile, ci corpurile sunt atrase şi se unesc cu el, acesta fiind motivul pentru care mulţi oameni se înşeală atunci când lucrează cu Argintul viu obişnuit, căci este evident că Piatra noastră occidentală, care este mai presus de Argintul viu, care a fost preferată înaintea Aurului şi l-a depăşit, este aceea care ucide şi care face să renască.

Află aşadar, că Argintul viu coagulat şi mortificat în propria sa natură, este părintele tuturor miracolelor artei noastre, este spirit şi trup, adică un corp spiritual, întrucât el se înalţă prin sublimare. Şi aceasta fiindcă Geber a spus că înţelegerea lucrului adevărat care creează toate lucrurile este înţelegerea alegerii substanţei pure a Argintului viu, din care în special această substanţă de Argint viu poate fi aleasă, ea trebuind căutată cu sârguinţă. Iar noi vă răspundem că e aleasă dintre acele lucruri în care se află.

De aceea, fiule, caută să vezi unde se află acea substanţă şi ia-o doar pe aceea (şi nu pe alta) dacă voieşti să ajungi la adevărata înţelegere. Îţi spun cu dragoste creşti-

nească că nici noi, nici vechii filosofi nu am putut găsi vreun alt lucru care să reziste la foc, în afară de acea umiditate onctuoasă, perfectă şi inflamabilă care, atunci când este pregătită corespunzător, face ca toate corpurile pe care le atinge să pară aurite şi mai presus de toate corpurile, şi în special Luna.

Rădăcina artei este Săpunul Înţelepţilor şi este mineralul tuturor sărilor, fiind numită Sare Amară, deoarece provine din mineralul mării şi e mai acidă decât toate sărurile de acest gen. Trupul şi spiritul sunt calcinate cu ea, iar dizolvările şi coagulările Elixirului se fac tot cu ea.

Geber: Luaţi aminte la aceasta: argintul nu se poate fabrica dacă mai întâi nu este dizolvat. În al doilea rând, nici o soluţie nu ar trebui făcută decât în sângele corespunzător, respectiv în apa lui Mercur care se numeşte Apa Dragonului. În al treilea rând, Apa Dragonului ar trebui făcută într-un alambic, fără a se adăuga vreun alt lucru, iar în urma producerii acesteia se degajă un miros greu. În al patrulea rând, cu acea apă poate fi dizolvat un amalgam, şi de asemenea un corp, un spirit, precum şi toate lucrurile care sunt de aceeaşi natură. În al cincilea rând, acea apă ar trebui să fie pură, motiv pentru care nu ar trebui făcută decât dintr-un Dragon purificat. Dragonul ar trebui purificat prin înălţarea (sublimarea) lui de trei ori, după care va fi revificat.

În al şaselea rând, ceea ce s-a dizolvat trebuie purificat în ceva cald şi umed, adică în bălegarul de cal. Din acesta se ridică o negreală.

În al şaptelea rând, acesta trebuie coagulat în Soarele uscat, în umezeala din Balneo Maria.

În al optulea rând, deşi perfecţiunea Elixirului durează mai puţin de un an, trebuie totuşi să vedem că acesta este vremea creşterii omului în pântecele mamei.

În al nouălea rând, Mercurul nu este distrus prin nici un mijloc, ci cu mirosul corpului, este perfecționat din roșu în roșu și din alb în alb. Astfel, corpul poate pierde din greutate, rămânând cu propria sa greutate; există patru lucruri cu care este săvârșită lucrarea noastră: Greutatea, Focul, Corpul și Spiritul.

În al zecelea rând, toate lucrurile revificate nu trebuie refuzate în Artă.

În al unsprezecelea rând, lucrul pregătit și pus în vas va fi lucrarea femeilor și jocul copiilor, deoarece lucrarea trebuie făcută într-un vas. Oricine are Mercur adevărat are și Elixirul, deoarece Elixirul este Mercur mortificat, sau fixat cu mirosul trupului, deoarece Dragonul nu moare fără fratele și sora lui. Și ia aminte de asemenea că Mercurul trebuie să fie făcut din corp, adică, solidul se face volatil cu volatilul, adică cu Mercur pur. Și e mai multă nevoie de el în stare volatilă decât în stare solidă, de două ori, de cinci ori, de șase ori, până la de zece ori, și cu cât sunt mai multe părți volatile, cu atât sunt mai puține părți solide, o parte solidă devenind volatilă în decurs de o lună. Și notează că Elixirul nu poate să existe până ce corpul și spiritul nu trec prin toate Elementele. Adică, prin toate naturile Elementelor, mai întâi pământ, apoi aer, vapori, apă și foc. Acela care caută secretul acestei arte trebuie să cunoască materia primă a corpurilor noastre, căci altfel truda lui va fi zadarnică.

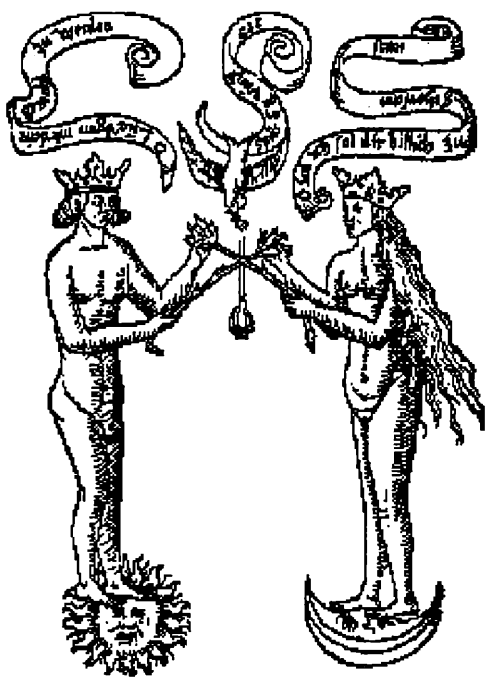
Materia primă a corpurilor nu este mercurul obișnuit, ci un vapor umed și onctuos. Căci piatra minerală este făcută din umezeală, iar corpul metalic (este făcut) din onctuozitate. E posibil ca trupurile să fie transformate într-un vapor onctuos, prin această transformare corpurile fiind ucise, semințele împrăștiate și mortificate cu aju-

torul apei noastre albe şi roşii. Sămânţa de porumb, care e sămânţa organismului, este aruncată în pământ, adică în prima ei apă, care este un vapor onctuos sau mercurul înţelepţilor şi al filosofilor, vapor numit „Piatra cunoscută" din capitolele cărţilor şi începutul materiei operaţiilor noastre şi sulful onctuos din care se extrage Quinta Essentia, cu care Mercur vopseşte orice corp în culoarea Soarelui şi a Lunii, mod în care Piatra este până la urmă pregătită pe deplin. Deşi toţi vechii alchimişti au vorbit multe lucruri despre sare, despre Săpunul Înţeleptului, despre Cheia care închide, deschide şi iar închide, precum şi despre faptul că nimeni nu poate deschide fără această cheie, vă spun că nimeni pe lumea asta nu poate cunoaşte perfecţiunea acestei ştiinţe dacă nu ştie să calcineze sarea după ce o pregăteşte. Acest lucru trebuie făcut într-un loc temperat, în răstimp de trei zile, astfel încât căldura focului şi vaporii să se împrăştie. În concluzie, cred că orice remediu desăvârşit al alchimiei, precum şi Elixirul sau pudra trebuie făcute ca o Sare, să aibă calitatea sării care se topeşte încet şi pătrunde atunci când este aruncată peste corpurile şi metalele topite. În acest sens, Geber spune: „Este necesar ca remediul să se dizolve şi să se topească înaintea Mercurului, astfel încât focul să nu-l poată distruge, moment în care este numit sare fuzibilă, ulei incombustibil sau Săpunul Înţelepţilor".

Şi mai ia aminte la aceasta: sarea metalelor îl transmută pe Mercur în Soare şi Lună adevărate, şi astfel Sarea Animalelor transmută orice animal în cumpătare şi temperanţă adevărate. Focul îngrăşământului este cauza-agent în lucrarea de Asimilare a Pietrei noastre, nicidecum focul (mai mic sau mai mare) din Balneo Maria, deşi este cel mai potolit în acel loc.

Alphidius: Pentru a coace aceasta cu ajutorul focului, e necesar să fie îngropat în bălegar umed de cal, deoarece focul înțelepților este umed şi întunecat, şi este cald în a doua treaptă şi umed în prima treaptă. Proprietatea acestui foc este să nu distrugă uleiul care este substanța, ci să-l sporească prin această umezeală potrivită, căci numai această căldură este egală şi temperată, şi este foarte necesară pentru producerea acelui lucru.

Geber: Fiindcă vaporii sunt foarte uşori şi au nevoie de o fierbere temperată pentru a deveni mai denşi, în funcție de o temperatură de încălzire constantă, lucru care provoacă îngroşarea umezelii şi perfecțiunea amestecului, fără un exces prea mare, căci crearea lucrurilor naturale s-a făcut de obicei la o căldură temperată şi constantă, aşa cum numai bălegarul de cal este cald şi umed.

Hermes[6]**- A patra carte a tratatelor:** Se cuvine ca cel ce află secretul şi înţelepciunea acestei arte, să scape de viciul aroganţei, să devină virtuos, cinstit, profund în gândire, curtenitor cu oamenii, vesel, plăcut, răbdător şi să ştie să păstreze secretele. Fiule, înainte de toate te sfătuiesc să te temi de Dumnezeu, care vede starea în care te afli şi te ajută în toate.

Geber - Cartea Lucrării Perfecte: E necesar ca Artizanul acestei ştiinţe să aibă o înţelegere subtilă, să cunoască natura metalelor, imperfecţiunea mineralelor şi evoluţia lor înainte de a încerca să descifreze această artă. Nici un lucrător să nu cerceteze această artă dacă are o înţelegere vulgară şi înceată sau este zgârcit în cheltuieli, şi nici cel cu gândire îndoită sau nestatornică, fie că este foarte greu de mulţumit, fie că este foarte fericit, ci numai Fiul Cunoaşterii, care este înzestrat cu o înţelegere subtilă şi abilă, care este suficient de bogat, darnic, sănătos, echilibrat, constant în efortul îndeplinirii sarcinilor, blând, îndelung răbdător şi cumpătat.

Alphidius: Să ştii, fiule, că nu poţi ajunge la această ştiinţă până ce nu-ţi purifici mintea şi până ce Dumnezeu nu vede că ai o fire integră; numai atunci El te va face stăpân peste lume.

Aristotel: Dacă Dumnezeu ar şti că omul este credincios, i-ar dezvălui acest secret.

Îndreptarea celui Ignorant: Este necesar ca fiecare Artă să imite Scoria şi să înţeleagă natura acesteia, şi astfel arta imită natura. Află, ignorantule, că natura poate fi cunoscută prin mijlocirea Artei, dar nu poate fi îndreptată; şi (mai află) că cel ce urmează natura trebuie să ajungă la perfecta cunoaştere a Secretelor Filosofilor.

Hermes şi Geber: Cel ce ar duce Arta aceasta la bun sfârşit, chiar dacă ar trăi o mie de ani şi ar hrăni în fiecare zi patru mii de oameni, tot nu va duce lipsă de nimic.

Seniorul: Cel ce are Piatra din care este făcut Elixirul este la fel de bogat ca cel care, având focul, îl poate da oricui doreşte, când doreşte şi cât doreşte, fără pericol sau lipsă.

Tabla celei mai mari Ştiinţe

În primul rând, în Leul Verde se află adevărata materie, de culoarea pe care aceasta o are (prin natura ei), fiind numită Adrop, Azoth sau Duenech viu.

În al doilea rând, la fel ca în capitolul al treilea, corpurile sunt dizolvate în Argintul viu filosofic, adică în apa Mercurului nostru, formându-se astfel un nou corp.

În al patrulea rând, are loc putrefacţia filosofilor, care se numeşte Sulf (sau Pucioasă), lucru ce nu s-a văzut în zilele noastre.

În al cincilea rând, cea mai mare parte din această apă este neagră, cu sedimente pământoase, despre care vorbesc toţi filosofii.

În al şaselea rând, aflăm că pământul acela negru stătea la început deasupra apei, lăsându-se încetul cu încetul pe fundul vasului.

În al şaptelea rând, aflăm că pământul se dizolvă din nou în apă, având culoarea uleiului şi fiind numit Uleiul Filosofilor.

În al optulea rând, din acea negreală ia naştere Dragonul care se hrăneşte cu Mercur, apoi acesta se sinucide şi este înecat, apa aceea albindu-se şi acesta fiind Elixirul.

În al nouălea rând, apa este atunci purificată de negreală şi devine de culoarea laptelui, din acea negreală apărând multe culori.

În al zecelea rând, acei nori negri care se aflau deasupra vasului au coborât în corpul lor de unde veniseră.

În al unsprezecelea rând, cenuşa se albeşte ca marmura strălucitoare, acela fiind Elixirul alb, iar reziduul este cenuşa.

În al doisprezecelea rând, acea albeaţă se preschimbă într-o roşeaţă ca de rubin, acela fiind Elixirul roşu.

Dacă vei înţelege în chip desăvârşit întreaga lucrare şi vei citi etapele una după alta, vei putea vedea miracole.

Am văzut toate aceste lucruri în zilele mele, chiar şi până la Leu. Nu am vorbit despre toate lucrurile care sunt indispensabile şi necesare acestei lucrări, deoarece nu se cuvine a vorbi despre toate. Este cu neputinţă să cunoşti această Artă fără ajutorul lui Dumnezeu sau al unui magistru. Să ştiţi că este un drum lung şi că, pentru a stăpâni această Artă, este nevoie de multă răbdare. Argintul viu este o sare obişnuită.

Rosarius: Sarea obişnuită dizolvă aurul şi argintul, şi sporeşte roşeaţa din Aur şi albeaţa din Argint, şi ea face Cuprul să treacă de la corporalitate la spiritualitate, şi odată cu aceasta corpurile sunt calcinate.

Lumina Luminilor: Dacă Dumnezeu atotputernic nu ar fi creat această sare, Elixirul n-ar fi putut fi creat, iar studiul Alchimiei ar fi fost o muncă zadarnică. Există patru feluri de mercur: Mercurul Brut, Mercurul Sublimat, Mercurul de Magneziu (Magnezia) şi Mercurul Onctuos. Însă Mercurul este plin de Lună: Mercurul Filosofilor, care este substanţa ce conţine Mercurul Filosofilor. Şi este acela la care natura a lucrat doar puţin şi i-a dat o formă metalică, lăsându-l astfel nedesăvârşit. Şi acest lucru este numit centrul Pătrunderii, nefiind nici perfect, nici imperfect. Din nimic nu se poate face ceva, iar natura nu a

desăvârşit nimic, lăsând lucrătorul să transforme ceea ce este imperfect în ceea ce este perfect, ajutând astfel natura, iar acest lucru este numit Piatra Nevăzutului, Piatra Sfântă, Lucrul Binecuvântat.

Geber: Argintul viu nu este inflamabil, de aceea purificarea lui este o reînnoire a fiinţei sale terestre şi acvatice şi care, dacă este pură, va coagula acea forţă a Sulfului alb ce nu arde în Argint, ceea ce este un lucru minunat deoarece, prin această artă, se obţine Elixirul pentru Argint, iar din Sulful roşu care nu arde se obţine Elixirul pentru Aur. Acest Sulf este Sulful nostru, Sulful Înţelepţilor, care nu se găseşte la suprafaţa pământului, ci trebuie extras din aceste corpuri.

Arnoldus: Sulful care e ascuns în Argintul viu dă aspectul de aur Argintului viu datorită culorii Sulfului său mineral exterior.

Avicenna[7]**:** Un astfel de sulf nu se găseşte la suprafaţa pământului, ci doar în corpuri, de aceea aceste corpuri trebuie pregătite subtil, ca să avem Sulf pe pământ, deoarece, prin arta noastră, un corp perfect ajută să desăvârşim un lucru imperfect fără amestecul altei forţe sau lucru străin. Căci altfel Sulful, de orice tip ar fi, va împiedica adevărata topire, ca şi în cazul Fierului, care nu se topeşte deoarece are Sulf solid în el. Şi deşi nu are formă fixată ci se topeşte, totuşi este împiedicat şi arde, evaporându-se asemenea plumbului în alte corpuri firave. De aceea, Sulful obişnuit nu ţine de adevărul Artei noastre, nici de perfecţiunea acesteia, deoarece stă în calea ceea ce este perfect în toate operaţiile sale.

Geber: Sulful nu poate fi niciodată fixat până ce nu este calcinat şi atunci când este calcinat nu produce o fuziune sau topire.

Seniorul: Sulful şi Arsenicul nu sunt adevăratele remedii, deoarece ele nu au un efect complet, aşa cum este cazul celorlalte minerale.

Albertus: Proprietatea Sulfului este de a coagula Mercurul şi de a-l face să se potrivească perfect cu Mercurul, însă tinctura consistă doar din două corpuri perfecte din care pot fi alese acele sulfuri.

Filosoful: Fundamentul acestei arte este Soarele şi umbra sa.

Morienus[8]**:** Trei forme sunt suficiente pentru întreaga artă: vaporul alb, prima forţă, adică apa din ceruri, Leul Verde, Cuprul lui Hermes, şi apa rău mirositoare care este mama tuturor metalelor, cu care filosofii pregătesc Elixirul la început şi la sfârşit. De aceea, aceste trei forme nu trebuiesc ascunse nici unui om.

Hermes: Filosofia are trei părţi, adică Soarele, Luna şi Mercur. Din acestea toate părintele Hermes ştia cum să facă tinctura.

Johannes din Aquino: Cel ce nu ştie despre distrugerea aurului, nu ştie cum este acesta făcut prin cursul necesar al naturii, astfel că e mai uşor să faci aurul decât să-l distrugi, iar cel ce crede că va duce tinctura la ţelul dorit fără acele lucruri, nu face decât să le pună orbeşte în practică, deoarece corpul nu trece în alt corp, nici spiritul în spirit, căci forma nu primeşte nici amprenta formei şi nici materia materiei, deoarece asemănătorul nu are nici acţiune şi nici pasiune faţă de asemănătorul său, dat fiind că nici unul nu este mai vrednic decât celălalt, fiindcă asemănătorul nu conduce sau stăpâneşte asemănătorul.

Aristotel: Nu există generare adevărată în afară de cea a lucrurilor potrivite ca natură, deoarece lucrurile nu sunt făcute decât potrivit naturii lor, în sensul că salcia nu

va da niciodată pere, tufişul nu va da niciodată rodii, iar un copac rău nu va face niciodată fructe bune.

Filosoful: Mercurul nostru se transformă în orice natură sau naturi cu care va fi unit sau cuplat.

Filosoful: Cel ce ştie cum să distrugă Aurul, care astfel îşi pierde calitatea de Aur, atinge cel mai mare secret.

Alt filosof: Aurul se distruge greu, dar se face şi mai greu. Este mai uşor să-l distrugi în mod accidental decât în mod esenţial.

Aurul este în totalitate Mercur, care este manifest prin greutatea acestuia şi prin combinaţia uşoară a acelui Mercur. De aceea, intenţia radicală şi totală a filosofilor se află în el, deoarece a obţinut aceste virtuţi prin căldură cerească şi prin mişcarea plantelor, care nu pot creşte de unele singure. Dar un lucrător care începe această lucrare poate obţine toate aceste lucruri în Mercur, prin meditaţie şi cu ajutorul focului, şi prin renunţarea la efort.

Albertus: Este limpede că o mare cantitate de Argint viu este cauza perfecţiunii din corpuri, iar prea mult Sulf este cauza imperfecţiunii şi a descompunerii.

Euclid (cel mai înţelept dintre oameni): Nu ar trebui să lucrăm cu nimic altceva decât cu Soarele şi Mercurul unite, (adică cu acele lucruri) din care e alcătuită Piatra Filosofilor. Din ceea ce e perfect nu mai poate fi făcut nimic, căci este deja perfect, aşa cum avem exemplul cu pâinea. Pâinea plămădită este perfectă în starea şi în esenţa ei, atingu-şi propria finalitate, unde nimic nu mai poate fi plămădit, aşa cum se întâmplă şi cu Aurul. Aurul pur este transformat, prin acţiunea focului, într-un corp ferm şi fixat şi pentru filosofi este imposibil să-l descompună sau să-l prepare mai mult, până când nu este obţinută *materia prima* a metalelor, prin intermediul căreia aurul poate fi

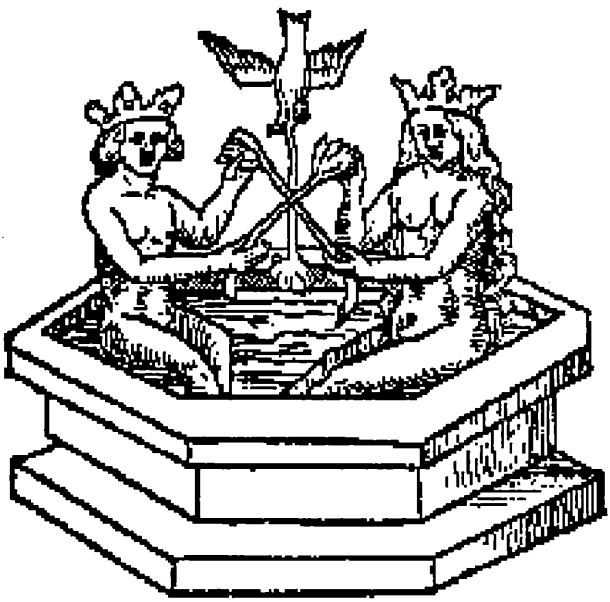
descompus în a sa *materia prima* şi în elementele componente. Pentru aceasta, să luăm materia din care se compune aurul şi cu ajutorul artei să-l transformăm în adevăratul ferment al filosofilor şi pe care noi, urmând metoda, putem să-l transformăm într-o substanţă perfectă sau în spiritul corpurilor perfecte; (neştiind aceasta) mulţi filosofi care trudesc din greu sunt dezamăgiţi şi lasă deoparte opera acolo unde ar trebui s-o înceapă. O, voi, Fii ai Cunoaşterii, care speraţi să adunaţi fructele înainte să se coacă şi speraţi să seceraţi înainte ca recolta să se facă!

Alt filosof: Nu se poate face nimic cu ceea ce este perfect, deoarece forma perfectă a lucrurilor nu se poate modifica prin natura ei, ci doar altera. Nici unui lucru întru totul imperfect nu i se poate face vreo modificare prin Artă. Şi asta fiindcă Arta nu poate induce primele stări, ci Piatra noastră este un lucru intermediar între corpurile perfecte şi cele imperfecte, iar ceea ce natura însăşi a început e continuat şi dus la perfecţiune de către Artă.

Şi dacă începi să lucrezi cu Mercurul însuşi, acolo unde natura l-a lăsat imperfect, vei găsi perfecţiunea şi te vei bucura. Ceea ce este perfect nu se alterează, dar se descompune. De aceea, descompunerea unui lucru duce la naşterea altui lucru.

Speculum: Piatra noastră trebuie extrasă din natura a două corpuri înainte ca Elixirul să fie creat din ea, deoarece e necesar ca Elixirul să fie mult mai purificat şi mai mistuit decât Aurul şi Argintul, fiindcă acestea trebuie transformate cu totul de la perfecţiunea lor micşorată în Aurul sau Argintul filosofilor, pe care aceştia singuri nu îl pot obţine. Căci dacă ar da altuia din perfecţiunea lor, ar rămâne imperfecte, fiindcă ele nu pot colora mai mult decât se arată. Căci nimic nu albeşte decât prin propria albeaţa, nimic nu înroşeşte decât prin roşeaţa pe care o are.

Potrivit acestui lucru, lucrările la Piatra noastră sunt făcute în aşa fel încât tinctura să poată fi îmbunătăţită mai degrabă în ea decât în propria ei natură, iar Elixirul se poate face, potrivit alegoriei înţelepţilor, din formele clare, remediile şi purificarea tuturor corpurilor, pentru a fi purificat şi transformat în Aur şi Argint adevărate.

Hermes: Este unirea cele două corpuri necesare artei noastre; dacă doar unul din cele două corpuri ar exista în Piatra noastră, acesta nu ar da tinctura defel. De aceea, filosoful spune: „Vântul l-a purtat în pântece", vântul fiind aerul (suflul), aerul (sufleul) fiind viaţa, iar viaţa fiind sufletul, adică uleiul şi apa.

Arnoldus: Procesul dictează cantitatea de foc, deoarece în (procesul de) Dizolvare focul trebuie să fie întotdeauna uşor, mediu la Sublimare, temperat la Coagulare,

continuu la Albire şi puternic la Înroşire. Dacă, din ignoranţă, greşeşti în privinţa acestor aspecte, te vei tângui că nu ţi-a surâs norocul şi că ai trudit în zadar. De aceea, se cuvine să-ţi urmăreşti lucrarea sârguincios, deoarece Arta e ajutată de pricepere şi invers, dând naştere realizărilor.

Sfântul Toma din Aquino: Materia Pietrei este o apă groasă, iar căldura sau frigul sunt agenţii care coagulează apa. Şi, cu siguranţă, pietrele care derivă din animale sunt mai preţioase decât alte pietre.

Lumina Luminilor: Nici o Piatră nu poate fi pregătită fără Duenech, lichidul verde, acesta reprezentând forţa particulară ce produce mineralele.

Rasis[9]: Fiule, priveşte lucrurile cele mai lumeşti care sunt din partea dreaptă şi din partea stângă, şi ridică-te unde se găseşte Piatra noastră şi în acel munte care produce toate felurile de Sulf şi forme şi minerale semănătoare.

Malchamech: Piatra necesară în această lucrare este dintr-un lucru însufleţit. Vei găsi această Piatră pretutindeni, pe câmpii, în munţi şi în ape, atât la cei săraci cât şi la cei bogaţi. Este foarte ieftină şi foarte scumpă, creşte în carne şi sânge, fiind foarte preţioasă pentru cel ce o are şi o cunoaşte.

Filosofii au spus că Piatra noastră este formată din spirit, suflet şi corp, numind corpul imperfect corp, fermentul l-au numit suflet, iar spiritul apă. Ei le-au numit pe bună dreptate astfel, deoarece corpul imperfect e un corp supărător, slab şi care piere; apa este spiritul care purifică corpul făcându-l subtil şi alb; fermentul este sufletul care dă viaţă şi formă corpului imperfect. Corpul este Venus şi femeia, Spiritul este Mercur şi bărbatul, iar Sufletul este Soarele şi Luna. Corpul trebuie să se topească în materia lui primă, care este Mercur.

Morienus: Mercur a luat naştere din corpurile noastre topite, nu dintr-o lichefiere obişnuită, ci din aceea care durează până ce bărbatul şi femeia se unesc prin adevărata cununie şi chiar până la albire.

Morienus: Ia sânge flegmatic şi sânge coleric şi amestecă-le până ce sângele se va transforma într-o tinctură de culoarea cerului.

Hermes: Înţelegeţi, o, Fii ai Înţelepciunii, că această Piatră cere să fie apărată, aşa că daţi-mi dreptul meu, iar eu vă voi apăra, căci Soarele este al meu, iar razele lui sunt porţile mele lăuntrice; şi deşi Luna mi se cuvine, lumina mea depăşeşte orice lumină, iar bunurile mele sunt mai presus de toate bunurile. Eu ofer multe bogăţii şi plăceri oamenilor care le doresc, iar atunci când caut ceva ei recunosc acest lucru, îi fac să înţeleagă şi îi înzestrez cu forţă divină. Eu fac să se nască lumina, dar natura mea este întunericul. Dacă metalul meu nu ar fi uscat, toate corpurile ar avea nevoie de mine, deoarece eu le înmoi. Eu le acopăr rugina şi le extrag substanţa. Dat fiind că eu şi fiul meu suntem uniţi, socotesc că nimic nu se poate face mai bine sau mai vrednic de laudă în întreaga lume.

Rosarium Philosophorum

PARTEA A DOUA

Dispoziția Vasului e necesară pentru opera noastră; potrivit tradiției unui anume Ferrarius.

Faceți un vas rotund, din sticlă, pe fundul căruia să încapă doar o cantitate mică (de material), iar în partea de mijloc să fie o centură sau un inel care îl înconjoară, precum și un perete rotund construit la distanță egală de peretele vetrei, având aceeași grosime ca și capacul, astfel încât la acea distanță capacul să se așeze ușor, fără să cadă; înălțimea acestui perete să fie egală cu înălțimea peretelui vetrei, puțin mai mare sau mai mică. Faceți două capace care să se potrivească acestei scobituri, lungimea și lățimea acestei scobituri să fie egale, iar unul dintre ele să aibă forma unei piramide. La capătul lor să fie două găuri egale, câte una pentru fiecare, în care să poți pune pana unei găini, vasul fiind astfel făcut încât capacul să poată fi îndepărtat după voia lucrătorului. Ceea ce se urmărește este ca partea inferioară a vasului cu marginile ei să pătrundă în capac până la mijloc.

Hermes: Dragonul moare numai dacă este ucis cu Fratele și cu Sora lui, neapărat de amândoi împreună, adică de Soare și de Lună.

Filosoful: Mercur nu moare decât dacă este ucis de Fratele și de Sora lui, fiind necesar să-l coagulăm cu Soarele și cu Luna.

Observați că Dragonul este Argintul viu, luat din trupurile noastre, având el însuși spirit, suflet și trup. El spune: „Dragonul nu moare decât cu fratele și cu sora lui", adică Soarele și Luna, care sunt Sulf extras, purtând în el însuși umezeala și răceala care se datorează Lunii.

Dragonul moare împreună cu ele - ceea ce înseamnă că inițial Argintul viu este extras din acele corpuri care sunt în legătură cu Apa Permanentă a Filosofilor, care se formează după putrezirea şi separarea elementelor, altfel ea numindu-se apă urât mirositoare.

Bonellus: Cuprul de care am vorbit înainte nu este nici cupru, nici cositor obişnuit, ci este lucrarea noastră comună, deoarece trebuie amestecată cu corpul Magneziului, care trebuie extras prin fierbere şi umplut cu Apa Vieții până ce va fi distrus.

Avicenna: Ceea ce este spiritual se ridică în partea superioară a vasului, iar ceea ce este gros şi vulgar rămâne în partea inferioară; de aceea, dacă nu tratezi corpul în felul acesta, până ce apa se amestecă cu sau este primită de pământ, poți să-ți pierzi munca. De aceea, dacă nu transformi totul într-o pulbere spirituală nu ai reuşit încă; ceea ce faci în corpul alb fă şi în cel roşu, deoarece acesta este remediu.

Despre Sarea filosofilor

Întreaga Artă este alcătuită din trei pietre şi trei săruri, adică Minerale, Plante şi Animale şi trei ape, adică a Soarelui, a Lunii şi a Mercurului. Mercur este un mineral, Luna este o plantă, fiindcă primeşte două culori, albul şi roşul, iar Soarele este un animal, fiindcă primeşte trei lucruri, Comprimare, Puritate şi Incandescență. Soarele este numit Marele Animal, din el fiind făcută Sarea Armoniac[1]. Luna este numită Plantă, din ea fiind făcută Sarea Alcalină. Mercur este numit Piatra Minerală, din el fiind făcută Sarea obişnuită. Atunci când filosofii au văzut substanța

[1] Sarea Armoniac (sau Ammoniac sau Salarmon) e o denumire folosită numai în context alchimic, intraductibilă în limbaj "profan". Simbolul ei grafic este o cruce înscrisă într-un cerc - n.t..

acestei Arte dizolvată, ei au numit-o Sarea Armoniac, iar atunci când aceasta a fost în stare de putrefacție au spus că Piatra noastră era inferioară și că se găsește în bălegar, deși mulți au căutat în bălegar și nu au găsit nimic. Când este transformată în apă, o au atât săracii cât și bogații, ea găsindu-se pretutindeni, oricând și în orice lucru, deși căutarea îl plictisește pe căutător. Atunci când era albă ei au numit-o Arsenic, după numele oricărui lucru alb, precum și Laptele Fecioarei, iar când era roșie au numit-o Sulf, Hiacint și Sânge și după numele oricărui lucru roșu.

Gratianus: Cenușa se poate face din orice lucru, iar din cenușă se poate obține sare, din sare apă, din acea apă fiind plămădit Mercur, iar din Mercur, pin diverse operații, fiind plămădit Soarele.

Arnoldus: Într-adevăr, această cenușă vrea să se topească, stare în care, dacă intră în mod favorabil, se poate colora, fiindu-i adăugată topirea sau lichefierea, altfel filosofii ar asuda. Așadar, ce cale este aceasta? Constă oare în dizolvarea apelor? Desigur că nu, deoarece filosofii nu respectă apele și alte umezeli cu care intră în contact.

Filosoful: Oricine alterează și schimbă corpurile și spiritele din natura lor trebuie mai întâi să le reducă la natura Sărurilor și Alaunilor, iar apoi să le dizolve.

Filosoful: Sărurile și Alaunii sunt (elementele) care se fac în opera noastră.

Arnoldus: Acela care are sarea fuzibilă și uleiul necombustibil să-l laude pe Domnul.

Avicenna: Dacă vei fi bogat, pregătește sărurile până ce vor fi apă pură, deoarece sărurile se transformă în spirit cu ajutorul focului. Sărurile sunt esența lucrării noastre.

Hermes: Toate sărurile, de orice fel ar fi, sunt opera artei noastre, cu excepția Sării Lunii.

Filosoful: Sarea de metal dizolvă Mercurul în apă limpede, sub bălegar, iar acel amestec coagulat va fi un remediu desăvârşit.

Observaţi că toate sărurile bine preparate revin la natura Sării Armoniac, tot secretul fiind ca sarea obişnuită să fie bine pregătită. Observaţi că Vitriolul Roman are natura Pietrei metalelor, fiind fierbinte şi uscat. În mod asemănător, Alaunul pare a fi Mercur coagulat, căci ceea ce rezultă din împlinirea acestuia este cald şi umed, fiind considerat asemenea Mercurului. De aceea, cel ce cunoaşte Sarea şi soluţia acesteia ştie şi secretul ascuns al bătrânilor înţelepţi. Gândeşte-te numai la Sare, căci doar în aceasta se află ştiinţa şi cel mai mare secret al filosofilor din vechime.

Unirea sau împerecherea

O, Lună, prin îmbrăţişările şi săruturile mele dulci,
Fă arta frumoasă, puternică, precum sunt eu.
O, Soare, arta ta să fie preferată înaintea întregii lumini,
Deşi ai nevoie de mine, precum cocoşul de găină.

Arisleus într-o viziune

Uneşte-l aşadar pe fiul tău Gabrick, cel mai iubit dintre toţi fiii tăi, cu sora sa Beya, care e o fată frumoasă, dulce şi tandră. Gabrick este bărbatul şi Beya este femeia care îi dă tot ceea ce este al ei.

O, Natură binecuvântată, binecuvântată este lucrarea ta, căci tu faci un lucru perfect dintr-un lucru imperfect. De aceea nu trebuie să iei natura decât dacă este pură, curată, crudă, plăcută, brută şi dreaptă, pentru ca nimic contrar să nu pătrundă în ea cu Piatra noastră şi să nu pui nimic altceva în ea. Uneşte fermentul nostru cu sora lui dulce şi astfel vor zămisli un fiu ce nu va semăna cu părinţii lui. Şi deşi Gabrick îi este mai drag lui Beya, nu există nici o generare fără Gabrick, căci unirea lui Gabrick cu Beya nu se mai face. Căci Beya se urcă peste Gabrick şi îl vâră cu totul în pântecele ei, şi din el nu se mai vede nimic. Ea îl îmbrăţişează pe Gabrick cu o dragoste atât de mare încât îi cedează în întregime propria sa natură[1] şi l-a despărţit în părţi inseparabile.

Masculinus:

Zămislirea schimbă sângele, care înainte era ca laptele.
Lucrurile palide devin negre, iar cele roşii strălucesc.
Femeia albă, dacă se va căsători cu omul roşu,
Se îmbrăţişează şi astfel se împreunează.
Ei înşişi se dizolvă şi ei înşişi se reunesc
Încât dacă erau doi, se pot topi într-un singur trup.

Maria, sora lui Moise: Uniţi-i pe ei în cununie adevărată şi faceţi-i să fie precum o apă curgătoare.

Astanus: Spiritele nu se unesc cu corpurile până ce nu sunt perfect purificate, iar marile miracole apar în momen-

---

[1] Sau îl concepe în întregime potrivit naturii sale – n.t.

tul împreunării, căci atunci corpul imperfect se colorează cu o culoare tare, cu ajutorul fermentului. Acest ferment este sufletul corpului imperfect, iar spiritul este unit şi alipit corpului cu ajutorul sufletului, transformându-se alături de acesta în culoarea fermentului şi făcându-se una cu acesta.

Basius: Într-o Artă perfectă, pietrele se acceptă doar atunci când fiecare va fi mai întâi purificată. Căci trupul nu primeşte spiritul, nici spiritul corpul, astfel încât spiritul poate fi făcut corp sau corpul spirit doar când amândouă vor fi perfect purificare de toată murdăria.

O Soare, tu ai nevoie de mine aşa cum găina are nevoie de cocoş, iar eu am nevoie de lucrarea ta!

Alexandru în (cartea) Secretele Naturii: Află că orice fiu se naşte dintr-un tată şi o mamă.

Hermes în al doilea său Tratat: Află aceasta, o Fiule, că până ce un om nu află cum să se căsătorească, să rămână însărcinat, şi să zămislească forme, nimic nu va fi făcut. Dar dacă va învăţa aceasta, el va căpăta o mare demnitate.

Rosinus: Secretul artei aurului constă în bărbat şi femeie, căci femeia primind puterea bărbatului se bucură pentru că este înstăpânită de bărbat.

Alphidius: Fiule, pe credinţa slăvitului Dumnezeu, caracterul este din Caracter, între două lumini, masculină şi feminină, şi după ce acestea se îmbrăţişează şi se unesc, o lumină perfectă se iveşte dintre ele, ce nu se asemuieşte cu nici o lumină din lumea aceasta.

Seniorul: Din cele două ape fă o singură apă, dacă înţelegi aceste două cuvinte, toată Rânduiala va fi la picioarele tale.

Rosarius: Aceasta îţi este necesar pentru a avea două ape; una este albă dar cealaltă e roşie. Aceasta este apa în care puterile albeţii şi roşeţii sunt adunate laolaltă.

Hali: Ia un cățelandru și o cățelușă de Armenia, pune-i să se acupleze, și aceștia doi (vor zămisli și) îți vor da un pui de câine de o culoare cerească, și acest pui te va păzi în casa ta de la început în lumea aceasta, și în lumea cealaltă.

Seniorul: Fermentul roșu s-a cununat cu o femeie albă, iar după unirea lor soția a dat naștere unui fiu care și-a urmat părinții în toate, fiind mult mai strălucitor.

Rosinus: Această Piatră este o Cheie, fără de care nimic nu se face. Piatra noastră este un spirit foarte puternic, în care corpurile nu se unesc până când acestea nu se dizolvă, iar dacă aș numi-o după numele ei adevărat, ignorantul nu ar da crezare acestui lucru.

Arnoldus: Tu, care dorești să găsești secretul acestei Arte, trebuie să cunoști materia primă a metalelor, altfel truda ta va fi zadarnică.

Rosinus: Folosim natura adevărată deoarece natura nu îndreaptă natura până ce nu va fi în propria sa natură. Sunt trei Pietre principale ale filosofilor, respectiv minerale, vegetale și animale. Este vorba de o Piatră Minerală, o Piatră Vegetală și o Piatră Animală, trei ca nume, dar una singură în ființă.

Spiritul este dublu, adică tinctura și pregătirea.

Albertus: Spiritul pregătește și dizolvă cuprul și îl extrage din corpul magneziului, readucându-l în corpul său.

Seniorul: Acesta este cel ce pregătește și extrage sufletul din corp și îl readuce în corpul său. Spiritul tincturii se numește Quinta Essentia, care este forță și un suflet care stă și pătrunde.

Liber Trium Verborum: Datoria ta este să extragi a cincea esență, fără de care trudești zadarnic, iar lucrul acesta nu poate fi făcut, desigur, fără apă. Însă al doilea

spirit este fără corp, este de natură apoasă şi este corpul tincturii din Elixir.

Turba: Acest bărbat este corpul şi această femeie este spiritul.

Arnoldus: Spiritul nu este modificat de corp, ca să nu-şi piardă virtutea spirituală, ci fiecare corp este modificat şi colorat de spirite.

Aristotel: Notaţi cuvintele şi însemnaţi misterele, căci spiritul care dizolvă pământul alb şi foliat nu îl ţine pe nici unul fixat, dacă nu îţi aparţine acel corp din care a fost pregătit iniţial. Apa Permanentă sau Perpetuă, sau Spiritul Vinului, este numită apa corpului, atunci când corpul este redus la Mercur. Astfel, fără apă permanentă nu se face nimic. Ea mai este numită şi Apa Vieţii.

Filosoful: Afirm în numele Dumnezeului din cer, că Arta nu serveşte decât să dizolve piatra şi totdeauna s-o coaguleze şi că doar cu spiritul vinului poţi face Elixirul perfect.

Apa filosofilor se numeşte vasul lui Hermes, despre care filosofii au scris : „Toate operaţiile se fac în apa noastră, adică Sublimarea, Distilarea, Soluţia, Calcinarea, Fixarea; ele se fac în această apă, ca şi cum ar fi într-un vas artificial, care este marele secret". Apa este măsura înţelepţilor, de aceea apa şi focul îţi sunt de ajuns pentru toată lucrarea. Apa noastră este mai puternică decât focul deoarece face spirit dintr-un corp de aur, ceea ce focul nu poate face, focul fiind faţă de acesta ceea ce apa este faţă de focul nostru obişnuit. De aceea, Filosoful spune: „Arde cuprul nostru la un foc foarte puternic".

Aristotel, în (tratatul) *Guvernarea principilor*, îi spune lui Alexandru despre cele patru elemente: numai când vei avea apa (care este Mercurul Aerului, care este din Piatra

şi Aerul Focului, care este Spiritul lui Mercur) şi focul (care este Mercurul pământului, adică Luna) vei cunoaşte Arta pe deplin.

Filosoful : Piatra noastră trece în pământ, pământul în apă, apa în aer, iar aerul în foc, iar acolo este locul ei. Opera la alb este compusă din trei elemente, din care lipseşte focul, adică trei părţi de pământ, două de apă şi una de aer. Dar pentru Elixirul Soarelui pune două părţi de pământ, trei de apă, una şi jumătate de aer şi de foc, iar acela este ferment roşu.

Rasis în marea sa Carte a regulilor: Oricine ignoră greutatea (părţilor amestecului) să nu trudească cu cărţile noastre, deoarece filosofii au ascuns aceste lucruri.

Turba: Amestecarea nu se face cu mâinile, ci prin cea mai puternică fiertură.

Calidus: Un foc mai mic macină toate lucrurile.

Ia aminte: există o diferenţă între element, ceea ce are calitatea de element şi a cincea esenţă. Elementul este primul lucru al materiilor compuse, pământul, apa, aerul, focul nefiind elemente pure deoarece se amestecă între ele, mai ales în partea unde se reunesc. A cincea esenţă este un corp fixat, diferit de celelalte elemente şi de lucrurile cu calitate de element, atât ca materie cât şi ca formă, natură şi virtute, neavând în sine cauza descompunerii. Se numeşte a cincea esenţă, deoarece este extrasă din lucrurile cu calitate de element şi de aceea nu există o mişcare a elementelor în ea, la fel cum vedem în alte corpuri elementare. De aceea Piatra este numită totul deoarece are în sine însăşi şi din sine însăşi orice lucru necesar propriei sale perfecţiuni. Se găseşte în fiecare loc datorită participării Elementelor. Este numită cu toate numele datorită varietăţii miraculoase de culori a naturii sale. Ieftină prin putrefacţie şi scumpă prin virtute. Acesta este Magisteriul

secretul al Filosofilor. Piatra noastră este considerată un singur lucru atunci când substanțele trupului şi apa sunt pregătite în mod inseparabil, astfel încât una nu poate fi despărțită de alta. Se spune că Piatra este dintr-o materie combustibilă, că Mercur este un spirit incombustibil şi de cupru, şi că de aceea se întâlneşte în magisteriu. Tot aşa şi Piatra căutată de filosofi, în care primele elemente ale mineralelor sunt tinctura şi calcul, sufletul şi spiritul cu corpul fixat şi volatil. Şi nu este orice Mercur, ci lucrul pe baza căruia natura a fixat primele sale operații într-o structură metalică, lăsându-l imperfect. Dacă extragi această piatră din acel lucru în care se găseşte şi vei lucra la el până ce devine perfect, începând din locul în care natura l-a lăsat imperfect, vei găsi perfecțiune în el şi te vei bucura.

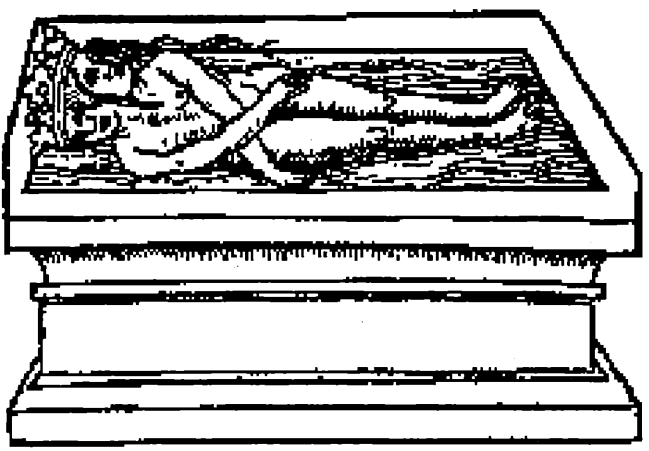
Argintul viu nu are forță de unul singur, dar atunci când e mortificat cu corpul lui ascuns, atunci dobândeşte forță şi trăieşte o viață necoruptibilă. Acest corp are natura Soarelui, de aceea el trebuie să transforme Argintul viu în natura Soarelui, aşa cum Fermentul transformă întregul aluat în natura fermentului, căci întotdeauna ceea ce este condus se mişcă spre ceea ce conduce.

Piatra noastră este numită Piatra tuturor filosofilor - Mercur, care nu s-a născut aşa cum mulți cred, ci a fost extras din corpul nostru. Piatra filosofilor este compusă din trei părți: Soarele, Luna şi Mercur; ea creează pe Mercur din Soare şi din Lună în esența lui, dar fără Mercur obişnuit, ci numai pe cale filosofică.

Această Piatră este o singură piatră în toată lumea, iar cel care va greşi încă de la începutul operei, îşi va pierde toată lucrarea. Nu există în întreaga lume vreun alt lucru mai necesar în lucrarea noastră decât această Piatră.

Arnoldus spune că Soarele şi Luna sunt în piatra noastră, în virtute, putere şi în întreaga lor natură. În Piatra noastră, Soarele şi Luna sunt mai bune decât ceea ce este comun în natura lor, deoarece Soarele şi Luna sunt singure în piatra noastră, căci ceea ce este comun e mort în ceea ce priveşte Soarele şi Luna. De aceea, filosofii au numit pe rând această Piatră Soarele şi Luna în natura lor, fiindcă acestea se află în ea în mod potenţial, nu vizibil, ci în virtute şi esenţă. Despre aceasta Hermes spune: „Piatra noastră strigă: «Fiule, ajută-mă şi te voi ajuta şi eu»".

Concepţia sau putrefacţia

Aici se odihnesc Regele şi Regina.
Sufletul este separat cu mare durere.

Aristotel regele şi filosoful: Nu am văzut niciodată ceva care avea viaţă şi care să crească, să se dezvolte fără a putrezi (în cele din urmă), iar lucrarea alchimiei ar fi nefolositoare dacă nu ar trece prin putrezire.

Morienus: Pământul acesta este purificat şi curăţat cu apa lui, iar când va fi curăţat, cu ajutorul lui Dumnezeu, întreaga lucrare va fi săvârşită.

Parmenide Filosoful: Dacă corpul nu se degradează şi nu putrezeşte, fiind transformat într-o substanţă esenţială, atunci acea virtute ascunsă nu poate fi extrasă, nici amestecată cu corpul.

Bacchus filosoful: Când naturile sunt descompuse şi putrezite, atunci ele dau naştere.

Platon filosoful: Avem exemplul oului, care mai întâi putrezeşte şi apoi dă naştere unui pui, şi care, după ce este în întregime stricat, devine o făptură vie.

Fără degenerare nu se poate petrece nici o generare. Observaţi procesul putrezirii şi veţi vedea că stricăciunea unui lucru dă naştere altui lucru.

Hermes: Al doilea nivel este putrezirea, aşadar etapele sunt întâi înnegrirea şi apoi putrezirea.

Platon: Primul regim al lui Saturn este să putrezească şi această putrezire să o pună la soare, dar compoziţia este a celor patru nopţi.

Democrit: Nu fii nici prea grăbit, nici prea încet în a face să putrezească piatra şi corpurile aurite şi unite; participă la opera ta şi vei avea trage foloase.

Rosinus către Euthiaca: Prinde o vieţuitoare a mării, usuc-o şi las-o să putrezească.

Morienus: Nici o naşterea nu poate avea loc decât după putrezire, dar fără putrezire (lucrul) nu se poate dizolva, iar dacă nu se dizolvă nu poate da naştere la nimic.

Morienus: Piatra noastră este un produs al Artei, fiind asemuită cu crearea omului, căci primul lucru este împerecherea, al doilea zămislirea, al treilea sarcina, al patrulea ivirea (naşterea), iar al cincilea hrănirea.

Dragă frate, înțelege aceste vorbe ale lui Morienus şi nu vei greşi. Deschide ochii şi ia aminte că aşa-zisa sperma a Filosofilor este apa iute, iar pământul este corpul imperfect. Acest pământ e numit pe bună dreptate mamă, deoarece este mama tuturor elementelor, de când sperma se uneşte cu pământul corpului imperfect, atunci (operația aceasta) este numită împreunare. Căci atunci pământul este dizolvat în apa spermei şi devine o singură apă, fără separare.

Hali: Soluția şi coagularea sunt două lucruri care au o singură operație, deoarece spiritul nu este coagulat, ci se află în soluția corpului; nici corpul nu este dizolvat, ci se află în coagularea spiritului. Trupul şi spiritul, atunci când se unesc, fiecare merge spre cel asemănător lui. De exemplu, când apa se uneşte cu pământul, apa cu umiditatea şi virtutea ei se străduieşte să dizolve pământul, să-l facă mai subțire şi astfel să-l facă mai asemănător sieşi, deoarece apa este mai fină decât pământul. La fel procedează şi sufletul cu corpul; apa este îngroşată cu pământ şi devine precum pământul îngroşat, deoarece pământul este mai gros decât apa; iată de ce nu există vreo diferență între soluția corpului şi coagularea spiritului, nici o lucrare contrară în vreunul, astfel încât unul poate fi făcut fără celălalt, deoarece nu există o parte de timp contrară între apă şi pământ când se unesc, încât una să poată fi cunoscută sau despărțită de cealaltă în unirea lor. Tot aşa, sperma bărbatului nu este separată de sperma femeii atunci când se împerechează, ci formează una singură, o singură acțiune pentru amândoi în acelaşi timp.

Merculinus:

El numeşte amestecul de lucruri
Împerechere şi naştere.

Semințele se amestecă
Ca şi cum s-ar amesteca laptele.

A doua este Concepția, când pământul se dizolvă într-o pulbere neagră şi începe să rețină în sine câte puțin Mercur, căci acolo (elementul) masculin acționează în (elementul) feminin, adică azotul în pământ.

Aristeus: Masculii nu dau naştere după natura lor, nici femelele nu concep, căci generarea este a masculilor şi a femelelor, şi mai ales a compuşilor.

Căci natura jubilează şi adevărata generare este făcută de către masculii care se unesc cu femelele, însă atunci când natura se uneşte cu o natură ciudată şi nefolositoare, nu produce nici un fel de spermă.

Merculinus:

Concepția schimbă sângele,
Care era asemănător laptelui
Lucrurile şterse devin negre
Iar cele roşii fac lucrurile să strălucească.

Arnoldus: Fiecare culoare va apărea după negreală, iar dacă vei vedea acea materie că devine neagră, bucură-te deoarece este începutul lucrării.

Arnoldus: Arde Cuprul nostru la un foc moale ca cel de la clocirea ouălor, până se formează corpul şi este extrasă tinctura, dar nu trebuie să o extragi în întregime, ci las-o să se producă toată ziua, încetul cu încetul.

Eu sunt negrul albului, roşul albului şi galbenul roşului, şi vă spun doar adevărul, nu vă mint. Ştiu că un Corb este în capul acestei Arte, care zboară fără aripi în întunericul nopții şi în lumina zilei. Coloritul este luat din amăreala ce se află în gâtlejului ei, roşeața (este luată) din trupul ei, iar apa curată din spatele ei. Înțelegeți, aşadar,

că darul lui Dumnezeu este tăinuit de privirea oamenilor simpli şi neştiutori, căci el trebuie să rămână ascuns.

Cât priveşte ascunzişurile şi cavernele metalelor, Piatra provenită de aici este miraculoasă şi animală - o culoare strălucitoare pe un munte înalt şi o mare deschisă. Şi trebuie să mărturisim că în piatra filosofală, după purificare, cea mai mare parte este Argint viu şi din această cauză aceasta nu poate fi arsă decât din întâmplare. Totul e făcut de natură, nu de Artă, aşa cum au crezut mulţi oameni neştiutori. Şi trebuie să crezi că piatra filosofală a fost creată de natură şi că prin bunul Dumnezeu nu mai are nevoie de nimic. Lăsaţi, aşadar, acea materie să fie pregătită şi alegeţi ceea ce este pur din ea, îndepărtând ceea ce este lumesc.

Tudianus: Ştiam că piatra noastră cuproasă şi volatilă este în manifestarea ei rece şi umedă, dar în secret caldă şi uscată. Acea răceală şi umezeală pe care o manifestă este un nor de apă care înnegreşte, distrugând toate lucrurile şi zburând din foc. Căldura şi uscăciunea, care sunt în partea ei ascunsă, reprezintă aur cald şi uscat, fiind cel mai pur ulei care pătrunde în corpuri şi nu se retrage, deoarece căldura şi uscăciunea alchimiei colorează. Aşadar, fă ca răceala şi umezeala, care sunt manifeste, să fie precum căldură şi uscăciunea, care sunt în secret, pentru a se pune de acord şi a se uni, transformându-se în una singură, care pătrunde şi colorează - şi se întâmplă ca acele umezeli să fie distruse de foc, în etape, pe încetul şi cu asimilare moderată.

Putrefacţia filosofică nu e altceva decât o deteriorare şi o distrugere a corpurilor. Dacă o formă este distrusă, natura aduce altă formă, mai bună şi mai subtilă. Putrefacţia este acelaşi lucru cu fracţionarea produsă de murdărie. Prin putrefacţie totul este asimilat, delimitându-se

ceea ce este murdar, ceea ce miroase îngrozitor de ceea ce este pur şi curat. Un corp pur şi curat, supus putrezirii, creşte imediat precum sămânţa de porumb, care după ce a stat multe zile sub căldura pământului începe să se umfle, iar ceea ce este pur creşte din ea şi se înmulţeşte, pe când ceea ce este murdar dispare. Putrefacţia este, aşadar, necesară în lucrarea noastră din motivele arătate mai sus.

Concepţia se face în putreziciunea de la fundul vasului, iar generarea lucrurilor va fi făcută în aer, adică la suprafaţa vasului, adică la suprafaţa alambicului. Corpul nu poate face nimic până ce nu putrezeşte, şi nu poate putrezi decât prin Mercur. Putrefacţia poate fi făcută cu un foc moale, de mucegai, cald şi umed, nicidecum cu altul, astfel încât nimic să nu poată urca. Căci dacă ceva ar urca, s-ar face o separare a părţilor care nu ar trebui făcută până ce bărbatul şi femeia nu se unesc perfect, unul primindu-l pe celălalt. Semnul este vederea soluţiei perfecte şi deşi Azotul apare alb la prima unire, prin faptul că femeia domină prin culoarea sa, totuşi în putrefacţie, prin beneficiul focului, amândoi se înnegresc, iar prin focul care creşte în umiditate putrezeşte culoarea neagră care este tinctura, motiv pentru care trebuie păstrat un mare secret (asupra lucrării).

Fiind putrezită în apă tare, natura aurului depăşeşte orice natură în fabricarea Pietrei şi trebuie observat că nici o piatră nu depăşeşte în virtute piatra minerală.

Filosoful: Faceţi cercul Bărbatului şi al Femeii, şi scoateţi din el un patrulater, iar din patrulater (scoateţi) un triunghi; faceţi (din nou) un cerc şi veţi avea astfel Piatra Filosofală.

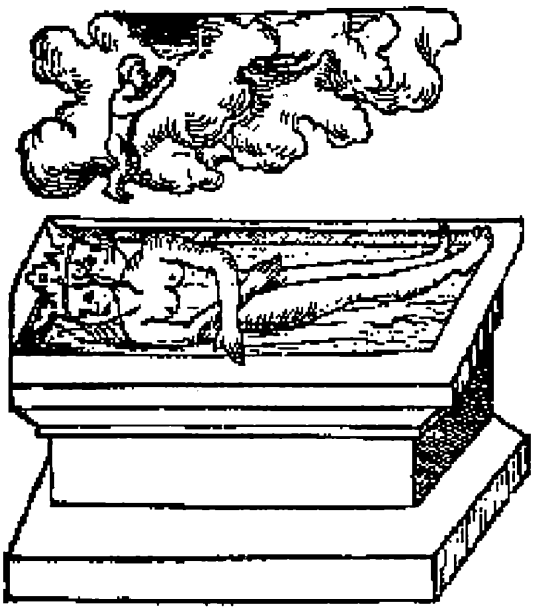
Geber dovedeşte în cartea sa despre Procese (alchimice) că dacă Soarele şi Luna sunt unite prin Artă, nu vor

fi separate cu uşurinţă, şi astfel unul îl acoperă pe celălalt, deoarece unul este uscat, celălalt este umed, iar după ce unul l-a luat pe celălalt, ei se îmbrăţişează atât de puternic şi de strâns încât abia dacă unul poate fi smuls de la celălalt. Această unire ar fi mult mai puternică dacă unul ar fi spiritual, adică medicinal şi tangibil prin spiritualitatea lui. Aurul este Aur în act şi în materie, dar dacă ar fi spiritualizat, atunci ar fi făcut din act-putere şi din materia-formă, dintr-un lucru făcut-un lucru care face, dintr-o femeie-un bărbat şi dintr-un un lucru născut-un lucru care dă naştere.

De aceea, din moment ce nu există materie a Aurului, nu există Aur care să nu fi fost mai întâi Argint, cum spune filosoful, dacă o astfel de formă este unită cu această materie, adică cu Luna, acestea cu siguranţă se vor îmbrăţişa şi vor face ceea ce este mai puţin perfect într-un lucru în mai mare măsură perfect, iar asta se face în mod natural şi paşnic, deoarece fiecare natură doreşte să fie perfectă şi detestă din fire să fie distrusă.

Avicenna: Intenţia lucrătorilor în această Artă, sau mai bine zis intenţia Artei înseşi, potrivit posibilităţii naturii lucrurilor, este ca materia unui lucru să poată asuma natura şi forma altui lucru.

Verbi Gratia: Cuprul trebuie să asume natura şi forma Argintului sau Plumbul natura şi forma Aurului, şi la fel toate celelalte metale. Căci din moment ce forma e natura a toate, dacă vreun lucru este lipsit de forma sa, aducându-i-se o altă formă, mă îndoiesc că natura îşi poate schimba forma. De aceea spunem că numele Alchimiei înseamnă în greacă transmutare, alchimia fiind ştiinţa prin care se transformă formele lucrurilor în funcţie de cum sunt împărţite acestea.

Aici cele patru elemente sunt despărțite,
Iar sufletul este separat de corp.

Despre Negreală

Hermes (în tratatul al doilea): Să știi, fiul meu, că Piatra noastră cu multe nume și diverse culori este rânduită și compusă din patru elemente pe care trebuie să le împărțim și să le tăiem în bucăți, să le izolăm, să mortificăm părțile și să le transformăm în natura care se află în ele. Trebuie să păstrăm apa și focul care sălășluiesc în ele, care este din patru elemente și trebuie să conțină acele ape împreună cu apa lui, chiar dacă nu este apă adevărată, ci doar o formă de apă adevărată care urcă din vas și care conține spiritele în corp și le face colorate și permanente.

Sorin: Ia din ea puțin câte puțin, împarte întregul, amestecă-l temeinic până ce va avea o moarte de intensitatea negrului precum țărâna. Acesta este marele plan, în căutarea căruia mulți oameni au pierit; după aceea trebuie să desparți (întregul în părți) și să le amesteci cu sârguință.

Hermes: Trebuie să mortificăm doi Arginți vii deodată. Ia creierul acestora și amestecă-l în oțetul cel mai iute sau în urina copiilor până ce va deveni întunecat. După ce este făcut lucrul acesta, el rămâne în putrefacție, iar norii groși care au fost deasupra și în corpul lui înainte să fie mortificat se întorc, iar acest lucru fiind din nou început, cum deja am scris, poate fi mortificat din nou. Dar trebuie să-l izolăm din două sulfuri și trebuie fiert continuu, până când apa devine neagră. Cel care face pământul negru va ajunge la acest țel și îi va merge bine.

Arnoldus: Când primul este negru spunem că este Cheia Operei, fiindcă ea nu se face fără negreală.

Speculum: De aceea, dragul meu Fiu, când operezi, vezi la început să ai nigredo, și apoi asigură-te că descompui și acționezi în mod corespunzător.

O, binecuvântată este natura și binecuvântată este lucrarea ta, deoarece din imperfecțiune tu desăvârșești cu adevărata putrefacție, care e neagră și obscură. Apoi faci să izvorască diferite lucruri noi, iar cu verdele tău faci să apară diferite culori. Negreala aceea se numește pământ, care este repetată de atâtea ori cu o fiertură ușoară, până când nu mai rămâne decât negrul, având astfel două elemente, apa și pământul din apă.

Avicenna, în cartea sa despre Umezeli, zice: Căldura dintr-un corp umed face, inițial, să se nască negrul, așa cum vedem în calx[1], care e făcut în același fel.

---

[1] Calxul sau calcele este o substanță oxidă care rămâne după calcinarea totală a metalelor, mineralelor etc. – n.t.

Menabdes: Vreau ca posteritatea să facă corpurile non-corpuri prin disoluție și să facă non-corpurile corpuri printr-o fierbere plăcută. Trebuie să fim atenți ca spiritul să nu se transforme în vapori și să dispară din cauza prea multului foc.

Maria: Fii cu luare aminte ca nici unul să nu se transforme în vapori și fă ca natura focului să fie potrivită căldurii soarelui din iulie, până ce apa se va îngroșa, iar pământul, prin fierbere îndelungată, să fie făcut negru. Tu ai un alt element, pământul, care trebuie să-ți fie îndeajuns pentru negreală.

Stephianus: Deschide-ți ochii și inima, ascultă și pricepe, căci îți voi arăta și îți voi vorbi cu vorbele care trebuie înțelese dacă ești dintre cei care ar trebui să înțeleagă. Află că din om nu se naște decât om, că animalul naște doar animal, dar vedem că unele lucruri născute din aceeași rădăcină sunt diferite, deoarece vedem lucruri cu aripi că iau naștere din lucruri fără aripi. Despre unele lucruri nu știm din ce natură provin, deoarece sunt întunecate și probabil ascunse sub pământ. Și mai știm că Arta se face din acea natură minerală și din nimic altceva.

Avicenna: Află rădăcina minerală (a lucrurilor) și începe de acolo opera ta.

Aristotel în a doua carte Despre Suflet: Nașterea asemănătorului din asemănător este o operă naturală și perfectă, așa cum o plantă dă naștere unei plante, iar o capră dă naștere unei capre.

Aristotel: Lucrarea artei alchimice nu ar aduce foloase dacă nu am cunoaște naturile aparente fără greșeală.

Hermes: O, apă, care rămâi în formă, creatoarea elementelor regale. O, Natură, creatoarea de căpătâi a lu-

crurilor naturale, care conține Natura și totuși depășește Natura, care vine cu lumina și este născută din lumină.

Din Lucidary-ul lui Arnoldus: Unii oameni au spus că toate culorile ce pot fi găsite în lume apar în lucrarea Pietrei, dar că filosofii se amăgesc cu asta. Acolo apar doar patru culori principale și deoarece toate celelalte culori provin din ele, ei au considerat că acolo sunt toate culorile; deși nu-ți apar toate culorile, nu-ți face probleme, deoarece poți separa elementele. Galbenul înseamnă fiere arsă și foc, roșul semnifică sânge și aer, albul răceală și apă, iar negrul melancolie și pământ. Hortulanus spune că sunt patru elemente care au patru culori și știm că culorile menționate mai sus apar în dizolvarea noastră.

M-am întrebat în ce perioadă s-a format această Piatră binecuvântată. Mi s-a răspuns că un anume filosof, Lelius, demonstrează că această lucrare s-a săvârșit în opt zile; alții spun că ar fi fost făcută fie în șapte zile, fie în trei luni, fie în patru luni, alții vorbesc de o jumătate de an sau chiar de un an întreg. Maria spune că a terminat-o în trei zile. Eu cred că motivul diversității, al duratei scurte sau lungi, ar fi o anumită imperfecțiune a apei de Mercur sau faptul că acționează prin Soare și Lună. Unii filosofi au adăugat mai multe, alții mai puține. Însă Soarele este fixat și nu volatil, iar ei s-au bazat doar pe acest lucru. Prin neputința lui de a se fixa și prin nerăbdarea focului, când a fost amestecat cu Soarele prin topire, a putut să se ridice în mare parte. Când a reușit să se ridice a fost numit apă, suflet și spirit, spunând că apa lor nu era apă obișnuită, nici apă de Mercur. Și astfel pământul a rămas la fund, au redus apoi apa de deasupra corpului și au făcut-o să se înalțe din nou prin virtutea focului, apoi l-au amestecat cu

pământul până ce au purtat pământul cu ei în pântecele lor. „Vântul l-a purtat în pântecele său".

De aceea, aceştia trebuie să aibă o cantitate mare din apa despre care am vorbit mai sus. Spiritul s-a fixat în corp, şi astfel au început din nou acea sublimare până când întregul a rămas fixat, iar ceea ce era slab s-a înălţat. Spiritul s-a fixat în corp, Luna s-a alăturat Soarelui, s-a amestecat cu ceea ce este mai puţin şi astfel s-a încheiat operaţia. Diversitatea aceasta se poate datora faptului că s-a adăugat prea mult din corpul fixat şi prea puţin din corpul nefixat, şi pentru că nu mai era mult din corpul nefixat, s-a ridicat mai repede, iar când era mai mult corp fixat, s-a ridicat mai încet.

Dar ce spui de acest lucru? Filosofii spun limpede: „Aurul nostru nu este Aur obişnuit, iar Argintul nu este Argint obişnuit". Ei numesc apa Aur deoarece se ridică până la lucrurile cele mai înalte prin virtutea focului; într-adevăr, Aurul nu este Aur obişnuit, deoarece oamenii obişnuiţi nu ar crede că el ar putea urca până la substanţele superioare prin fixitatea lui. În plus, se ştie că filosofii erau obişnuiţi să ascundă lucrurile despre care vorbesc prin parabole, uneori prin cuvinte metaforice şi alteori prin folosirea falsă şi ciudată a alegoriilor.

Geber: Acolo unde am vorbit pe faţă, nu am spus mai nimic, iar acolo unde am folosit ghicitori şi figuri de stil am ascuns adevărul.

Metrista: Sărurile şi Alaunii nu sunt Piatra ci doar ajutoare ale Pietrei. Cel ce nu a gustat din Savoarea Sării nu va ajunge niciodată la atât de doritul ferment al fermenţilor, căci acesta fermentează în termeni finiţi prin excelenţă, căci după cum e superiorul aşa e şi inferiorul:

(El) arde în apă, spală în foc
Fierbe, fierbe din nou şi iarăşi fierbe.
Înmoaie de multe ori şi coagulează neîncetat.
Ucide ce-i viu, face să renască şi ridică din morţi.
Astfel, într-adevăr, vei avea ceea ce cauţi.
Dacă cunoşti regimul focului,
Mercurul şi focul sunt suficiente pentru tine
Dacă ştii bine Cuprul nostru
Poţi abandona toate celelalte lucruri.

Dintr-o cărticică foarte veche - Hortulanus despre epistola lui Hermes: Doar cel ce ştie cum să fabrice piatra filosofală înţelege cuvintele (filosofilor) despre aceasta. Filosofii s-au străduit să facă cunoscută această Artă celor care merită şi să o ascundă de aceia care nu merită. Ei spun întotdeauna adevărul despre virtutea intenţiei, dar nu şi despre virtutea vorbirii. Ei spun că Piatra Filosofilor este făcută dintr-un ou, deoarece sunt trei lucruri care fac piatra perfectă. Hermes spune: „Soarele îi este tată, iar Luna îi este mamă", garantând astfel că cele două lucruri intră în alcătuirea Pietrei, iar Hortulanus demonstrează că apa Soarelui este volatilă iar corpul său este fixat, într-un mod contrar Lunii. Iar aceste cuvinte spuse de Geber şi de alţi filosofi sunt: „Faceţi ca ceea ce este fixat să fie volatil, iar ceea ce este volatil să fie fixat". Ei vor să arate că este vorba de o soluţie exterioară, deoarece întreaga lucrare constă în Soluţie. Când Geber vorbeşte despre superior şi inferior, prin superior el înţelege ceea ce este mai valoros, iar prin inferior ceea ce este mai puţin valoros, care se poate face din acelea trei sau din Soare şi Lună, ale căror părţi sunt egale. Această contopire se numeşte Sublimarea

filosofilor, iar Sublimarea se numeşte Exaltare sau Învrednicire, deoarece Luna şi Mercur sunt învrednicite. Atunci când contopirea se realizează cu o atât de mare demnitate, Luna este asemenea lui Mercur şi Soarelui. În mod asemănător, când fixarea e făcută în ceea ce poartă denumirea de corp mort, Soarele e la fel de important ca Mercur.

Se mai spune că Piatra conține patru elemente, pe care Arnoldus le prezintă. Când se face soluția, apa este un element şi când corpul este impur pământul este al doilea element; când pământul se calcinează se numeşte foc, iar când piatra este dizolvată din nou se numeşte aer.

Se mai spune că piatra are corp, suflet şi spirit. Prin corp, înțelegem corpul impur, după cum am spus şi înainte, prin suflet înțelegem fermentul, iar prin spirit, care are proiecția sa, a cincea esență, care, atingând această compoziție, are puterea de a transforma.

Piatra prezentată mai sus se numeşte Rebis, un lucru care este făcut din două lucruri, din trup şi spirit sau din Soarele şi Luna unui corp purificat şi fermentat.

Mai este numită Piatră care se găseşte oriunde, datorită adevăratei compoziții, căci atunci când Soarele, Luna şi Mercur se contopesc, calitățile Pietrei se găsesc în toată lumea, în munți, câmpii, în mare, în apa dizolvată, iar lucrurile care zboară îşi găsesc ajutorul şi hrana în ea. Lucrurile care zboară sunt Mercur viu şi corpuri imperfecte care sunt transformate în Soare şi Lună, numindu-se Scorpion, adică otravă, fiindcă moare şi învie, iar acel lucru întreit aruncat asupra lui Mercur îl reînvie, alcătuind un corp adevărat ce se numeşte Argintul viu mineral al filosofilor. Dar materia Pietrei Filosofale este apa, prin

apă înțelegându-se cele trei elemente, după cum arată Hortulanus. El spune că Soarele este bărbatul, Luna este femeia, iar Mercur sperma. Poate fi generarea și concepția, bărbatul unindu-se cu femeia astfel încât zămislirea și fecundarea trebuie făcute înaintea fermentației, iar când materia se înmulțește și fermentează se spune că un copil crește în pântecele mamei. Hortulanus și Arnoldus spun că sufletul este atașat copilului și că se naște un rege încoronat.

În cartea „Turba Filosofilor", aceste cuvinte sunt citate astfel „descompune corpurile și îmbibă spiritul". Ei folosesc cuvântul corpuri la plural, deoarece trebuie să fie două, iar spirit la singular, deoarece trebuie să fie unul singur. Nu există spermă fără materia corpurilor, cu excepția lui Mercur. Când se spune să se îmbibe spiritul, prin aceasta se înțelege operația prin care se fixează Mercur și se multiplică Piatra. Multiplicată, adică repetată.

Tot așa, când Mercur mortifică materia Soarelui și a Lunii, materia rămâne cenușă, fiind numită de filosofi cea care dogorește sau macină. Despre această cenușă se vorbește în cartea „Turba" și în cartea lui Arnoldus; tot acolo se mai spune că nu trebuie să fiți neglijenți față de ea.

Această cenușă, care face parte din cele trei lucruri, este numită de filosofi corp impur, deoarece trebuie extrasă prin fierbere și calcinată până devine albă.

Morienus spune în cartea Turba: „Dacă nu purifici corpul impur, nu îl faci alb și nu îl însuflețești, nu ai făcut nimic folositor în această Artă". La fel sunt și celelalte două, calcinarea pietrei și fermentarea. Calcinare, în modul Cenușii albe sau al pământului, sau al calcei albe prin intermediul spiritului, reducerea operației făcându-se cu focul nostru, adică cu apa din Mercur.

Când se numeşte tinctură, ea colorează. Se înţelege că dacă acest remediu este calcinat, dizolvat şi coagulat este fermentat, căci în alb este Luna, iar Soarele se face cu Soarele.

Geber vorbeşte şi despre remediul de ordinul al treilea, căci, deşi atât albul, cât şi roşul sunt de acelaşi fel cu Soarele şi Luna, ele diferă totuşi ca fermentare, acesta fiind un ordin în care remediul este dublu, adică solar şi lunar, deşi ca esenţă şi mod de realizare este unul singur. Dar mai există un plus de galben cu care, din substanţa Sulfului, se desăvârşeşte acest remediu.

Fiecare remediu începe cu Soarele şi Luna, deoarece fermentul roşu se face cu Soarele, iar cel alb cu Luna. Soarele e luat în două feluri, o dată pentru apa de soare, iar a doua oară pentru corpul de soare, după cum s-a mai spus.

Când se spune că apar toate culorile, este întru totul adevărat, căci, înainte de fermentarea în calcinări, dizolvări şi fixări apar toate culorile.

Lumina luminilor: Se ştie că aceleaşi lucruri fac albul şi roşul, în interior şi în exterior, adică Soarele, Luna şi Mercur. Cele trei fiind dizolvate şi fermentate, au fost numite Argintul viu, spunând că acesta conţine trupul, sufletul şi spiritul. Împreunaţi bărbatul şi femeia până ce se vor coagula şi vor forma o piatră.

Observi, probabil, că elixirul nostru este format doar din minerale şi că Dragonul nu moare decât dacă este ucis de fratele şi sora lui, nu doar de unul singur, ci de amândoi în acelaşi timp. Soarele este fratele, iar sora este Luna.

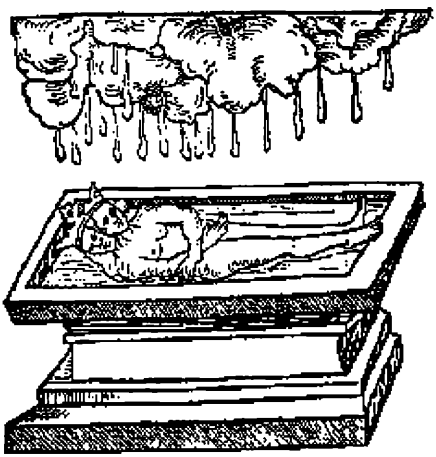
În concluzie, spune Arnoldus, filosofii spun adevărul despre Piatră, oricum s-ar întâmpla să vorbească – căci ei vorbesc despre capacitatea vorbelor de a o ascunde de cei

ce sunt nevrednici, însă despre virtutea scopului vorbesc celor care merită şi spun adevărul. Filosofii ştiu că despre astfel de lucruri ar trebui să se vorbească în chip mistic, aşa cum este exprimată poezia în fabule sau parabole; dar, aşa cum spune Macrobius, când filosofii vorbesc despre lucruri însemnate ei nu amestecă fabulele şi parabolele.

Rosarium Philosophorum

PARTEA A TREIA

Spălarea sau Curățarea

Aici roua cade din ceruri,
Spălând corpul negru din mormânt.

Seniorul, în Epistola Soarelui şi Lunii: Apa despre care am vorbit, coboară din ceruri, iar pământul cu umiditatea lui o primeşte, apa din ceruri fiind reținută laolaltă cu apa din pământ, apa din pământ, prin dependența ei, onorându-l, apa adunându-se cu apa, reținând apa, Albira este albită cu Astuna.

Hermes: Spiritul nu pătrunde în corp decât dacă acesta este curat.

Alphidius: Scoate albeața şi lasă doar negreala.

Democrit: Curăță Cositorul cu spălarea aleasă şi extrage-i negreala, apoi partea întunecată – atunci va ieşi la iveală ceea ce este strălucitor.

Sorin: Dizolvă-l la foc alb până ce va semăna cu o sabie goală, iar prin albire fă corpul să fie alb.

Rasis: Când apa este amestecată cu Cupru îl albeşte pe dinăuntru. Această albire este numită de unii oameni impregnare, deoarece pământul se albeşte, apa care domină pământul creşte, rezultatul având un efect mai mare.

Alphidius: Atunci tu va trebui să speli pământul negru şi să-l faci alb, dar fără foc.

Hali: Ia ceea ce se lasă pe fundul vasului şi spală-l cu foc fierbinte, până ce vei înlătura negreala şi vor dispărea densitatea şi umiditatea, şi până ce acolo va rămâne o calce foarte albă, fără nici o pată - doar atunci pământul va putea să primească sufletul.

Morienus: Acel pământ cu apă putrezeşte şi se purifică. Când pământul este purificat, întreaga Artă se va face cu ajutorul lui Dumnezeu.

Hermes: Azotul şi focul spală Latonul[1] şi înlătură negreala.

Filosoful: Albeşte Latonul şi rupe cărţile pentru ca să nu-ţi frângi inima, deoarece aceasta este lucrarea tuturor înţelepţilor şi a treia parte din întreaga lucrare.

Uneşte, aşa cum se spune în (cartea) Turba, ceea ce este uscat cu ceea ce este umed, pământul negru cu apa şi extrage din el până ce se face alb, astfel vei avea apă şi pământ separat, pământul albit cu apă, iar acea albeaţă se numeşte aer.

Solomon, în Cartea a şaptea a Înţelepciunii, atribuie această ştiinţă luminii şi mai ales frumuseţii şi sănătăţii. Nimic nu se compară cu această piatră preţioasă, aurul este privit ca şi nisipul mărunt, argintul e considerat murdar în comparaţie cu aceasta, obţinerea ei fiind mai importantă

---

[1] Am păstrat forma originală din cauza dificultăţilor de identificare a substanţei. La fel au procedat şi traducătorii unor ediţii europene ale *Rosariului*. - n.t.

decât lucrarea cu cel mai pur aur şi argint, ea fiind un fruct mai preţios decât toate bogăţiile lumii. Lungimea vieţii şi sănătatea se găsesc în mâna ei dreaptă, iar gloria şi bogăţiile nemăsurate se găsesc în mâna ei stângă, căile ei sunt corecte şi lăudabile, limitele ei sunt cumpătate şi moderate, cu exemple ale trudei zilnice. Pădurea Vieţii este în cei ce o înţeleg, şi o lumină ce nu moare niciodată, binecuvântaţi sunt cei ce au parte de ea, deoarece cunoaşterea lui Dumnezeu nu va pieri niciodată, după cum spune şi Alphidius, iar cel ce va găsi această ştiinţă va fi credincios pentru totdeauna.

Aristotel: O, ce minunat este lucrul acela ce conţine în el însuşi toate lucrurile pe care le căutăm, la care nu mai adăugăm nimic, din care nu mai luăm nimic, ci doar îndepărtăm ceea ce este de prisos.

Arnoldus: Materia primă a metalelor este o substanţă fumurie, ce conţine o umiditate onctuoasă sau umezeală; din substanţa aceea lucrătorul separă umezeala filosofică, care se potriveşte lucrării tale, şi care va fi la fel de clară ca şi cleiul de arbore în care se află a cincea esenţă metalică, şi care este un metal uşor, şi în ea se află mijloacele de a amesteca tincturile, deoarece ea are natura Sulfului şi natura Argintului viu.

Geber: O, cât de avantajos este lucrul acela, deoarece folosim acel remediu brut, care după fierbere şi asimilare devine cea mai puternică otravă.

Gratianus : În Alchimie există un oarecare corp nobil care e transferat de la maestru la maestru; la început dificultatea este dată mai ales de Oţet, dar în cele din urmă va fi bucurie şi veselie.

Astanus, în Turba: Ia acel spirit negru care nu arde şi cu ajutorul lui desparte şi dizolvă toate corpurile. Totul

este incandescent şi se descompune prin această incandescenţă, divizând toate corpurile cu echivalenţii săi.

Rosarius: Oricine va pătrunde în Grădina[1] noastră şi va vedea şi va avea trandafiri albi şi roşii, fără acel lucru inferior cu care lacătele noastre sunt încuiate, acela este asemeni omului ce doreşte să meargă fără picioare, deoarece în acel lucru inferior se află cheia prin care cele şapte porţi de metal se deschid, şi fără acel lucru inferior lucrarea valoroasă nu se poate face niciodată. Spălarea este sfârşitul negrelii, purificarea (făcându-se) până ce albul devine desăvârşit, iar roşul intens, deoarece Azotul şi focul îndepărtează obscuritatea focului.

Mortificarea îndepărtează greutatea de corp, deoarece sufletul este atunci mort, însă trupul e viu datorită căldurii corpului şi uscăciunii. Tot ceea ce are căldură are viaţă şi de aceea calcele alchimiei se spune că are viaţă, deoarece filosofii au cercetat cum să distrugă viaţa impură şi imperfectă pentru a restabili viaţa eternă.

Reînvierea se face prin hrănire, adică prin revigorarea umorii lor perfecte şi a umezelii rectificate, prin înlăturarea umezelii imperfecte.

Dintr-o hârtie ruptă

Acum îţi prezint, printr-o cunoaştere naturală, Piatra Secretă a Filosofilor care este împodobită cu trei veşminte, adică Piatra Bogăţiei, Piatra Caritătii şi Piatra ce vindecă orice suferinţă. Ea deţine orice secret şi se numeşte Misterul divin dat de Dumnezeu, pe lume neexitând un alt lucru mai măreţ, cu excepţia sufletului raţional. Trebuie să fii cu luare aminte: ţi-am spus că Piatra este împodobită cu trei veşminte, fiind împărţită în trei, în trup, suflet şi spirit, de aceea trupul mort care nu are spirit este întunecat.

---

[1] Rosarium, în original.

Dacă dorești, Fiule, ca trupul să fie reînviat, atunci pune iarăși sufletul în el, și el va trăi din nou.

O, Magistre, nu înțeleg asta.

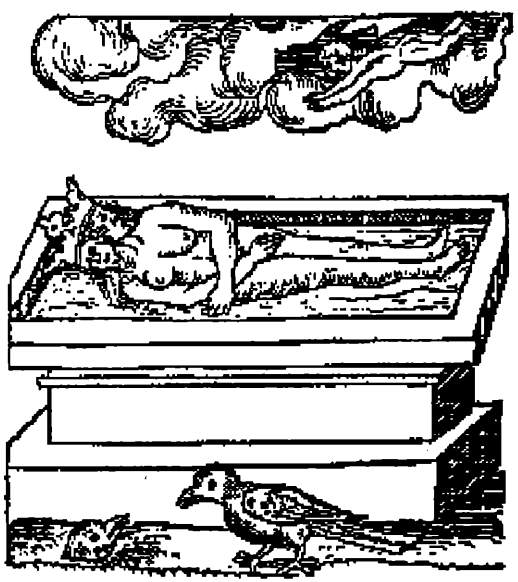
Fiule, îți voi explica mai simplu. Este vorba de o Piatră sau de un lucru, deoarece corpul este redus la natura lui, adică la apă, materia lui primă, deoarece materia primă a corpurilor este unsuroasă și vâscoasă. Apoi este numită lucrul-unic atunci când substanța corpului și apa Unirii sunt unite în mod inseparabil prin cele mai mici părți, iar Piatra Filosofilor, din care se multiplică o sumedenie de ramuri, este numită, în cărțile filosofilor, Piatra cunoscută. De aceea, Fiule, din piatra aceea este extrasă propria ei apă, și din spirit prin separare. Sublimarea pe care o folosim este pentru a înălța părțile care nu sunt fixe, părțile mobile înălțându-se prin vapori și vânt.

Dar noi vrem ca cele două să se fixeze laolaltă și să producă o fuziune ușoară sau o topire, înțelegând astfel adevărata noastră sublimare și piatra pe care nici un om n-o poate atinge cu limba. Hermes spune: „Separați subtilul de vulgar". Calcinați pământul și sublimați apa. Pământul rămâne jos, apa urcă sus. Pământul se purifică prin calcinare, apa prin sublimare și amândouă prin putrefacție. Apa face ca pământul să nu ardă, apa este legată de pământ ca să nu curgă, iar după ce ambele elemente au fost purificate, ele devin un tot inseparabil, deoarece nu pot exista unul fără celălalt. O parte (din această esență) fiind aruncată peste a suta parte din Argintul viu, îl transformă în argint adevărat, iar dacă va exista o astfel de tinctură, o parte din aceasta fiind transformată în roșu, va transforma mai multe părți în aur adevărat, cel mai bun aur care poate fi găsit - aceasta este natura ascunsă și obținută prin căldura focului.

A se observa că spiritul Domnului a fost purtat deasupra apelor înainte de crearea cerului şi a pământului. Geneza, primul capitol.

De aceea, putem vedea că toate lucrurile sunt făcute din apă. Dumnezeu a separat această apă atunci când a vorbit, şi a poruncit ca o parte din ea să se facă uscat şi (ceea ce a rezultat) l-a numit pământ. El a păstrat apa care nu a fost transformată pentru ca pământul să fie înrourat şi umezit, întrucât pământul uscat nu produce multe fructe, ci numai dacă este udat de apa ploii, fără de care nu ar produce roade mai deloc.

Despre Bucuria, Răsărirea sau Sublimarea Sufletului

Aici sufletul coboară din înaltul cerului
Şi reînvie corpul aflat în putrefacţie.

Acum urmează cel de-al patrulea cuvânt şi este acela că apa, care va fi îngroşată şi coagulată cu pământul, poate să se ridice prin sublimare. Astfel, ai pământ, apă şi aer. Iar pe aceasta spun filosofii că o fac albă şi o sublimează repede cu foc până ce spiritul iese, iar ceea ce este găsit acolo se numeşte Avis sau Cenuşa lui Hermes.

Morienus: Fii cu luare aminte la cenuşă căci ea este nestemata inimii tale.

Turba: Măriţi regimul pentru foc, fiindcă, după albire, ia aspect de cenuşă, care poartă denumirea de pământ calcinat, care e de natură incandescentă.

Morienus: Pământul calcinat rămâne la fund şi are o natură incandescentă şi astfel veţi avea patru elemente în proporţiile menţionate înainte - apă dizolvată, pământ albit, aer sublimat, foc calcinat.

Despre aceste patru elemente, Aristotel spune în cartea lui despre regimul principiilor: „Când ai apă din aer, aer din foc şi foc din pământ, atunci ai întreaga Artă a filosofiei" şi acesta este sfârşitul primei compoziţii, Morienus spunând în acest sens că răbdarea e necesară în Arta noastră, iar graba este un lucru al diavolului.

Hermes: Sădeşte aurul tău în pământul alb foliat.

Seniorul: Fă ca vaporii de sus să coboare mai jos, şi vaporii vor zămisli vapori. Această apă divină este un rege care coboară din ceruri. Ea readuce sufletul în trup, care reînvie după ce a murit, şi viaţa există prin ea, iar după aceea nu mai există moarte.

Rosinus: Corpul se bucură când sufletul pătrunde în el, iar corpul posedă cu uşurinţă sufletul şi tot ceea ce acesta a aflat, iar sufletul este pedepsit odată cu corpul, fiind făcut prizonier în el şi transformat în corp.

Hermes: Spiritul este cel care extrage si transformă sufletul, reformatorul întregii lucrări, toate lucrurile pe

care le căutăm fiind în el. Nimic nu e mai josnic la vedere şi nimic nu e mai preţios în natură, iar Dumnezeu nu a rânduit ca acest lucru să se vândă la un preţ.

Hermes: Nouă ne revine sarcina să avem cunoştinţe despre început, despre lucrurile naturale şi artificiale, căci cel care nu cunoaşte începutul nu poate atinge un ţel desăvârşit şi bun. Acest secret înseamnă viaţă pentru orice, este apă, apa fiind hrana omului şi a multor lucruri, iar în apă se află marele secret. Dar pentru a nu da greş se cuvine ca tu să ştii că sublimarea, care nu înseamnă decât să slăveşti corpurile, adică să aduci spiritul în ele, ceea ce se face cu un foc uşor. Căci spunem astfel, şi anume că este sublimat într-un Episcop, adică este exaltat. De aceea, sublimarea obişnuită este doar efect, respectiv corpul ce urmează să fie sublimat este spiritualizat pentru a fi sublimat. Nimic nu aparţine lucrării noastre, nimic nu se mai cere după pregătirea primei pietre, deoarece o astfel de sublimare nu face nimic (de ordin) spiritual, ci doar arată efectul spiritualităţii.

Geber: În lucrarea noastră avem nevoie de un singur vas, un cuptor şi o dispoziţie. Trebuie să înţelegi asta după pregătirea primei pietre.

Genesis: Toate lucrurile se fac din apă - spiritul lui Dumnezeu a fost purtat pe deasupra apei, iar începutul generării omului a fost din apă.

Hermes: O, natură puternică, tu depăşeşti naturile şi faci ca naturile să triumfe!

Geber: Se cuvine să nu fii ignorant în ceea ce priveşte principiile de bază şi rădăcinile acestei Arte care sunt esenţa lucrării.

Basius: Sulful nostru este mai puternic decât focul.

Alanus: Un singur lucru poate fi ales din toate lucrurile, care este de culoare albastră şi neagră, cu o formă me-

talică şi lichidă. Este un lucru fierbinte şi umed, conţine apă şi arde, este un ulei viu, o tinctură vie, un mineral şi o apă a vieţii cu o eficacitate minunată.

Aristotel: Nici o otravă care colorează nu se face fără Soare şi umbra lui, adică soţia lui.

Sublimarea este de două feluri. Prima înseamnă reînvierea excedentului, astfel încât părţile pure să poată rămâne separate de sedimente, pentru a poseda virtutea celei de-a cincea esenţe; iar această sublimare este reducerea corpului la spirit, când materialitatea corpului se preschimbă în spirit.

A doua sublimare este extracţia, fiindcă se află în ea, în natura celei de-a cincea esenţe despărţită de sedimente. Numesc cea de-a cincea esenţă un spirit care colorează acolo unde spălarea este necesară, deoarece onctuozitatea arsenicului sau natura uleioasă a celei mai pure onctuozităţi, care s-a legat de sedimente, poate fi extrasă de ea, sedimentele nefiind capabile de sublimare.

Vicentius al Pietrei Elixirului

Vicentius în oglinda naturală din prima sa carte: Alchimiştii s-au străduit să facă în timp scurt, din corpurile minerale, o operă a naturii pe care natura o face într-o mie de ani. Pentru asta au învăţat pe alţii să facă un lucru care transformă corpurile pe care este aruncat, acest lucru fiind numit de ei Elixir. Şi este numit piatră şi non-piatră. Este numit „piatră deoarece este şlefuit. Non-piatră fiindcă este topit şi curge fără a se evapora precum aurul. Nu există altceva care să corespundă acestei proprietăţi.

Avicenna: Aşadar Elixirul este un lucru care, proiectat pe un corp mai mare, schimbă acel lucru dintr-o natură în alta, dar acest lucru este făcut doar când corpul, spiritul, elementele şi fermentul sunt amestecate, şi din toate

nu se realizează decât un singur lucru. Elixir este un cuvânt grecesc care sună ca o mare comoară sau ca fiind cea mai valoroasă dintre comori. Într-adevăr, Elixirul care se amestecă cu corpul este ca o Tutie[1] cu Cupru, însă Cuprul este slăbit sau creşte din Tutie, motiv pentru care acea Tutie este un lucru pământesc, iar Elixirul este un lucru spiritual, care, prin natura genului său, se întoarce în alt gen.

Alchimistul: Elixirul este făcut în două moduri, primul din minerale şi corpuri curate, al doilea din unele lucruri ce provin din lucruri însufleţite, cum ar fi un fir de păr, un ou sau sânge.

În primul mod, spiritele sunt mortificate şi sublimate, până când ajung să fie curate. După aceea, unul din corpurile generate este ars până când poate fi şlefuit, iar apoi este calcinat până când devine curat precum calcele.

Dar, până la urmă, spiritul şi corpul astfel pregătite sunt şlefuite şi îmbibate cu apă distilată. Apoi, sunt atât de bine umezite încât se transformă în apă curată, după care sunt coagulate, iar în final sunt lăsate în foc, până când devin stabile.

Despre Complementul Elixirului

Avicenna în epistola sa către Rasis: Elixirul colorează cu tinctura lui, este înecat în uleiul lui, şi fixat cu calce, cel alb fiind completat cu trei lucruri, în care nu există foc, iar Citrinul sau Galbenul este completat cu patru lucruri întregi.

Glosă: Este adevărat că Elixirul Alb nu are nevoie decât de trei lucruri, adică ulei, tinctură şi calce, pe când Elixirul Roşu are nevoie de patru, adică ulei, calce, tinctură

---

[1] Tutia este oxidul de zinc brut. Arab. tūtiyā - n.t.

şi tinctura numită foc, motiv pentru care Avicenna adaugă „în care nu există foc".

Despre focul multiform:

Focul este multiform şi calitatea sa diferă, diferenţiindu-se prin anumite grade: pentru unii, focul este fierbinte în primul grad, umed în al doilea - bălegarul de cal -, proprietate datorită căruia nu distruge uleiul, ci îl sporeşte prin umiditatea lui, spre deosebire de alţii care îl distrug prin uscăciune. Cu acest foc nu se poate compara un altul decât dacă este focul material al corpului unui om sănătos. Focul Soarelui este la fel de fierbinte, dar este uscat. Acesta este cel care îmblânzeşte lucrul şi este format din ceva însufleţit şi este hrănit ca un băiat căruia i s-a dat lapte de la început, căci băiatul este hrănit şi creşte din cald şi din umed. Focul din bălegarul de cal sporeşte uleiul şi umiditatea, dar fixează piatra prin căldura lui temperată.

Mai există un foc între cele două, care e fierbinte şi uscat în al doilea grad, precum focul dintr-un cuptor, după ce este scoasă pâinea. Acesta topeşte uşor şi nu arde, deoarece nu are flacără şi căldură puternică, căldura scăzând încetul cu încetul. Dacă va rezista, va fixa spiritul în corp sau fără corp. Dar focul bălegarului nu topeşte şi nici nu arde, ci îmblânzeşte şi creşte umiditatea.

Mai este un al patrulea foc în furnalul fixării, acesta topeşte şi fixează, dar nu arde fiindcă nu este inflamabil, şi nici nu diferă de precedentul, doar dacă nu cumva are o căldură continuă, care nu se găseşte în precedentul.

Al cincilea este strălucitor, fierbinte şi uscat în al treilea grad. Acesta calcinează doar, nu topeşte, fiind (potrivit) pentru a face aurul şi argintul şi alte corpuri. Este un foc în cuptorul calcinării.

Al şaselea este fierbinte şi uscat în al patrulea grad, acesta topind prin înmuierea uşoară a corpurilor. Nu le desparte, nici nu le împrăştie. Acesta e focul cuptorului care topeşte în acelaşi grad.

Al şaptelea foc este un foc de frunze, care disipează şi topeşte corpurile.

Al optulea este cel ce topeşte şi calcinează, fiind strălucitor deoarece acţionează fără flacără în el. Cărbunii şi flăcările sunt substanţa focului, iar în acea flacără doar a lemnului. Acesta este de acelaşi grad ca şi focurile anterioare.

Al nouălea este de asemenea de acelaşi grad, fiind stăpânul tuturor, precum focul slujirii, adică al încercării. Acesta topeşte, arde şi împrăştie ceea ce este rău, salvează şi îndreaptă ceea ce este bun, fiind ca un judecător care deosebeşte binele de rău.

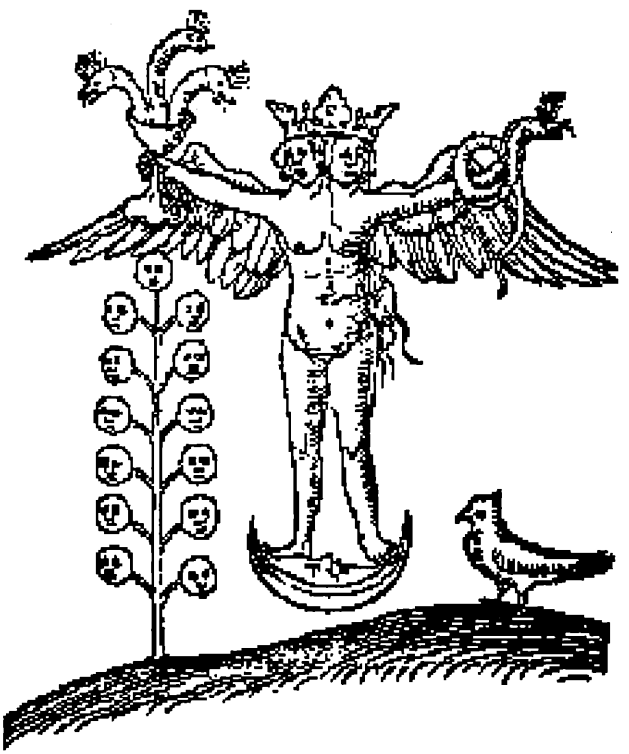
Focul lui Jupiter

Focul Artificial Continuu durează în ce treaptă doreşti, două-trei luni, până când sunt obţinuţi cărbunii, şi după aceea trebuie să-i păstrezi acoperiţi; căldura o poţi mări sau micşora după bunul plac, în funcţie de cât de mulţi sau de puţini cărbuni aprinşi adaugi.

Mai întâi, vezi să ai cenuşă suficientă făcută doar din lemnul lui Jupiter, să ai un mare recipient de pământ, în mijlocul căruia să fie un alt vas sau creuzet, iar în acesta pune cenuşă şi aşază recipientul mai mare peste căldura focului până când cenuşa devine fierbinte, înconjoară recipientul mai mic şi fixează cărbunii făcuţi din lemnul lui Jupiter; pe acea cenuşă trebuie să fie mai multă cenuşă fierbinte din acelaşi lemn, pe care trebuie s-o presari pe cărbunii pomeniţi anterior şi să-i acoperi apoi cu cenuşa

foarte fierbinte; materia să fie pusă în vasul mai mic, să acoperi vasul mai mare şi să-l aşezi pe o piatră, sub o bancă sau pe o bancă, dar pe o piatră, ca nu cumva să se întâmple o nenorocire. Astfel, poţi pregăti multe focuri de acest fel. Poţi pune apă în vasul mai mic, în pântecele umed al calului sau în creuzetul materiei.

Vei face acei cărbuni în felul următor: taie lemnul lui Iupiter în bucăţi mici de grosimea a două degete, pune-le într-un vas mare bine închis şi umple-l până în vârf. Lasă vasul acela pe durata unei zile întregi într-un cuptor la un foc puternic de lemn şi apoi lasă-l să se răcească singur. Apoi deschide vasul şi vei obţine ceea ce doreşti, dar trebuie să arzi cenuşa după ordinea obişnuită. Acest foc poate fi focul din primul sau al doilea grad care fixează spiritul.

Aici se naşte o regină nobilă şi bogată
Pe care înţelepţii o aseamănă cu fiica lor
Ea creşte şi dă naştere copiilor
Ceea ce este nemuritor, pur şi fără pată,
Regina urăşte moartea şi sărăcia
Ea întrece argintul, aurul şi pietrele preţioase
Precum şi toate leacurile preţioase şi de rând
Nu mai există ceva pe lume asemeni ei
Iar pentru asta îi mulţumim lui Dumnezeu.

Luna vorbeşte:

Violenţa mă oprimă, fiind eu o femeie fără apărare
Corpul meu era înainte ca al unui proscris
Nu am fost mamă până ce nu m-am născut din nou
Atunci am luat tăria de la toate ierburile şi rădăcinile
Am obţinut victoria asupra tuturor bolilor
Am fost numele fiului meu
Şi alăturându-mă lui, am renăscut cu el
Şi fiind un copil minunat
Am dat naştere unui fruct necopt
Am devenit mamă, fiind totuşi virgină
Şi în esenţă sunt făcută astfel
Încât fiul meu ar trebui să devină tatăl meu
După cum a poruncit Dumnezeu.

Soarele:

Mama mea care mi-a dat naştere
E din nou adusă pe lume de către mine
Un lucru trebuie ştiut, aceasta e împreunarea naturală
Care stă ascunsă artificial în munţi

Unde din patru lucruri se face unul singur
În piatra noastră artificială
Şi şase lucruri sunt socotite cât trei
Şi sunt aduse într-o singură substanţă
Cel care înţelege bine acele lucruri
Îi este dat de către Dumnezeu să alunge toate bolile
Care sunt în mintea şi trupurile oamenilor
Dar nimeni nu poate face asta
Fără ajutorul divinităţii
Din pământ izvorăşte o fântână
Din care iau naştere două râuri
Unul se îndreaptă către est
Celălalt se-ndreaptă către vest
De unde doi vulturi îşi ard în zbor penele
Şi, fiind despuiaţi, cad din nou pe pământ
Acestor vulturi li se dau din nou penele
Atât Soarele cât şi Luna se supun lor

O, Doamne Iisuse Hristoase
De la care vine toată bunătatea
Graţie spiritului sfânt,
Care protejează toate lucrurile,
Suntem făcuţi să înţelegem spusele înţelepţilor
Pe care le luăm în considerare pentru viaţa de dincolo,
Când trupul şi sufletul nostru se vor întâlni din nou.

Hermes: Aflaţi, voi copii ai înţelepciunii, că vulturul aflat în vârful muntelui strigă: „Sunt albul, negrul şi roşul, galbenul sau citrinul. Şi să ştiţi că spun adevărul, nu vă amăgesc".

Alphidius: Argintul viu care se extrage din acel corp negru este umed, alb şi pur, încât nu piere în afară.

Morienus: Se cuvine să ştii că vaporii albi sunt sufletul şi spiritul acestor corpuri descompuse şi, desigur, dacă nu ar fi vaporii albi, aurul pietrei albe nu ar exista.

Rosarius: Acesta e cel mai cunoscut Mercur; Dumnezeu nu a creat niciodată un lucru mai minunat în afară de suflet.

Platon: Aceasta este materia şi secretul nostru.

Hortulanus: Astfel ați extras doi Mercuri din aceste două corpuri şi ei sunt bine spălați. Jur pe Dumnezeu că nu există alt Mercur decât acela care a fost declarat acum, pe care se bazează întreaga filosofie; acela care susține contrariul se înşeală.

Parmenide în Turba: Unii oameni auzind apa numită de filosofi, consideră că apa este un nor, dar dacă ar cugeta cât de cât ar şti că este apă veşnică fără de care corpul se descompune.

Alphidius: Filosofii au numit acest remediu cu toate numele, deoarece lui Mercur îi sunt atribuite, într-adevăr, o serie de nume şi de titluri care cu greu pot exista.

Platon: Am dezvăluit toate lucrurile, cu excepția secretului Artei care nu poate fi dezvăluit nici unui om, ci îl atribuim doar lui Dumnezeu care inspiră pe cine vrea cu el şi îl ascunde de cine doreşte.

Regele Solomon: Aceasta este fiica, Regina Răsăritului care a venit din răsărit, înălțându-se dimineața pentru auzi, a înțelege şi a vedea înțelepciunea lui Solomon. Ei i s-a încredințat puterea, cinstea şi virtutea, i s-a pus pe cap o coroană strălucitoare cu razele de la şapte stele strălucitoare, ca o mireasă împodobită de soțul ei, având scris pe veşminte cu litere de aur în greacă, barbară şi latină „Sunt unica fiică a înțelepților, complet necunoscută celor ignoranți".

Hermes: Aşa cum este Soarele printre stele, aşa este aurul printre metale. Soarele dă strălucire stelelor şi conţine în sine fructele. Ziua dă naştere luminii, iar soarele este lumina zilei pe care Dumnezeu a creat-o pentru noi şi pentru a guverna lumea. Tinctura ar trebui să fie materială şi să fie extrasă din corpurile metalice perfecte cu ajutorul mineralelor.

Reguli Generale

Prima regulă

Orice lucru este (elementul sau lucrul) în care urmează să se dizolve. Aşa cum gheaţa se transformă în apă datorită căldurii, tot din necesitate trebuie să fie apă înainte de a fi gheaţă. Toate metalele au fost mai întâi Argint viu, lucru evident, deoarece atunci când se topesc în foc se transformă în acesta. Filosofii au numit metalul lichid Mercur sau Argint viu, de aceea transformarea metalelor în Argint viu e numită topire, deşi se poate face şi prin violenţa focului. Dat fiind că în această lichefiere reţine forma Argintului viu, este numit Argint viu, deşi aceasta nu e adevărata soluţie, cea filosofică, ci e o soluţie profană.

A doua regulă

Orice natură doreşte în chip firesc să fie desăvârşită şi detestă să fie distrusă şi îndepărtată. De aceea, natura cuprinde cu lăcomie ceea ce se potriveşte cu ea, şi refuză ceea ce este contrar ei. Potrivit acestei reguli, Arta ar trebui să imite Natura, căci altfel se înşeală.

A treia regulă

Orice lucrul rău care există în orice artă se străduieşte să distrugă ceea ce este mai bun. De aceea, întâi de toate

trebuie să cunoşti natura lucrurilor ca să poţi deosebi ceea ce este bun de ceea ce este rău.

A patra regulă

Tot ceea ce este uscat doreşte să absoarbă umezeala. Observă care e umidul radical al tuturor lucrurilor care se topesc şi dă acest umid lucrului excesiv de uscat, iar acesta va deveni temperat şi astfel îţi vei îndeplini dorinţa.

Extras dintr-un mic tratat privind diferenţa dintre Sulful obişnuit şi Sulful Filosofilor, ce nu arde.

Atunci când Filosoful spune că Sulful se coagulează trebuie să spunem că nu este aşa, deoarece orice sulf obişnuit, potrivit filosofului, este straniu şi se deosebeşte de metale.

Avicenna spune că ceea ce intră în această artă nu mai iese la lumină, deoarece întotdeauna infectează, înnegreşte şi deteriorează ceea ce este pregătit de mâna omului. Căci este o infectare a focului ce împiedică topirea, dar dacă va fi calcinată se va transforma într-o substanţă pământească, precum pulberea. Poate da viaţă unui alt lucru, deoarece are un excedent dublu, adică este o substanţă neinflamabilă şi un sediment pământesc. Sulful obişnuit nu este Sulful Filosofilor, deoarece Sulful Filosofilor este un foc simplu şi iute, care reînvie alte corpuri moarte şi le desăvârşeşte, astfel încât suplineşte imperfecţiunea naturii, şi astfel se ajunge la o maturitate superfluă potrivit cu ceea ce este perfect în natură, iar prin această lucrare totul devine din ce în ce mai purificat.

Avicenna spune că un astfel de Sulf nu se găseşte pe pământ, ci în Soare şi în Lună, iar acesta este un alt lucru ce nu va fi spus omului dacă nu va fi dezvăluit de însuşi

Dumnezeu. În Soare (Sulful) e mai desăvârşit deoarece e mai asimilat şi mai topit. Filosofii şi-au închipuit în mod subtil cum ar putea fi alese acele sulfuri din acele corpuri perfecte, şi cum le-ar putea purifica calităţile prin Artă, pentru că ei socoteau că aveau această Artă cu ajutorul naturii, deşi au avut-o încă de la început pe de-a-ntregul şi în chip tainic. Şi ei garantează că acest lucru nu se poate face fără descompunerea corpului şi reducerea lui la materia iniţială, care este Argintul viu, din care toate sunt făcute la început, fără amestecul unor lucruri străine. Acele lucruri străine nu perfecţionează Piatra noastră deoarece nimic nu e potrivit pentru ea decât ceea ce se află în apropierea ei, cum ar fi un leac simplu şi virtuos extras din apa lui Mercur, în care aurul şi argintul se descompun prima oară. De exemplu, dacă se pune gheaţă în apă, aceasta se topeşte datorită căldurii şi se întoarce la prima ei substanţă, apa fiind astfel vopsită chiar prin virtutea secretului care era în gheaţă, dar dacă gheaţa nu se transformă în apă datorită căldurii, ea nu se uneşte cu apa ci rămâne în apă, fără a vopsi apa. În acelaşi fel, dacă nu descompui corpul în Mercur nu-i poţi afla virtutea secretă, adică Sulful asimilat în minerale prin lucrarea naturii. Există o singură Piatră, un Remediu numit de filosofi Rebis, un lucru dublu, compus din corp şi spirit alb şi roşu, în care mulţi ignoranţi au dat greş.

Cauza pentru care Sulful este roşu în Soare şi alb în Lună

Se spune că Sulful filosofilor este roşu în Soare datorită unei asimilări mai mari şi alb în Lună datorită unei asimilări mai mici. Din acest motiv Filosoful spune că Citrinul nu este altceva decât o asimilare completă, deoarece

căldura care afectează umezeala determină inițial înnegrirea, iar apoi devenind uscată provoacă albirea, deoarece focul ce depăşeşte agentul din el îl transformă în cea mai pură culoare a lămâii. Toate aceste lucruri se pot face prin calcinarea plumbului. Filosoful spune că în corpurile perfecte se află Sulf şi Mercur, adică Aur şi Argint. De aceea, prin citrin, sulful alb este aur, sulful din el este sulf roşu, respectiv substanța focului care a asimilat mai mult acest alb, astfel că sulful alb şi roşu este Soarele. Focul este perfecțiunea lui, în foc ia naştere, bucurându-se de originea lui de foc.

Nici un alt lucru străin nu poate produce aceasta în corpuri; iar Arta, cu ajutorul naturii, nu e altceva decât o decocție şi o asimilare a naturii prin simpla ei lucrare. De pildă, dimineața când mă trezesc şi-mi văd urina albă, mă gândesc că am dormit puțin, apoi mă întind din nou să dorm, iar după ce am dormit urina mea are culoarea galbenă. Astfel, are loc în mine o asimilare mai mare cu căldură naturală. De aceea urmează natura în arta ta, astfel încât să extragi din ea, să o asimilezi, să o perfecționezi şi să o sublimezi, având în vedere că natura conține un foc natural cu care se maturează. Lucrurile acelea (nu au această calitate şi de aceea) nu pot da. În Lună nu se află decât Sulful alb, simplu, neasimilat ca roşu, nepurificat de negreală prin acțiunea căldurii pe care o conține în mod natural în ea, însă forma focului este acoperită şi ascunsă, lucrând mai mult în artă decât în natură. Şi de aceea nu e imposibil ca arta să facă acest lucru cu ajutorul naturii, ea singură neputând (face nimic) dacă nu e mişcată prin Artă şi lucrare. Însă (eu socot că) acele eforturi nu sunt ale unui om lipsit de inteligență, iar Aurul adevărat nu se obține dacă nu e asimilat şi topit, modul mai bun fiind preferabil

modului mai rău, fiindcă intenția Filosofilor este să-l facă cu ceea ce este mai bun, ignoranții înțelegând de obicei contrariul, deoarece ei încearcă să facă binele cu răul, și îl caută într-un lucru care nu l-a avut nicicând în sine, ca de exemplu Aurul și Argintul în lucruri adaptabile, așa cum s-a mai explicat.

Nu este profitabil să se caute Sulful în unele corpuri bolnave, deoarece nu se află acolo.

Se poate cere, dacă acest Sulf alb și roșu îl vopsește pe Mercur, să fie ales dintre corpurile bolnave. Eu spun că nu e posibil, deoarece, așa cum s-a mai arătat, corpurile bolnave conțin Sulf adaptabil și urât mirositor, iar nu o natură virtuoasă ca în acelea. Fiecare Artă conține, nu forță, ci ceea ce natura avea înainte, iar din ceea ce urmează poți purifica metalele prin mai puține minerale. Ceea ce a fost purificat nu ar trebui să conțină Aur și Argint, asimilarea aurului nefiind în ele ca în altele și nici Sulful atât de maturat. De aceea trebuie să le ajutăm lucrurile care nu sunt maturate să se matureze și ele. De aceea, ele nu colorează, ci sunt colorate, tincturile Aurului și Argintului au o natură proporționată cu cele nematurate și imperfecte, deoarece își au originea în Mercur.

Se pare însă că mineralele nu pot colora deoarece corpurile metalice imperfecte, care nu se potrivesc cu Aurul și Argintul din partea Mercurului maturat, nu pot colora sau primi natura Aurului sau a Argintului; de aceea nu vor colora, spre deosebire de acelea în care virtutea de a colora este colorată cu Aur și Argint, Aurul dând o culoare aurie, iar Argintul o culoare argintie. De aceea, ignoră celelalte lucruri care nu au calitatea de a colora, deoarece nu există nici un fruct în ele, ci doar distrugerea lucrurilor și scrâșnirea dinților.

Aici Soarele este din nou inclus
Şi este înconjurat cu Mercurul Filosofilor

Hermes în al Doilea Tratat despre Soare: O, fiilor, sunt şapte corpuri ale Filosofilor iar cel de aur le este căpetenie, regele şi capul, pe care pământul nu-l corupe, focul nu-l arde, apa nu-l modifică, deoarece e echilibrat, natura lui fiind căldura, frigul, umezeala şi uscăciunea. Nimic nu este de prisos la el ori prea mic. De aceea, Filosofii l-au creat, l-au mărit şi au spus că aurul este în corpuri precum Soarele în stele, cu lumina şi strălucirea lui glorioasă, căci cu ajutorul lui plantele răsar din pământ, iar fructele rodesc prin voinţa lui Dumnezeu. Astfel Aurul din corpuri conţine fiecare corp şi le primeşte, întrucât el este fermentul Elixirului fără de care nimic nu se

face. Aşa cum aluatul fără plămădeală nu poate fi dospit, tot aşa când vei face albul, sublimează, purifică şi îndepărtează mizeriile şi depunerile din ele, apoi amestecă-le pe toate laolaltă, după care adaugă-le ferment, uitându-te ce fel de ferment este acela. Meditează, aşadar, şi contemplă dacă fermentul este din acel lucru sau este diferit de natura lui. Aceasta e cheia tuturor Filosofilor şi trebuie să observăm că fermentul albeşte textura, opreşte arderea, reţine vopseaua, înmoaie corpurile pe care le face să intre prin scurgere (!) şi se alătură lor.

Raymund spune în Introducerea sa: În partea a doua (a operei), Piatra se va colora, se va fixa şi va fermenta, fermentul pietrei pentru alb fiind Argintul, iar pentru roşu fiind Aurul, după cum declară filosofii, deoarece fără ferment nici Soarele, nici Luna, nici nimic altceva nu apare. Uniţi fermentul cu Sulful lui care poate produce culoarea lui, revenind astfel la starea lui naturală, la greutate, sunet şi savoare, deoarece orice lucru dă naştere unui lucru asemănător, iar fermentul colorează precum Soarele şi transformă Sulful într-un remediu permanent şi pătrunzător. De aceea, aşa cum spune Filosoful, cel ce ştie să coloreze Sulful şi Argintul viu descoperă cel mai mare secret, anume că Soarele şi Luna sunt în tinctura şi în fermentul acelui spirit, precum şi în apa permanentă a Argintului viu. Prin acea apă, aceste naturi ar trebui să se fixeze şi să se hrănească cu căldură naturală până ce fixarea şi topirea vor fi perfecte. După aceasta se face Regimul pentru Conjuncţia Pietrei cu fermentul ei, până ce opera atinge o formă desăvârşită; dar aceasta nu se face deodată căci intenţia naturii nu e aceasta ci (ea caută) să facă acest lucru prin cuplare, încetul cu încetul, şi totodată să producă adevăratul remediu prin coagulare. Şi pentru aceasta con-

juncția este produsă din părțile subtile care se transformă într-o esență spirituală deoarece e scris că vulgarul şi subtilul nu pot fi împreună din cauză că sunt diferite, doar dacă ceea ce este vulgar se transformă în ceva subtil prin spiritul lui, caz în care se vor uni. Filosofii vorbesc despre aceasta numai cu cei ce caută adevărul, susținând că amestecul perfect este dat de unirea corpurilor modificate unite unul cu altul prin lucruri ce nu pot fi divizate. Amestecul nu se poate face fără subtilizarea corpului şi reducerea lui la o formă spirituală.

Referitor la partea aceea, Filosofii spun că remediul este finalizat (prin trecerea) de la anumit mod la un mod cristalin; atunci el va apărea puțin câte puțin. De aceea, o astfel de cauză nu este posibilă fără subtilizarea şi omogenitatea naturii, motiv pentru care materia poate deveni atât de subtilă încât toate părțile în natură pot fi amestecate cu apă. Poți să-ți dai singur seama de acest lucru, când un corp devine transparent şi se continuă prin alipirea mai multor părți fără discontinuitate, fiind gros şi transparent în toate părțile.

Acum, Fiule, tu cunoşti un secret care nu e mic. De aceea, mai întâi luminează corpul înainte de a pune sufletul în el, căci altfel nu va primi sau nu va reține spiritul în el. Aşa susține Raymund.

Calidus: Nici un om nu ar putea şi nu va colora pământul cu aur, de aceea Hermes ne învață să ne semănăm aurul în pământul alb şi foliat, care prin calcinare este făcut învăpăiat, eteric şi subtil.

De aceea, să semănăm aurul în pământ, atunci când punem tinctură de aur în el, însă aurul nu ar putea să coloreze corpul perfect. Acest lucru nu se poate face decât prin artă.

Aurul este fermentul lucrării, fără de care nu se poate face nimic, deoarece este precum fermentul pentru aluat, cheagul pentru lapte, moscul pentru dulciuri, iar din el se face elixirul, deoarece împiedică arderea, ceea ce este un semn al perfecțiunii. Se știe că fără aur lucrarea nu se face și nu se modifică, fiindcă el este punctul central al Argintului viu și nimic altceva nu coagulează Argintul viu în corpul de magneziu, în care se află un lucru ce arde și unul volatil, aurul fiind al treilea lucru care primește tincturile, fiind tinctura pentru culoarea roșie, și Argintul viu transformă cu el fiecare corp. În legătură cu aceasta s-a spus că dacă nu pui aurul în aur nu vei face nimic.

Aristeus: Dacă se pune puțin aur în compoziție se va produce o tinctură albă - prin fermentul Soarelui se înțelege sperma bărbatului, iar prin fermentul Lunii se înțelege sperma femeii. Între aceștia doi are loc prima conjuncție. După aceea, ia naștere o adevărată generație castă. Fermentul aurului este aurul așa cum fermentul pâinii este pâinea.

Rosarius: Precum în producerea pâinii, puțină plămădeală luminează și dospește multă făină, la fel pământul puțin pe care piatra îl conține este suficient pentru hrănirea pietrei albe.

Despre dubla diferență a mineralelor
(Din același mic tratat)

Corpurile (substanțele) minerale se împart în două categorii. Acestea cuprind o parte metalică și o parte minerală. Din cele metalice fac parte metalele care își au originea în Mercur, iar din minerale cele care nu provin din Mercur. De exemplu, din cele metalice Soarele, Luna, Jupiter și Marte au un amestec de Aur și Argint. Din cele

minerale fac parte Sărurile, Cernelurile, Alaunii, Arsenicul, Auripigmentul. Toate metalele sunt ductile şi lichefiabile, avându-şi originea în Mercur, materia lor fiind dintr-o substanţă apoasă amestecată cu o substanţă pământească printr-o amestecare puternică, astfel că nu poate exista separare, motiv pentru care substanţa apoasă este coagulată la frig, mai mult după acţiunea căldurii, drept pentru care vor fi mai ductile; apa se coagulează doar cu uscăciunea pământească, care modifică umiditatea când aceasta nu este onctuoasă, deoarece coagularea lor ţine de uscăciunea pământească. Ele nu se dizolvă cu uşurinţă decât atunci când sunt supuse acţiunii vehemente a căldurii, cu ajutorul căreia se amestecă mai uşor. Dar sunt mai puţine minerale de mijloc care nu îşi au originea în Mercur, iar dintre acestea fac parte sărurile, care se topesc cu uşurinţă la umezeală, cum sunt alaunul, sarea obişnuită, sarea amoniacală, sarea bolovan şi tot felul de alte săruri. Cu siguranţă, acestea au virtute în ele. Ele nu se topesc cu uşurinţă la umezeală, cum ar fi auripigmentul, arsenicul şi sulful, deoarece umiditatea corpurilor sulfuroase este amestecată cu pământul noroios, printr-un amestec puternic, cu fierbinţeala căldurii, până ce devin virtuoase, iar apoi se coagulează la rece. Cernelurile sunt formate din săruri, sulf, pietre şi se consideră că forţa minerală a anumitor corpuri lichide constă în ele, cum ar fi Calacanthum şi Olocari. Corpurile metalice nu se pot face în mod artificial când sunt de altă natură sau cu metale care sunt mai apropiate de prima lor natură şi care îşi au originea în Mercur, în Argintul viu. Nu neg că metalele pot fi curăţate şi dizolvate cu ele (printr-un procedeu) sofisticat, pentru a-i înşela pe oameni.

Sunt două feluri de sulf, viu şi arzător. Cel care este viu produce metale; cele două (feluri de Sulf) se deose-

besc unul de celălalt, al doilea deoarece este mai contaminat de vâscozitatea pământului, în timp ce Sulful viu, care produce aur şi argint nu e altceva decât vapori fierbinţi şi uscaţi provocaţi de cea mai pură uscăciune terestră, în care focul stăpâneşte şi care e numit un element cu Mercurul metalelor.

Este cu neputinţă ca metalele mai mici să fie făcute în mod artificial.

Deoarece în capitolul anterior s-a stabilit că mineralele mai mici nu pot fi transformate în metale, nu mai rămâne decât ca acest lucru să fie dovedit. Deoarece metalele mai mici iau naştere din *materia prima* a metalelor, care este Mercur, deoarece generarea lor diferă la început de generarea lui Mercur prin formă, natură şi structură, ele nu pot deveni metale. Există materia şi sperma unei singure forme a lucrurilor din care ele iau naştere. Prima parte ce a fost prezentată este clară, mineralele mai mici nu iau naştere din Mercur, deoarece rămân în mod constant în *materia prima* a metalelor.

Aristotel şi Avicenna spun că dacă ele s-ar transforma în metale, ar fi indicat să se transforme în *materia prima* a metalelor. Întrucât lucrul acesta nu se poate face artificial, metalele nu pot fi făcute din ele. Astfel, prima parte din ceea ce s-a arătat înainte, este suficient de clară. În al doilea rând, metalele mai mici nu pot fi făcute în mod artificial din *materia prima* a metalelor, care este Mercurul. În acelaşi timp, ele nu se fac din partea mediană şi terminală (a acestora), deşi acolo se află metale şi tinctură, întrucât hrana din om nu poate fi făcută om prin generare până când nu este mai întâi transformată în spermă, după care, adăugată perechii sale, va fi generat un om nou. Metalele

mai mici au o natură diferită de celelalte metale şi, deşi au o anumită forţă minerală, sunt mai slabe şi inflamabile, neavând o natură metalică, ci se descompun şi păstrează acele lucruri care ţin de natura lor. De exemplu, dacă apa se amestecă cu pământul, ea rămâne separată prin natura ei, căci pământul are nevoie de partea de jos, fiind greu şi uscat, iar apa are nevoie de partea de sus, neputând fi unită artificial; acele naturi diferite ar trebui să stea laolaltă într-una singură.

Apa poate spăla şi purifica pământul, dar uscăciunea pământului nu poate fi transformată în umezeală, deşi pământul devine umed datorită apei. Mineralele mai mici se pot uni cu metalele, le pot purifica şi le pot aduce într-o nouă formă, dar natura nu acceptă să rămână cu ele şi să coacă ceea ce este necopt. Ignorantul foloseşte tot felul de materii false pentru a înşela oamenii, tot soiul de lucruri nepotrivite care nici nu produc materia, nici o receptează, aşa cum sunt: organele intime ale oamenilor, ochii animalelor, coaja de ou, firele de păr, sângele unui om cu capul roşu, viermi, rădăcini, bălegar. Mulţi ignoranţi au trudit zadarnic la aceste lucruri din lumea sensibilă, în care nu au găsit adevărul, ci doar anumite umilinţe pe care noi le arătăm neştiutorului pentru a-l feri de minciuni. Ei au extras mult timp din acele lucruri pe care le numesc artificial Argint viu, uleiuri, apă şi cărora le-au zis cele patru elemente, respectiv apă, pământ, aer şi foc, după cum şi Sarea armoric, Arsenic, Sulf, Auripigment şi pe care le-ar fi putut cumpăra mai ieftin de la piaţă. Au căutat în lucrurile vegetale şi în cele sensibile, unde nu au găsit adevărul, în lucrurile uscate care au nevoie de umezeală, în lucrurile inflamabile în care au căutat tinctura pe care n-au găsit-o, toate acelea fiind condamnate să piară. Acestea sunt materiile: părul omenesc, creierul, saliva, laptele ma-

:ern, sângele uman, urina, excrementele umane, menstrele, sperma, oasele morților, ouăle de găină, toate animalele sălbatice, peștii, ființele înaripate, viermii, scorpionii, broaștele râioase, animalele rare, în care sunt tot felul de nimicuri, în scoici, în sucul unor ierburi, flori și copaci, și mai ales în iarba lunii, a soarelui care se numește Toxicum, precum și în toate lucrurile pentru care au pretins nume după bunul lor plac referitoare la metale, amăgindu-se astfel pe ei înșiși și pe alții care erau dornici să împlinească imperfecțiunea naturii cu lucruri despre care se spune „omul culege ceea ce seamănă", respectiv dacă semeni bălegar, bălegar vei culege, nefiind astfel surprinzător că un om dintr-o mie îl tolerează. Dar dacă semeni aur și argint vei culege, prin trudă și cu ajutorul naturii, cele mai plăcute fructe, deoarece numai natura are lucrul pe care îl cauți, toate celelalte lucruri fiind urât mirositoare. Sunt alți alchimiști care trudesc la mineralele mai mici, adică la cele patru spirite, care sunt Sulful, Arsenicul, Auripigmentul, Sarea amoniacală și care sunt dornici să facă o tinctură pe care n-o pot face, acest lucru fiind evident din definiția tincturii. A colora înseamnă a transforma ceea ce e colorat în propria lui natură și să rămână în această stare, fără nici o transformare, natura învățând natura să lupte împotriva focului, deoarece natura a ceea ce colorează și natura a ceea ce este colorat se potrivesc. De pildă, dacă colorezi Plumbul, Cositorul sau alt lucru din aur și argint, acestea se potrivesc după natura lor, deoarece ambele își au originea în Mercur. Cel care e copt se unește cu cel care nu e copt, astfel încât cel necopt poate deveni copt.

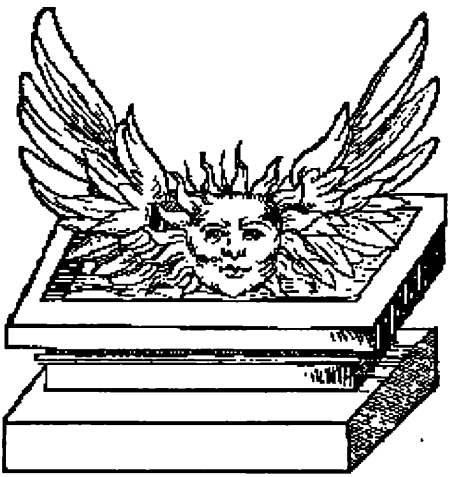
Deoarece aceste patru spirite au o altă natură decât metalele, așa cum s-a mai vorbit, mă întreb, în cazul în care trebuie colorate, dacă ar trebui să transforme sau să

fie transformate. Dacă vor fi transformate, atunci nu e vorba de tinctură, aşa cum reiese din definiţie. Dacă vor transforma, prin colorare vor transforma în propria natură ceea ce este pământesc şi ciudat la o natură metalică. De aceea, nu pot transforma metalul prin colorare, ci prin colorare se încearcă să se transforme în natura lui, deoarece tot ceea ce generează, generează ceva asemănător, şi fiindcă această tinctură este o generare pământească a patru spirite, va da naştere unui lucru pământesc, asemănător ei.

Rosarium Philosophorum

PARTEA A PATRA

Iluminarea

Aici Soarele moare din nou
Şi este înecat cu Mercurul Filosofilor.

Nu te interesa de acea tinctură, nici de alta care nu se găseşte în proprietatea naturii, deoarece ele nu conţin altceva decât consumul lucrurilor, pierderea timpului şi a muncii, toate celelalte lucruri fiind aparente, nefiind metale, care sunt lucrate din minerale mai mici şi tot aşa.

Raymund: Deşi această piatră a noastră conţine în sine tinctură, fiindcă este creată perfect în corpul oxidului de magneziu, ea nu se mişcă de una singură, dacă nu este obţinută prin artă şi operaţie. Geber spune în operaţia rădăcinilor, „operaţia este folosită pentru asta, astfel încât tinctura de aur poate fi îmbunătăţită mai mult în aur decât în natura ei şi se poate transforma în Elixir, compusă

potrivit alegoriei înțelepților". Harken, adresându-se lui Hermes: „Tatăl lui din prima compoziție este Soare, iar mama lui este Lună". Tatăl este fierbinte și uscat, dând naștere la tinctură, iar mama lui este rece și umedă, hrănind ceea ce este născut. De aceea, dacă n-ar fi unul dintre ei în piatra noastră, leacul nu s-ar fi topit ușor, nu ar căpăta tinctură și chiar dacă ar da, totuși nu ar colora, ci, în măsura în care, ca să spunem așa, Mercur ar dispărea în fum, deoarece receptaculul tincturii nu ar fi în el. Dar secretul nostru final este de a avea un medicament care se topește sau curge înainte de volatilizarea Mercurului. De aceea, îmbinarea celor două lucruri este necesară în lucrarea noastră. Geber spune în arta lui perfectă că aurul este cel mai prețios dintre metale, deoarece este un suflet care unește spiritul cu corpul, adică cu ceea ce este imperfect. Așa cum corpul omenesc fără suflet este mort și nemișcat, tot așa un corp impur fără ferment, care e sufletul lui, este pământesc și vegetal, căci aceasta este tinctura roșie care transformă fiecare corp. Este ferment care transformă întreaga masă în natura lui, căci așa cum Soarele și Luna domnesc peste celelalte planete, tot așa și celelalte două corpuri domină peste alte metale, care se transformă în natura celor două corpuri numite mai sus. De aceea, se numește Fermentul, căci fără el lucrurile care se ivesc nu pot fi transformate și așa cum puțină dospeală transformă o mare masă de aluat, adică îl transmută și îl asezonează, la fel se întâmplă și pietrei noastre.

Hermes: Fiule, extrage umbra lui din raza de soare. Ia a patra parte din ea, adică o parte din ferment, și trei părți din corpul imperfect, dizolvă fermentul într-o cantitate egală de apă de Mercur, extrage-l la cel mai blând foc și coagulează fermentul astfel încât să se facă asemeni

corpului imperfect, iar gura receptaculului să fie închisă în acelaşi fel în care s-a arătat.

Aristotel: Alege-ţi o piatră, o piatră prin care regii sunt cinstiţi în diamantele lor şi prin care medicii trebuie să-şi vindece pacienţii, fiindcă se află lângă foc.

Fiule, ia din cea simplă şi rotundă, nu lua din cea triunghiulară şi pătrată, ci numai din aceea rotundă, deoarece rotundul e mai aproape de simplitate decât triunghiularul. Ia aminte că un corp simplu nu are unghiuri, fiindcă este primul şi ultimul dintre planete, aşa cum este Soarele printre stele, deoarece vedem în astronomie că Soarele este Domnul tuturor planetelor, toate având nevoie de lumina lui, căci el luminează chiar până la Saturn şi, în jos, până la Lună, şi atunci vede totul, ceea ce este superior şi inferior.

Aristotel: Fiule, ar trebui să iei din carnea mai grasă. Ar trebui să ştii că fiecare sămânţă este răspunzătoare de încolţirea sa, deoarece acele lucruri pe care le cultivi, pe acelea le vei culege.

Care sunt lucrurile particulare realizate în această artă

Mărturisesc tuturor oamenilor la care aceste cuvântări ale mele vor ajunge, că, în cadrul Artei noastre, sunt doar două lucruri esenţiale pentru filosofi şi natură. Primul particular, atât în alb, cât şi în roşu, este Mercurul sau administrarea remediului perfect, deşi corpul conţine în secret tinctura acestuia, cu care este realizat aşa cum cere natura. Aşa cum ştim de fapt, Mercur este alcătuit din prima materie a tuturor metalelor, din pământ alb prea sulfuros şi din apă limpede. De aceea, albul pământului dă naştere la limpezimea apei şi e o culoare foarte albă în ea, după cum ne învaţă experienţa, şi conţine în ea Sulful

bun, perfect şi pur. Atunci e posibil ca Soarele şi Luna să fie făcute în esenţă ea.

Filosoful: Să se amestece cu meşteşug cu alte corpuri metalice, fiindcă ţine de natura lor şi ele sunt generate din el, de aceea se poate face cu meşteşug, şi fie ca acesta să imite natura asimilată în el, care poate fi afectată împreună cu acestea, astfel încât este făcută precum acestea fără nici un amestec străin, şi astfel bucurându-se de natura naturii sale, iar nu de un lucru străin. Cu Soarele se face Soarele, Luna cu Luna, Venus cu Venus etc. Fiindcă orice lucru îşi transmite puterea în acesta - care conţine Sulful său cel bun, dar imperfect, care prin Artă devine perfect, de unde celelalte metale coagulate prin Sulf adaptabile [arzătoare] în mod particular - căci nu poate fi făcut Soare şi Lună.

Primul motiv: Dacă ele ar trebui transformate în Mercur şi ar trebui să fie amestecate cu Soarele şi Luna, atunci Mercur ar conţine acel sulf rău, iar dacă ar trebui purificat, atunci nu ar fi purificat atât de mult, ceea ce l-ar transforma în Mercur. Iar printr-o astfel de simplitate corpul nu ar putea fi transformat în acesta de către Mercur, iar când nu poate fi dizolvat nu-şi poate trimite nici forţa în acesta.

Naturile fiind altoite în fiecare parte, fiecare este separată de cealaltă în timpul procesului - atunci când nu are în secret în sine însăşi o natură perfectă pe care ei ar putea să o afecteze prin soluţia lor - dar este necesar ca, prin mijlocirea Artei, alte corpuri perfecte să fie combinate cu ele, (adică) cu natura lor care e natural perfectă.

În al doilea rând, dacă corpurile imperfecte ar trebui adaptate la corpurile perfecte, Aurul şi Argintul nu ar putea fi făcute, din moment ce naturile lor sunt închise în

alte părți prin coagulare, iar când nu există o modalitate de a fi deschise, pentru ca acele naturi să-şi trimită forța de la una la alta, atunci nu se pot uni în mod natural, astfel încât să se poată întoarce la Mercurul de la care au luat, fiecare în parte, forma lor inițială. De aceea, prin asprimea focului, ele sunt despărțite prin natură, prin aprinderea naturii imperfecte, aşa cum foarte bine se poate vedea. Dar când le veți uni, faceți Mercur prin Mercur, care dizolvă şi deschide naturile închise, astfel încât doar una să poată trece în cealaltă, ceea ce este perfect transmițând putere la ceea ce este imperfect, ca astfel să se poată perfecționa, iar acestea sunt opere esențiale, şi astfel aurul şi argintul se pot face într-un mod esențial.

Observați că Mercurul în stare brută dizolvă corpurile şi le reduce la prima lor natură, însă Mercurul din corpuri nu poate face acest lucru. Acest lucru se datorează stării brute a sulfului pe care o avea în primul pământ alb, din care e făcut la început cu apă limpede, căci ceea ce este brut doreşte ceea ce se apropie de natura lui, mai întâi Aurul, Argintul, însă celălalt Mercur coagulat din corpuri nu poate face acest lucru, deoarece, prin coagulare, acel sulf care era înainte în el este modificat ca natură, de aceea nu se uzează primul, nici nu deschide ceea ce este închis. De aceea, forța unuia nu se transmite în celălalt, ci totul rămâne de unul singur, acestea fiind îmbinate în mod variabil, dar sunt închise în mod natural în fiecare parte.

De unde, prin încercarea şi asprimea focului, ceea ce este imperfect arde, ceea ce este perfect rămâne, deoarece o natură nu o poate ajuta pe cealaltă, dar acest lucru fă-l prin argintul viu, crud, adică închide şi deschide naturi până când orice lucru apropiat poate fi de folos propriei sale naturi. Astfel, dacă argintul este dizolvat, el va găsi o

natură de argint şi se va transforma tot în argint; dacă este aur în aur, dacă este plumb în plumb. Este coagulat prin sulful lor. De unde, Filosoful spune: „Aceste corpuri, care participă la natura lor, le poţi găsi în multe lucruri urât mirositoare şi impure, căci Aurul şi Argintul provin din acestea şi nu din alte corpuri după cum ai auzit".

Există o soluţie dublă a corpurilor în Mercur: prin Mercur şi în apa lui Mercur. Prima soluţie se cere pentru lucruri particulare, a doua pentru lucruri universale.

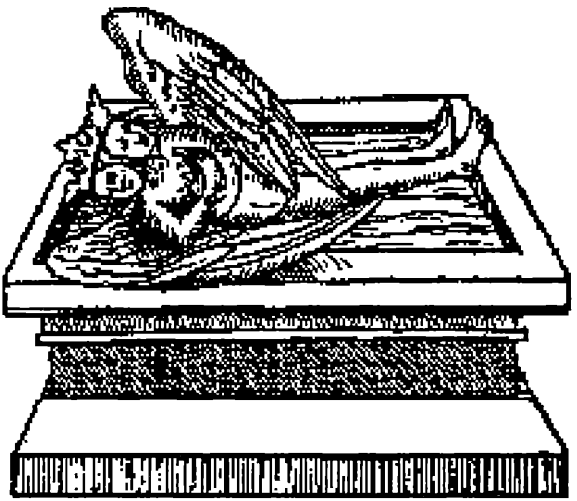
Prima soluţie a corpurilor în Mercur nu este decât o rezoluţie, adică ceea ce este închis doar printr-o singură rezoluţie şi este deschis pentru intrarea unei naturi în cea-laltă, iar aceasta este rezoluţia din particulare.

A doua soluţie este în apa lui Mercur şi se face la modul universal, nu numai prin descompunerea sulfului nematurat în mercur, dar şi prin putrezirea corpului şi a spiritului în umezeală, deoarece putrezirea şi trecerea în soluţie înseamnă separarea tuturor naturilor unite în mod natural, şi astfel părţile unite sunt despărţite, fiecare parte, una de alta. Acest lucru se face prin separarea şi trecerea în soluţie a elementelor, care sunt unite în generarea lui Mercur; adică apa, pământul şi acele părţi, în timp ce sunt purificate, sunt unite în natură prin conversie şi se eliberează mai mult pentru purificarea lor decât erau înainte în natură, iar această separare nu poate fi în corpuri, ci în spirit. Astfel, arta depăşeşte natura într-un singur mod - lucrurile artificiale se pot face dintr-o dată, ceea ce în mod natural ar fi durat mai mult.

Să nu credeţi că acestea sunt elemente obişnuite, adică apa norilor şi altele asemănătoare, ci pământ rece şi uscat, apă rece şi umedă, aer umed şi fierbinte, foc uscat şi fierbinte. Arta nu poate astfel separa părţile unite în generare,

astfel încât să fie transformate în acele elemente, care erau înainte, atunci când prima natură l-a transformat pe unul în celălalt. Astfel, arta poate fi separată precum umezeala de uscăciune, frigul de ceea ce este foarte cald, dar natura mai posedă în continuare o calitate a amestecurilor naturale într-o anumită parte, prin care, cu ajutorul Artei, pot fi unite, aşa cum au fost iniţial. Dacă nu ar avea o calitate specifică, ar fi trebuit să participe la natura alteia, aşa cum apa participă la esenţa pământului în starea îngheţată, iar aerul la natura apei în starea de umezeală etc., lucru care ar face ca lucrarea naturală să fie distrusă în întregime, fiindcă elementele trebuie să fie mai simple decât erau înainte. Înainte de generarea lui Mercur, Arta a distrus natura, începând cu partea superioară, adică cu aurul şi cu argintul, chiar până la începuturi, adică până la Argintul viu şi dincolo de acele principii ale elementelor simple, care s-au născut înainte de generarea lui Mercur, lucru care pare a fi cu neputinţă în Arta noastră. Dacă ar fi posibil, consecinţa ar fi că Arta creează elementele din nou, dincolo de *materia prima* a metalelor, dând din nou naştere lui Mercur în momentul în care l-ar distruge, ceea ce este imposibil să se facă artificial. Cu siguranţă, Arta este distrusă din cap până în picioare, ceea ce înseamnă că mercur a fost edificat într-o formă mai subtilă cu substanţele naturii, ceea ce iniţial era artă. Astfel, formele lucrurilor sunt împărţite atunci când sunt transmutate într-o altă formă decât cea avută anterior.

În acest sens, Aristotel zice: „Spune-ţi-le Artizanilor Alchimiei că lucrurile nu pot fi transmutate, ceea ce este adevărat dacă nu sunt reduse sau convertita în prima lor materie, adică în Argintul viu, altfel este imposibil de realizat".

Aici, Soarele devine negru ca smoala,
Cu Mercurul Filosofilor

Al doilea particular este în Soare, în Mercur şi în Sulful Filosofilor.

Aşa cum s-a mai spus înainte, Luna conține sulf alb în ea, iar aurul sulf roşu, deşi forma focului este ascunsă sub albeață. De aceea este posibil ca argintul să devină aur. Despre acest lucru filosoful spune: „Nu există aur dacă nu a fost mai întâi argint". Astfel, argintul conține anumite calități neasimilate, care pot fi purificate prin Artă, astfel încât trece în mod particular în Mercurul fixat şi în natura cea mai apropiată de aur, deoarece conține tot ceea ce conține şi aurul, prin alăturarea sulfului roşu al Filosofilor, cu care este asimilat mai mult, culoarea galbenă din acesta fiind dată de unirea cu corpul perfect, când acestea au pur şi simplu aceeaşi natură. Acest lucru este imposibil de

realizat în alte corpuri, deoarece nu sunt atât de apropiate de natura perfectă, ceea ce este un impediment pentru producerea lor de către sulful urât mirositor. Ele nu pot fi produse nici de Mercur, despre care Filosofii spun: „Acesta nu poate trece direct de la primul la ultimul, ci trebuie să treacă prin mijloc". Ceea ce înseamnă că Aurul nu poate fi produs de Mercur dacă nu este mai întâi argint, nici dacă conține sulful din focul simplu, care nu arde, ci sulful care arde și de aceea aceste elemente nu pot fi transformate în Mercur solid, așa cum a spus înainte Aristotel.

Spuneți-le Artizanilor că pot face lucruri asemănătoare cu acestea și pot colora cu citrină roșie, care pare a fi aur, pot colora în alb cu alb, până ce va fi de culoarea argintului. Pot, de asemenea, înlătura murdăria plumbului sau a altor corpuri murdare, care pot să pară a fi aur și argint, dar totuși plumbul rămâne plumb, deoarece nu conține calitățile aurului și ale argintului. Cei care folosesc sarea de amoniac sau alte minerale pentru a-i înșela pe oameni, unesc cuprul sau cositorul cu mercur, astfel încât oamenii să creadă că este argint maleabil, care poate să suporte încercarea focului. Că nu este vorba de argint îți dai seama după culoare și după ce a fost supus acestei probe.

Primul motiv este că cuprul conține în el mercur, într-un anumit fel curat, la fel de mult ca sulful, doar că sulful este urât mirositor, arde și are o roșeață care nu este bine asimilată, datorită sulfului roșu și murdar. În timp ce Mercur are substanța înaintea sulfului și de aceea merge mai încet la foc decât plumbul sau cositorul, deoarece Mercur nu rezistă și de aceea suferă violența sulfului amestecat cu el; iar dacă plumbul va arde repede, se datorează Mercurului contaminat. Dar Mercurul contaminat

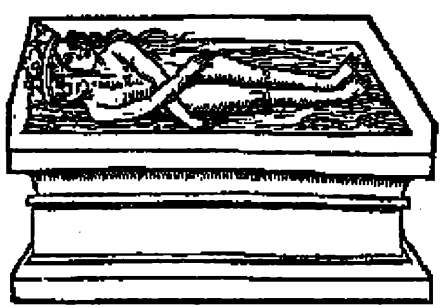
cu Sulful contaminat, ca şi Plumbul, caută umiditatea imperfecţiunii sale, şi atunci când Argintul şi Cuprul sunt unite în Argint, acesta nu găseşte decât un lucru contaminat. Dar în Cupru acesta găseşte mai întâi Argint arzător, cu care este de îndată amestecat, iar în amestecul universal, Mercurul este şi mai contaminat cu Cupru, aşa cum Plumbul este contaminat de fiecare parte, care este cu Mercur şi Sulf.

Şi acum, cu cât mai mult rău se lipeşte mai repede de rău, cu atât mai slab şi mai neputincios va fi, întâi prinzându-se de Cupru şi de Argint, contaminându-l şi arzându-l cu natura Cuprului şi a Argintului, aşa cum aţi auzit. Este închis de fiecare parte şi nu poate ajuta ceea ce este neputincios şi astfel Plumbul arde Cuprul din Argint, care este separat şi mai greu în lipsa Plumbului, căci cu cât este mai nedesăvârşit, cu atât mai slab şi inflamabil va fi. Dar, prin unirea cu Cuprul şi Mercurul, acesta deschide cumva naturile şi le uneşte pe cele două, adică Cositorul şi Cuprul. Cositorul are Mercur curat şi Sulf impur, amestecate la modul slab, Mercurul este unit cu Mercurul. Şi Mercurul a avut totdeauna puterea Sulfului, schimbând culoarea Cuprului care se află în Sulf, astfel încât să apară o nouă formă şi care să nu ardă imediat Sulful, aşa cum a făcut mai înainte acelui Mercur. Şi când Mercurul crud va fi coagulat de acesta, natura lui va fi modificată de acesta, şi va părea întrucâtva că este Argint, deşi în realitate nu este Argint. În acest fel, asimilarea şi coacerea nu vor avea loc în el, în Sulf, şi nu dintr-un foc simplu şi dintr-o natură virtuoasă, cum este Argintul viu, iar aurul şi argintul din fiecare parte, respectiv Mercurul şi Sulful, vor fi suficient asimilate, mature şi perfecte în întreaga asimilare perfectă.

Astfel, veți obține argintul contrafăcut din cupru, cositor şi mercur, iar atunci, dacă amestecați unele prafuri ale mineralelor mai mici, nu este imposibil, dacă Mercur este elementul principal, dar totuşi de fiecare dată când este imperfect este diminuat şi ars la foc, sulful nefiind de natură virtuală precum mercurul, ci întotdeauna viciindu-l pe Mercur în secret, şi deşi Mercur e abundent se întoarce în bălegar, aşa cum a fost înainte. De aceea, adevăratul aur şi adevăratul argint se deosebesc de cel contrafăcut, căci multe contrafaceri sunt realizate în acelaşi mod de către alte metale în roşu şi alb, unindu-se cu minerale mai mici. Acei lucrători se amăgesc singuri când cred că au găsit forma potrivită, ignoranța lor fiind de vină, deoarece nu cunosc metalele.

Fixarea

Aici se termină viața Lunii,
Iar spiritul se ridică subtil în înalt

Raymund: Voi vorbi despre fixarea tincturii sau despre cuprul care conține tinctura și care se face prin calcinare, la care mă voi opri.

Lelius Filosoful: Până la urmă, va veni un rege la tine, încoronat cu o coroană prețioasă, strălucind ca un soare, scânteind ca un cărbune (încins), topindu-se ca ceara, șezând în foc, pătrunzând și reținând Argintul viu.

Arnoldus: Culoarea roșie se obține în urma asimilării, deoarece sângele nu se produce la om dacă nu este extras din ficat. Dimineața, când vedem că urina noastră este albă, știm că am dormit puțin și mergem din nou la culcare, iar după ce am dormit mai mult, asimilarea se realizează și urina noastră devine din nou galbenă. Astfel, doar prin decocție albul se poate transforma în roșu prin continuarea focului în acest fel, iar cuprul nostru alb, dacă va fi extras cu atenție, poate deveni de un roșu perfect. De aceea, decocția trebuie să se facă la un foc uscat, cu o calcinare uscată, până când (cuprul) devine roșu ca cinabrul, fără să se adauge nici apă, nici altceva în el, până când devine roșu.

Ce (efecte) produc fuziunea, ingerarea și fixarea.

Geber, în cartea a II-a, primul capitol: Spunem că – deoarece perfecțiunea fiecărei soluții este dată de apele rafinate, în special cele amare și înțepătoare și de apele de izvor, care nu au sedimente (așa cum este oțetul distilat) și strugurii acri, perele acre, rodiile distilate și altele asemănătoare lor –, tot ceea ce se dizolvă trebuie să aibă natura Sării, Alaunului sau a unora de felul acesta. Dar este natura acestora să determine fuzionarea sau topirea înainte de vitrificare, de aceea spiritele dizolvate se vor produce asemănător fuziunii. Văzând cât de mult se potrivesc ele ca esență și corpuri, e necesar să pătrunzi în corpuri prin

intermediul acesteia, să transmuți prin penetrare şi să penetrezi prin transmutare, însă la acest lucru nu se ajunge fără magisteriu, care urmează trecerii în soluție şi coagulării. Unele dintre spirite, purificate şi nefixate, ar trebui să fie supuse acestei arte şi adesea sublimate până când unul se uneşte cu celălalt, producându-se o fuziune sau o topire mai rapidă, ferindu-l de la vitrificare, deoarece natura spiritelor şi a corpurilor nu va fi vitrificată. Cu cât păstrăm mai mult natura spiritului, cu atât mai mult îl protejăm de vitrificare. Baza Sărurilor, Alaunilor şi a altora asemănătoare fereşte natura de la dizolvare, iar noi nu găsim în nici o lucrare alte (lucruri) care să fie dizolvate. De aceea, orice lucruri sunt dizolvate trebuie dizolvate prin natura lor, prin repetarea calcinării şi a trecerii în soluție. Putem demonstra acest lucru prin faptul că toate lucrurile calcinate se apropie de natura Sărurilor şi a Alaunilor şi de aceea trebuie să le însoțească ca proprietate. Soluția este de două feluri, din bălegar fierbinte şi apă fierbinte, pentru care există o singură intenție şi un singur efect. Metoda prin bălegar este de a-l pune într-un corp pământesc şi de a turna peste el o cantitate de oțet distilat sau ceva asemănător şi de a nu închide partea superioară; să fie pus în bălegar cald timp de trei zile, iar apoi să se îndepărteze prin distilare într-un filtru, dar nu lăsa ca dizolvarea să se calcineze din nou, până când, prin repetarea operației, va fi dizolvată în întregime. Dar ordinea realizată prin fierberea apei este mai rapidă şi este calcinată într-un corp. Este ordonată cu oțet, iar gura este închisă ca să nu se evapore, trebuind îngropată într-un cazan plin de apă şi paie, după modul distilării cu apă pe care l-am luat ca precept de pregătire; apoi aprindem focul sub ea până când fierbe timp de o oră, după care lăsăm ceea ce s-a

dizolvat să se distileze. Topirea la foc mediu, prin care se face ingerarea, este ultima perfecționare. Cum spune Geber, în a VII-a carte, cap. 17: „Toate lucrurile descompuse să se coaguleze doar cu ajutorul focului într-un vas bine închis; rețineți acest secret al meu, deoarece lucrul este perfect coagulat, iar dacă nu, să începeți operația din nou, iar prin repetare veți ajunge la opera voastră din nou, cu ajutorul lui Dumnezeu".

Raymund: Copilul nostru are doi tați și două mame, și fiindcă este bine hrănit cu întreaga substanță în foc, nu va muri nicicând. Ceruirea este reducerea umidității din pământ cu ajutorul focului, încât prin calcinare (acesta) își pierde umiditatea și devine uscat precum nisipul; el poate fi domolit și topit, iar în consecință poate să fie unit, nu printr-o lichefiere comună, pe care oamenii de rând o realizează prin foc, ci printr-o soluție filosofică care se face din apă. Fixarea are loc atunci când corpul primește spiritul tincturii, care îndepărtează volatilitatea și (aceasta) se face prin repetare, până când se transformă în cenușă, care va rezista mereu, iar întregul va rămâne în foc.

Cum iau naștere metalele în special din Mercur

Natura tuturor lucrurilor care se topesc este ca Argintul viu și ca substanța acestuia, deoarece Argintul viu este specific lor și se coagulează din vapori sau din căldura sulfului alb-roșu, care nu arde. Despre aceasta Aristotel spune, în prima lui carte: „Dacă acesta ar fi sulful alb care nu arde, acesta ar coagula mercurul în argint bun, iar dacă Sulful va fi pur ca o roșeață clară și dacă fierbințeala focului care nu arde va fi în el, se va coagula în aurul cel mai pur, mai bun decât mineralul pe care l-a produs". Deoarece orice lucru uscat trebuie să absoarbă în mod natural

umiditatea acestuia, încât acesta poate fi continuat în părțile lui; astfel, vaporii sulfului din Argintul viu urmează să se coaguleze dintr-o substanță uşoară, pământească, extrasă şi nedigerată din primul amestec, unită în acesta prin acțiunea căldurii, apoi înălțată, extrasă şi digerată, până când capătă forța Sulfului de a coagula Argintul viu în corpurile metalice. Aurul are mult din virtutea Sulfului, dar puțin din substanță, mult din substanța Mercurului şi puțin din virtutea sa. Datorită Mercurului acesta este foarte greu, iar datorită virtuții Sulfului este foarte roşu. Argintul este diferit în toate privințele, fiindcă are mult din substanța Sulfului şi puțin din virtutea sa, puțin din substanța Mercurului şi mult din virtutea sa. De aceea este alb, căci culoarea urmează multitudinea virtuții, însă virtutea constă în acei vapori, materia sa fiind mai apropiată de materia aurului decât oricare alt metal, drept pentru care se transformă mai uşor în aur. Nu mai are nevoie de alt efort decât să modifice culoarea şi să dea greutatea.

Diferența dintre ulei şi apă în modul tincturii

Arnoldus: Există o diferență între tinctura de apă şi cea de ulei, deoarece apa doar spală şi curăță, pe când uleiul nuanțează şi colorează. De pildă, o țesătură care este acoperită de apă, este curățată de ea, iar când este uscată apa se retrage şi țesătura rămâne în starea şi la culoarea inițială, fiind mai curată. E diferită de cea în ulei, deoarece, dacă țesătura este înmuiată în ea, nu e separată de ea prin căldura focului sau a aerului; dacă aceasta nu va fi distrusă în întregime, nici uleiul nu va putea fi înlăturat din acea țesătură, decât prin spălare sau prin uscăciunea focului. Apa este un spirit care extrage sufletul din corpuri, iar când sufletul este extras din acele corpuri, atunci

el rămâne născut în acel spirit, aşa cum tinctura lucrurilor colorate este purtată de apă pe ţesătură, şi apoi apa se retrage, uscându-se, iar tinctura rămâne în ţesătură datorită vâscozităţii sale. De aceea, apa este spiritul în care tinctura aerului este purtată, iar când este adusă pe pământ, imediat apa spirituală se usucă şi sufletul rămâne în corp, ceea ce reprezintă tinctura aerului. Astfel, spiritul reţine sufletul la fel cum sufletul reţine corpul, deoarece sufletul nu sălăşluieşte în corp, ci sălăşluieşte cu ajutorul spiritului. Dar atunci când se reunesc, ele nu se mai despart niciodată, deoarece spiritul reţine sufletul, la fel cum sufletul reţine pământul. Despre aceasta, Hermes ne învaţă că sufletele vor fi onorate în pietre deoarece sălăşluiesc în ele. Ele reţin lucrurile efemere. Aşadar, aceasta este coagularea noastră, fiindcă acestea o reţin în zbor. Semănaţi sufletul pe pământul alb şi înfrunzit, deoarece acesta îl reţine. Când va urca de pe pământ la ceruri şi va coborî din nou pe pământ va primi puterea superiorului şi a inferiorului.

Despre Ceruire sau modul de a reduce apa pe pământ

Arnoldus spune să se toarne apă amestecând treptat, apoi să se calcineze uşor, până când apa va absorbi a cincea parte din apa (pământului), ştiut fiind că iniţial pământul trebuie hrănit cu puţină apă, iar după aceea cu mai multă, aşa cum se observă în creşterea unui prunc. De aceea, amestecaţi mult îmbibând pământul încetul cu încetul cu apă; din opt în opt zile, extrageţi apa din el, care să ajungă în bălegar, deoarece prin înmuierea interioară, arderea este înlăturată, lucrul fiind adus la prima lui materie, apoi calcinaţi-l la un foc moale; aveţi grijă, căci pământul nu dă rod fără multă trudă, iar dacă sfărâmarea nu va fi bună, până când apa se face una cu pământul

corpul nu va produce nimic. De aceea, nu fi reținut în a mesteca și a usca, deoarece pământul devine astfel alb; ai grijă să nu îmbibi pământul, ci toarnă apă încetul cu încetul, iar după ce pământul s-a uscat vei observa o greutate, o uscăciune exagerată, precum și umoarea abundentă care îl corupe. Poți extrage mult prin uscare, deoarece dizolvarea și-a adus aportul la aceasta. Toarnă apa peste el în chip moderat, după fiecare calcinare, nici prea mult, nici prea puțin, deoarece dacă e prea mult va deveni marea calcinării, iar dacă va fi prea puțin, atunci va arde până va deveni scrum sau zgură.

De aceea, lucrați pământul încet, timp de opt zile, faceți extracția în bălegar și calcinați-l până se va îmbiba a cincisprezecea parte de apă din el. Să știți că, după îmbibare, trebuie înmuiat înăuntru timp de șapte zile, de aceea începeți lucrarea de mai multe ori și nu vă opriți până când nu veți vedea tinctura gata. Cercetați fiecare lucrare și înregistrați semnele care apar la fiecare decocție, cercetați cauzele și purtați-le neîncetat în minte. Sunt trei culori, negru, alb și galben, iar când pământul dă rod, totul este perfect.

De aceea, de fiecare dată focul se consolidează prin calcinare, până când pământul devine alb prin forța focului, căci așa cum căldura care lucrează în umezeală produce negreală, tot așa, opera într-un mediu uscat produce albeață; dacă pământul nu este alb, amestecați-l cu apă, apoi calcinați-l, deoarece azotul și focul spală Latonul și îndepărtează ceea ce este întunecat. Pregătirea lui se face întotdeauna cu apă, iar cu cât apa este mai curată, cu atât mai curat este pământul, care cu cât va fi spălat mai mult, cu atât va fi mai alb. Astfel, prin repetarea deasă a îmbibării cu amestec puternic și uscarea repetată a umidității

Mercurului, se consumă cea mai mare parte, adică cea mai mare parte a apei, ale cărei reziduuri sunt reînsufleţite prin repetarea sublimării. Aceste cuvinte Arnoldus le foloseşte în Rosariul său cuvânt cu cuvânt.

Despre modul sublimării şi albirii; şi o recapitulare a întregului procedeu

Când pământul va scoate la iveală a cincea parte din apă, atunci trebuie sublimat cu apă până ce se va înălţa precum cea mai albă pulbere. Când veţi vedea pământul ca zăpada albă şi care, asemeni pulberii, se va lipi de margini, atunci repetaţi sublimarea fără sedimentele care rămân dedesubt, deoarece o parte fiind fixată, aceasta se lipeşte şi va fi fixată cu sedimente, nefiind separată de ele prin nici o metodă. Însă pulberea care se ridică din sedimente este cenuşă extrasă din cenuşă, pământul sublimat, iar ceea ce rămâne dedesubt este cenuşă din cenuşă, cenuşa de jos devenind reziduu, sedimente şi zgură. Faceţi deosebirea între ceea ce este clar şi luminos, deoarece când este foarte alb şi se ridică ca zăpada, atunci va fi realizat. Adunaţi cu grijă pentru a nu se risipi în vapori, deoarece este un lucru bun pentru a fi căutat, pământ alb înfrunzit, coagulând ceea ce va fi coagulat şi curăţând ceea ce va fi curăţat, purificând Arsenic şi Sulf alb, despre care Aristotel spune că este cel mai bun lucru pe care alchimiştii îl pot obţine şi din care pot face argintul.

Nimeni nu ar trebui să sublimeze pământul pentru lucrările sofiştilor, ci ar trebui să-l sublimeze pentru Elixirul perfect, iar lucrurile sublimate sunt sublimate în două feluri – fie de unele singure, fiindcă sunt spirite, fie împreună cu altele, fiindcă încorporează spirite. Mercur, atunci când este spirit, este sublimat prin el însuşi, dar

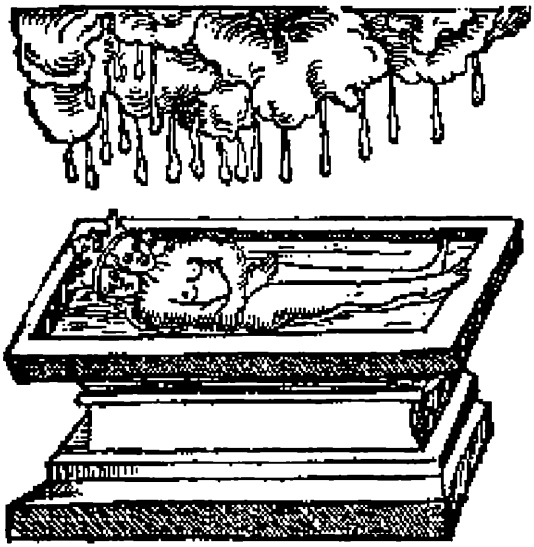
pământul, când este calce, nu este sublimat până ce nu încorporează şi Mercurul. Transformaţi calcele, îmbibaţi Mercurul şi faceţi extracţia până ce va deveni un singur corp, repetând de mai multe ori, deoarece corpul nu se va înălţa dacă nu are încorporat mercur. Din acest motiv, este necesar să subtilizezi natura lui pe cât de mult posibil şi să-l extragi cu Mercur, până când devine unul singur, deoarece noi nu facem sublimarea pentru ca corpurile să aibă o natură şi o materie subtile, ca ele să poată fi spirite, iar corpul să poată fi lumină, pentru a guverna în fiecare lucru, în Soare sau în Lună, ci această sublimare o facem pentru a aduce corpurile la prima lor materie, adică la Mercur şi Sulf. De aceea, facem această sublimare din trei motive. În primul rând, corpul ar putea fi un spirit dintr-o materie subtilă. În al doilea rând, Mercur se poate contopi cu calcele. În al treilea rând, întregul poate avea culoarea albă şi roşie. De aceea, când calcele este sublimat cu Luna, ar trebui să fie alb, iar Mercurul tot alb; când calcele este sublimat cu Soarele ar trebui să fie roşu, iar Mercurul tot roşu, devenind fierbinte datorită focului.

Nu puneţi Mercurul roşu cu cel alb, nici Mercurul alb aproape de cel roşu, ci aşezaţi fiecare formă la locul ei, puneţi-o la foc, sublimaţi totul şi nu amestecaţi ceea ce rămâne dedesubt. Apoi începeţi din nou sublimarea încorporându-l Mercurul până ce întregul se va ridica.

Alambicul unde se află Mercurul trebuie să fie din lut smălţuit, deschiderea să fie largă, astfel încât Mercurul să se înalţe liber. Alambicul trebuie să se unească cu cucurbitul[1], pentru ca Mercurul să nu se evaporeze, iar arta să fie zădărnicită.

---

[1] Partea inferioară a alambicului - n.t.

Aici apa este diminuată
Şi stropeşte pământul cu umezeala sa

Capitolul XXVII din Cartea a treia a lui Geber

Cantitatea suplimentară de sulf care nu arde, perfect administrată, este făcută pentru pregătirea remediului soarelui cu multă sârguință şi subtilitate, fixând şi calcinând prin diferite mijloace, de mai multe ori, până când devine curată. Administrarea perfectă se face înaintea acestor lucruri, prin sublimare şi este de acest fel prin repetarea sublimării la piatra nefixată, prin *conjunctio,* până când se ridică cu ea şi este din nou fixată ca să reziste. Când această realizare este reluată de mai multe ori iar remediul este multiplicat, calitatea acestuia creşte, iar marea perfecțiune se multiplică.

Pentru a evita batjocura oamenilor necuviincioşi, vom spune că întreaga realizare a acestui magisteriu este în-

cheiată şi cunoscută. Intenţia este ca piatra să fie perfect curăţată prin sublimare şi completare.

Şi astfel, ceea ce este volatil poate fi fixat prin dibăcie, iar, pornind de aici, ceea ce este fixat poate fi făcut volatil şi din nou ceea ce e volatil fixat; iar în această ordine este realizat cel mai preţios secret, care întrece toate secretele ştiinţei din această lume, fiind o comoară neasemuită; şi apoi, prin meditaţie şi străduinţă şi prin continuarea meditaţiei solemne vei putea să te ridici la acesta, căci cu acesta îl vei găsi şi nu fără el, şi cu sârguinţă îl vei afla în pregătirea Pietrei, care va transmuta Argintul viu în Soare şi Lună, infinit mai pure şi mai desăvârşite decât sunt în mod natural.

Şi acum, să fie binecuvântat şi slăvit Dumnezeul naturilor, care ne-a dezvăluit toate remediile prin felurite experienţe (remedii) pe care, prin cercetările şi răbdarea noastră, le-am obţinut şi le-am văzut cu ochii noştri, le-am atins cu mâinile noastre, deşi am ascuns acest lucru în cuvinte nedesluşite. De aceea, Fii ai Cunoaşterii, căutaţi-l şi voi, căci noi l-am tăinuit, şi l-am comunicat celor slabi şi răi prin cuvinte neînţelese, dar cel înţelept şi virtuos îl poate cunoaşte prin sârguinţă. De aceea, voi, Fii ai Cunoaşterii, căutaţi-l cu strădanie, căci acesta este un dar minunat de la Dumnezeu, păstrat pentru voi. Voi, oameni ignoranţi, fii necredincioşi şi răi, îndepărtaţi-vă de această ştiinţă, căci ea este duşmanul vostru, care vă va duce la mizerie, căci, prin judecata şi providenţa divină, acest dar al lui Dumnezeu vă este refuzat în întregime şi este ascuns de voi. Acestea au fost cuvintele lui Geber.

Geber, în prima carte, capitolul XXVI: Vă încredinţăm, potrivit opiniei celor vechi, care urmau această artă, că principiile naturale ale lucrării naturii sunt un spirit urât mirositor, adică Sulful şi apa înţepătoare, pe care o numim

apă uscată. Însă noi am împărțit spirtul urât mirositor, căci este alb în secret și deopotrivă roșu și negru în acest magisteriu, deși ambele tind să fie roșii în manifestare.

Geber, în a doua carte, capitolul XXXIX: Considerarea lucrurilor care ajută perfecțiunea înseamnă considerarea naturii acelor lucruri pe care le vedem fixate în corp fără lucrarea omului și faptul de a face o transmutare precum Marcasitul, Magnezia, Tutia, Antimoniul și Lapislazuli, și considerarea acelor lucruri care purifică corpurile, cum ar fi Sarea sau Alaunul, Salpetrul și Boraxul și alte lucruri de aceeași natură cu ele. (Mai înseamnă) considerarea vitrificării, purificarea printr-o natură asemănătoare.

Curățarea celui mai acru Oțet conform lui Geber, în cartea sa despre investigarea acestei arte

Oțetul, de orice fel ar fi, poate fi purificat, iar efectul și virtutea lui pot fi îmbunătățite prin distilare. Am vorbit suficient despre curățarea și purificarea acestor lucruri cu care corpurile imperfecte pot fi pregătite, purificate și făcute mai bune cu ajutorul focului; și ele sunt pregătite și purificate prin această metodă, căci aceste corpuri imperfecte au o umiditate de prisos, sulfuri fumegoase, și o negreală ce deteriorează corpurile numite anterior. Ele sunt ca un lut murdar, au un miros neplăcut, sunt combustibile, foarte vulgare și împiedică topirea. Iată ce lucruri se găsesc în corpurile numite mai sus, și care au fost descoperite în ele prin experiențele și cercetările noastre. Deoarece aceste lucruri inutile se găsesc întâmplător în aceste corpuri, eliminarea acestora este posibilă, iar noi trebuie să îndepărtăm toate accidentele cu ajutorul focului, rămânând doar Argintul viu și Sulful. Aceasta este pregătirea lucrurilor imperfecte, iar curățarea perfectă, îmbunătățind aceste lucruri și ceea ce rămâne din această

substanță, este pregătită în multe feluri, așa cum trebuie pregătit și Elixirul. Acesta este modul de epurare în general. Umezeala inutilă va fi înlăturată cu un foc măsurat, va fi modificată în esență și la fel și excedentul care arde. Iar lucrul acesta trebuie făcut prin calcinare, apoi toate substanțele care se modifică de la umezeală și ardere, devenind negre, vor fi distruse cu acele substanțe corozive amare, până când calcele va fi alb, roșu sau colorat, așa cum este corpul, natura și proprietatea lui, curățat de tot ceea ce este viciat și nefolositor. Acele lucruri sunt curățate cu substanțe corozive prin amestec, îmbibare sau spălare, după care tot ceea ce este murdar va fi îndepărtat împreună cu ceea ce este urât mirositor și vulgar cu ajutorul lucrurilor pomenite mai sus, care sunt curate și pure, fără să aibă metal sau să se topească când aere loc purificarea cu calcele menționat anterior; acestea, prin topirea sau reducerea calcelui, vor reține în ele însele reziduurile pământești, corpul rămânând pur și curățat de ceea ce este inutil.

Ordinea subtilizării și îmbunătățirea substanței pure din acele lucruri în general este aceasta. Corpul purificat va fi din nou calcinat la foc cu ajutorul lucrurilor de curățat pomenite mai sus, apoi va fi dizolvat cu aceste lucruri, care sunt solvabile, căci această Piatră, fiind Piatra noastră, este Argintul viu al Argintului viu și Sulful Sulfului extras și subtilizat dintr-un corp spiritual, care poate fi perfecționat, consolidând virtuțile elementare din el prin alte preparative, care urmăresc sporirea culorii, greutății, purității, amestecului și altor lucruri care aparțin Elixirului perfect.

Aceasta este metoda descoperită de noi despre pregătire, purificare, subtilizare, înnobilarea corpurilor minerale în general.

Multiplicarea Elixirului se face în două moduri. Primul se face prin repetarea (operației de trecere în) soluție și coagularea Pietrei. Al doilea, prin proiectarea primei Pietre a Elixirului asupra corpului alb sau roșu într-o așa cantitate încât același corp poate fi convertit în remediu și pus laolaltă să se dizolve în apa și menstrele lor, și astfel primul Elixir este fermentul unei astfel de tincturi, și așa procedează și brutăresele.

Despre ceruirea Elixirului Alb

Extrage-l dintr-un vas transparent, pe care îl vei găsi curat la fund, dar întâi amestecă-l și ceruiește-l cu ultima ceruire, lăsându-l să cadă picătură cu picătură într-un creuzet, la un foc blând, până când se va topi ca ceara fără aburi. Încearcă-l apoi pe un platou incandescent. Dacă se descompune la fel de repede ca ceara, atunci este cerat, dacă nu, scoate-i uleiul alb, picătură cu picătură, până când se va topi precum ceara fără vapori. Aceasta este învățătura tuturor Filosofilor, adică atunci când fixezi partea sublimată în partea cea mai curată a pământului, repeți sublimarea celeilalte părți, care nu este fixată, în cea care este fixată, până când se va fixa și aceea. Încearcă asta la foc și dacă topirea se face bine, înseamnă că sublimarea a fost făcută suficient, în caz contrar trebuie să repeți sublimarea părții care nu este fixată până când se va topi repede, fără aburi, după aceea extrage-o și las-o să se răcească.

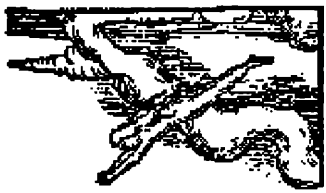
Și acum, în capitolul mai sus menționat, observă cât de des repetă autorul această metodă a ceruirii. Ar fi fost suficient s-o repete doar o dată, dar el o repetă atât de des pentru că vrea să fie bine înțeleasă de cititor, în această metodă constând întreaga forță a Elixirului. Luați în considerare că ceruirea, fixarea și sublimarea sunt la fel, căci prin ceruire spiritul se fixează și trupul este sublimat.

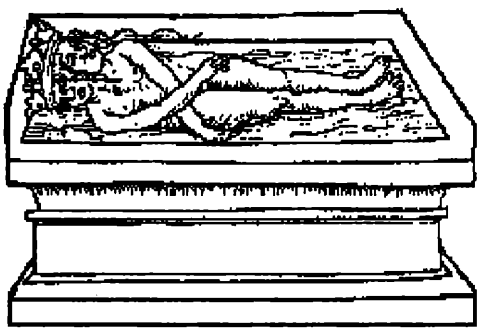
Arnoldus, în capitolul anterior: Păstrați apa distilată de șapte ori, fiindcă aceasta este Mercurul solvabil al Filosofilor, care produce cununia și Apa Vieții care spală Latonul. Așa cum ați procedat cu apa albă, la fel să procedați și cu cea roșie, deoarece au același mod de spălare și același efect, dar numai apa albă va fi albă și numai cea roșie va fi roșie. De aceea, nu o amestecați pe una cu cealaltă, căci puteți greși.

Arnoldus, în alt capitol: Dacă s-a topit mai greu, ceea ce e un defect al ceruirii, atunci ajută-l cu ulei, adică cu aer, turnând picătură cu picătură la un foc ușor, până când se topește ca ceara, iar când o ceruiești, atunci amestecă mai mult ceea ce este fierbinte și umed, decât ceea ce este rece și uscat. Iar când fixezi, amestecă mai mult din ceea ce este rece și uscat, decât ceea ce este fierbinte și umed. Transformarea naturii reprezintă perfecțiunea acestei opere. Apa, aerul și uleiul sunt una, adică Spiritul Mercurului mineral.

Arnoldus, în alt capitol: Principalele metode (etape) ale Regimului (de lucru) sunt patru: dizolvarea, spălarea, reducerea și fixarea.

A dizolva ceea ce este grosier în ceva simplu, și a-l face mai subtil, a spăla ceea ce este obscur (făcând din el) ceva strălucitor, a reduce ceea ce este umed în ceva uscat și a fixa substanțele volatile într-un corp fixat. A dizolva înseamnă a împărți corpurile și a face *materia prima* sau prima natură. A spăla înseamnă a amesteca, a distila și a calcina. A reduce înseamnă a îmbiba, a cerui și a subtiliza. A fixa înseamnă a descompune, a uni și a coagula. Cu prima, natura se transformă în interior, cu a doua în exterior, cu a treia în partea cea mai de sus, iar cu a patra în partea cea mai de jos.

Aici sufletul coboară în glorie din ceruri
Şi se ridică fiica filosofiei.

Geber, în cartea a treia, capitolul XIX: Dat fiind că v-am împărtăşit experienţele cunoscute despre suficienţa cauzelor acestui magisteriu, acum ne revine sarcina să realizăm într-un scurt capitol întreaga operă divină şi să schiţăm această Artă într-un limbaj concis.

Nu spunem altceva decât că scopul întregii opere nu este altul decât obţinerea pietrei cunoscute şi apoi, prin etapele acestei lucrări, să fie continuată sublimarea ei, fiind astfel curăţată de impurităţi, modalitate prin care Piatra va deveni pură şi în cele din urmă volatilă. Fixaţi-o prin mijloacele de fixare, până când creşte la focul iute - în al doilea grad al pregătirii.

În al treilea grad, piatra trece prin ultima realizare a pregătirii, ceea ce înseamnă că, prin sublimare, faci ca piatra fixată să devină volatilă, iar cea volatilă fixată, iar pe cea fixată o vei dizolva, iar pe cea dizolvată o vei face să fie din nou volatilă şi pe cea volatilă din nou fixată, până când se va topi şi se va modifica pentru a deveni Soare şi Lună. Astfel, multiplicarea bunătăţii transformării sporeşte prin repetarea preparării remediului în cel de-al treilea grad. Astfel, din diversitatea repetării operei asupra Pietrei în gradele sale, diversitatea multiplicării bunătăţii transformării sporeşte, iar cât priveşte remediile, unele se transmută de şapte ori, altele de zece ori, unele de o sută de ori, altele de o mie de ori, iar unele se transmută neîncetat în corpurile adevărate şi perfecte ale Soarelui şi Lunii.

Lasă-l să asiste pe cel ce doreşte să cunoască proprietăţile acţiunii sau compoziţia Elixirului, căci noi vorbim despre formarea unei singure substanţe, dar care este extrasă din mai multe substanţe adunate laolaltă şi fixate, iar (această substanţă) fiind pusă la foc, acesta nu o poate modifica, şi fiind amestecată cu lucrurile topite se poate topi cu ele, se poate amesteca cu ceea ce are o substanţă pură în ea şi cu ceea care are o substanţă amestecată, şi este întărită cu ceea ce are substanţa tare şi (este) fixată cu ceea ce are o substanţă fixatoare, şi nu este arsă de acele lucruri care ard aurul sau argintul şi duc la consolidare, cu o incandescenţă perfectă.

Nu poţi înţelege acest lucru într-un timp scurt, când, în patru zile sau ore, acesta poate fi readus la prima stare, dar în ceea ce-i priveşte pe medicii moderni şi în ceea ce priveşte adevărul operaţiei naturii, lucrul acesta se va încheia mai devreme. De aceea, Filosoful a spus: „Remediul este lucrul care a fost anticipat pe o perioadă mare de

timp". De aceea, trudeşte cu răbdare, graba fiind un lucru al diavolului. Prin urmare, cel ce nu are răbdare să îşi ia mâinile de pe operă, căci necredinţa îi va sta în cale din cauza grabei sale. Căci fiecare acţiune are în mod firesc modalitatea şi perioada sa determinată, şi un spaţiu în care este mai mult sau mai puţin determinată.

Trei lucruri sunt necesare pentru această Artă: Răbdarea, Negraba, Precizia instrumentelor, despre care am vorbit în diferite capitole. Făcând un rezumat al acestui magisteriu perfect, tragem concluzia că Piatra noastră nu este decât un spirit urât mirositor şi o apă vie, pe care o mai numim şi apă uscată, purificată în mod natural şi unită cu o aşa unire încât nu poate fi separat de ea. La care ar trebui alăturat şi un al treilea (element), pentru a scurta lucrarea prin care acest corp perfect este obţinut.

(Sper că) lucrurile sunt clare în ceea ce priveşte adevărul şi modul în care s-a realizat opera.

Despre coagularea şi pregătirea Primei Pietre şi despre Sublimarea ei

În cele ce urmează, sunt prezentate mai multe idei remarcabile adunate dintr-o carte a unuia Ademarus despre Geber, regele perşilor, unde, în capitolul al IV-lea, se spun următoarele:

Oricât de mult e curăţată Piatra prin sublimare, iar prin arderea ei este extras uleiului care (la rândul lui) este distrus prin fixarea ei, (Piatra) totuşi nu este nici topită şi nici amestecată, ci este vitrificată, ca în capitolul al şaptelea al lui Geber. Ea ar trebui să fie dizolvată în duritatea apei şi să fie calcinată de mai multe ori, ca în capitolul şaizeci şi şapte al lui Geber. În capitolul al şaptelea, Geber spune că prin repetarea îmbibării, amestecării şi uscării umidităţii

acesteia, cea mai mare parte este anulată. De aceea, e vorba de o sublimare de gradul unu, prin care se elimină umiditatea Mercurului într-un vas descris în capitolul douăzeci şi opt, încât întreaga substanţă trebuie împrăştiată pe fundul vasului şi focul întețit, aşa cum se spune în capitolul al treilea, până când o parte (din această substanţă) depăşeşte în puritate albul zăpezii şi se lipeşte de marginile corpului, având o culoare albă ca de mort.

Aceasta este sublimarea prin care mirosul urât de pământ şi părțile reziduale ale Sulfului rămân jos cu sedimentele, şi acesta e purificat în natura sa, şi apoi trebuie fixat aşa cum se fixează, fiind fermentat şi aşezat în bălegar. Se continuă până când ceara se calmează în duritatea focului, ceea ce se numeşte al doilea grad al sublimării. În capitolele treizeci şi nouă şi şaptezeci şi trei, se spune că Mercurul trebuie curățat şi făcut mai fin prin metoda sublimării, o sublimare de gradul întâi. De aceea, în final, lăsați-l în stare volatilă pentru a fi sublimat la foc astfel încât să se ridice din sedimente curat ca cristalul pe marginile vasului.

Geber spune: „Faceți Latonul alb, adică pământul, şi lăsați cărțile, ca nu cumva să vă frângeți inima". În alt loc, spune: „Focul şi apa spală Latonul şi înlătură negreala de pe el". De aici urmează ceea ce este sublimat în vasul Aludel, repetă-l încă o dată, adică fixează-l prin sublimare, aşa cum se spune în capitolul şaizeci şi doi, deoarece focul domol, după cum se spune în acelaşi loc, păstrează umiditatea şi îmbunătățeşte topirea. În capitolul treizeci, se precizează că Argintul viu ar trebui mai întâi sublimat, iar apoi fixat.

În capitolul douăzeci şi opt, se arată că Mercur se fixează prin sublimare succesivă, astfel încât să se realizeze o fuziune metalică sau o topire. Vei găsi aceste lucruri

adesea în însemnările lui. Ar trebui înțelese toate aceste idei menționate anterior referitoare la pregătirea Primei Pietre și la albirea ei, înainte de a fi pusă în bălegar, deoarece trebuie ceruită în apă acidă, dizolvată și coagulată în cenușă, până când devine moale și albă, iar în cele din urmă curge ca luna strălucitoare. Aceasta este sublimarea ei, adică o sublimare într-o demnitate și o virtute superioare; aceasta este adevărata purificare.

Aceasta urmează în cel de-al șaptelea capitol, dar vă sfătuiesc să începeți această lucrare cu pietrele imperfecte, căci acesta a fost sensul ascuns a lui Geber.

Din capitolul șaptezeci, reiese că Mercurul în stare naturală este identic cu cel din corp, fiind cel mai desăvârșit dintre toate pietrele cunoscute. În capitolul trei, se precizează că natura Mercurului mortificat se află în Marcasit și este slab preparat, ceea ce îi dă o forță și mai mare. Filosoful se referă doar la natura Mercurului, dar întreaga natură a Soarelui este ca cea a Mercurului, așa cum reiese din capitolul opt.

În același fel, Filosoful va avea substanța lui Mercur mortificat, dar în mod natural Mercurul acesta este în acea Piatră onorabilă, așa cum le este evident tuturor oamenilor.

În același fel, Filosoful va avea substanța lui Mercur fixat, deoarece el predă procedeul fixării cu precauție și avertismente speciale, dar cel ce se îndoiește că substanța celei mai prețioase Pietre poate fi fixată, nu face parte dintre aceia care o cunosc.

În același fel Filosoful va face în așa fel încât piatra sa să fie fixată cu căldura focului, pentru ca umiditatea să se poate păstra, dar unde există, oare, o căldură mai temperată decât în măruntaiele pământului? Filosoful va trebui

să topească piatra, de aceea este evident că Piatra este stăpâna Filosofului, ca şi cum el ar trebui să spună că el face de la sine în mod firesc acel lucru pe care trebuie să-l facă, şi astfel Filosoful nu e stăpânul Pietrei, ci slujitorul ei.

Astfel, el caută prin artă dincolo de natură, caută prin meşteşug ca să inducă o anumită cantitate de materie în lucrul în care nu se află din fire, dar el face o mare greşeală şi se tânguie pentru asta.

Soarele este începutul pentru lucrarea roşie şi Luna pentru lucrarea albă, şi ele sunt purificate de Sulful lor arzător şi inflamabil.

Faptul că în Soare se află o astfel de substanţă, îl găsiţi menţionat în al patruzeci şi şaptelea capitol, iar faptul că Luna este Piatra pentru opera albă, îl găsiţi în al optsprezecelea capitol.

Aşadar, luaţi această piatră preţioasă ce are corp, suflet şi spirit şi calcinaţi-o cu umiditatea ei, sau cu Mercur, dar în aşa fel încât să nu poată fi atinsă în ea însăşi.

Piatra e administrată chiar şi în a treia etapă, care constă în încheierea pregătirilor, şi aşa realizezi tu Piatra, care acum este fixată prin sublimare, pentru a fi volatilă, şi o sublimezi cu spirite volatile. Sublimarea părţii fixe va duce la transformarea corpului în suflet, al cărui secret este scos la iveală din spusele filosofilor, căci în capitolul treizeci şi şapte se spune că spiritul nu este unit cu trupul, cu substanţa fixată, oricare ar fi, dacă Piatra nu se dizolvă înainte de toate şi se coagulează prin magisteriu, dar dacă vă întrebaţi cum se poate dizolva Piatra, vă spunem că acest lucru se realizează cu ape tari, amare şi sărate, fără sedimente, aşa cu este oţetul din vin.

Dar dacă întrebaţi de ce ar trebui să se dizolve Piatra, vă spunem, aşa cum apare în capitolul treizeci şi şapte, că

tot ceea ce se dizolvă capătă natura sărurilor şi a alaunilor, deoarece doar sărurile se topesc înainte de a fi vitrificate, iar, potrivit naturii lor, acele săruri nu sunt decât dizolvate. De aceea, când Piatra noastră se dizolvă capătă natura Sărurilor, dar ceea ce s-a topit estedin nou adăugat şi tot ceea ce intră în ea se transmută. În capitolul cincizeci şi şapte, se spune că corpurile sunt sublimate la foc până când partea fixată va fi ridicată în întregime alături de partea instabilă, ca în capitolul doisprezece, dar dacă aceasta nu se va sublima în întregime, atunci să se adauge o cantitate din partea instabilă, până când este îndeajuns pentru înălţarea totală. Prin focul cel mai tare se înţelege focul putrefacţiei şi al lui Mercur, prin care corpul se înalţă şi este transmutat în spirit. De aceea, când se va înălţa, repetă sublimarea, până când totul va fi fixat datorită acestei repetări.

Faceţi ca (materia) fixată să se dizolve, puneţi oţetul ca înainte repetând totul de patru ori, aşa cum s-a arătat, şi faceţi ceea ce s-a dizolvat volatil, ca şi cum s-ar putea spune că printr-o soluţie Piatra devine volatilă şi iar ceea ce este volatil se fixează. Aceste cuvinte apar în capitolul cincizeci şi şapte, cu privire la fuziune şi la topire, iar în capitolul zece apar cuvintele: „Este aceasta oare opera pentru alb sau pentru roşu?"

Adamarus răspunde pentru amândouă, căci acest lucru este precizat în capitolul şaizeci şi şase, în sensul că Piatra Lunară şi cea Solară sunt o singură esenţă, fiecare fiind influenţată numai de Mercur. Există o singură modalitate de a o realiza, căci este compusă din aceleaşi operaţii (executate) în aceeaşi succesiune; aşadar, potrivit tuturor Filosofilor, nu există decât un singur remediu, deşi există diferenţe în fermentaţie.

Rosarium Philosophorum

PARTEA A CINCEA

Demonstrația Perfecțiunii

Ghicitoarea Regelui:

S-a născut regele întregii glorii
Nu s-a creat nimic în lumea asta
Mai minunat decât făptura sa
Nici prin artă, nici de către natură.
Filosofii îl numesc fiul lor
El produce toate lucrurile făcute de ei
Şi tot ceea ce oamenii aşteaptă de la el
Oferă sănătate neîntreruptă

Aur, argint şi pietre preţioase
Curaj, viaţă lungă, frumuseţe
Şi puritate. El alungă mânia,
Suferinţa, sărăcia şi bolile.
Binecuvântat e cel căruia Dumnezeu
I-a dat darul acesta.

Răspunsul Reginei Luna

S-a născut o regină bogată şi nobilă
Pe care filosofii o socotesc drept fiica lor
Ea se înmulţeşte şi creează copii la nesfârşit
Care nu pot fi atinşi de ceea ce este impur
Înlătură moartea şi urăşte sărăcia
Oferă prosperitate, sănătate, onoare
Şi toate lucrurile bune
Este mai presus de aur, argint şi pietre preţioase
Şi toate leacurile nepreţuite sau simple
Nimic de pe pământ
Nu se poate asemui cu ea
Pentru asta să-i mulţumim veşnic
Dumnezeului ceresc.

Geber: Prin cercetarea noastră şi având în vedere experienţele clare, suntem convinşi că toate aceste cuvinte scrise doar în volumele noastre sunt adevărate. Şi, în al doilea rând, am văzut aceste lucruri prin experienţă şi raţiune, scriind aceste lucruri ca o încununare a perfecţiunii artei noastre, pe care, prin experienţa noastră, am scos-o la lumină cu degetele noastre, am văzut-o cu proprii noştri ochi şi am pipăit-o cu mâinile noastre. Artizanul înţelept să cerceteze scrierile noastre, strângând laolaltă

țelul nostru dispersat, pe care l-am exprimat în locuri diferite, cu intenția de a nu-l aduce la cunoștință celui ignorant. Şi să încerce cu sârguință ceea ce adună prin studiu şi experiențe până când ajunge la cunoaşterea deplină. Puneți-l la încercare pe Artizan şi el va afla. Pentru a evita calomniile pizmuitorilor nu am oferit știința şi cunoştințele noastre pe tot cuprinsul lucrării, ci le-am introdus în unele capitole scurte, căci altfel atât omul cinstit, cât şi cel necinstit le pot desființa într-un mod nedemn. Din această cauză, acolo unde am vorbit cel mai deschis, tocmai în locul acela am tăinuit cel mai mult, folosind nu un limbaj obscur şi enigmatic, ci un limbaj simplu. De aceea, Fiul Cunoaşterii să nu deznădăjduiască, căci dacă va căuta va găsi, căci cel ce caută prin bunătatea propriei sale sârguințe va descoperi știința, însă cel ce caută în cărți va ajunge foarte încet la această Artă, deoarece am transmis această artă doar pentru noi, scoțând la iveală doar ceea ce este adevărat, adică ceea ce am descoperit noi. Truditorul care se bucură de o minte ageră să se străduiască cu aceste lucruri oferite de noi şi se va bucura că a descoperit darul cel mai prețios al lui Dumnezeu. Aceste cuvinte ale lui Geber sunt de ajuns pentru cercetarea acestei minunate arte.

Geber, în rezumatul capitolului XVI, cu privire la principiile naturii, ne spune că după ce Piatra va fi purificată, curățată perfect de tot ceea ce este putred şi după ce aceasta va fi fermentată, nu va mai trebui să schimbi vasul, nici să-l deschizi, ci doar să te rogi lui Dumnezeu să nu se spargă, motiv pentru care Filosoful a spus că întregul magisteriu se efectuează într-un singur vas. Trebuie să mai ştii că lucrarea la alb se finalizează în patruzeci de zile şi patruzeci de nopți, după adevărata purificare a

Pietrei, deoarece pentru preparare nu există o perioadă determinată, în afară de cazul în care Artizanul lucrează bine, iar în nouăzeci de zile şi nopţi lucrarea la roşu se finalizează. Acestea sunt perioadele în care se realizează adevărata perfecţiune. Înţelege lucrul acesta în ceea ce priveşte Coagularea, care se face după purificare, purificare realizată doar în cazul putrefacţiei şi a transformării trupului în spirit, iar când aceasta se va realiza, roagă-te lui Dumnezeu.

Seniorul: Eu sunt Luna, care creşte umedul şi recele, iar tu eşti Soarele, fierbinte şi umed (altfel uscat). Când ne vom uni într-o stare corectă, într-o casă care e făcută cu foc uşor şi care are în sine o mare căldură, şi vom fi ca o femeie care doreşte rodul creşterii ei, când eu şi Soarele vom fi uniţi, vom fi despuiaţi înlăuntrul casei închise, prin cuvinte măgulitoare eu îţi voi lua sufletul; iar dacă tu îmi vei lua frumuseţea şi forma atrăgătoare, ne vom bucura şi vom fi înălţaţi prin spirit, şi vom urca în ordinea celor vechi; atunci lumina luminilor tale se va revărsa în lumina mea, iar de la tine şi de la mine se va forma un amestec făcut din vin şi apă dulce; voi interzice topirea mea după ce ai pus negreală la culoarea mea, care este ca cerneala după dizolvare şi coagulare. Când vom intra în lăcaşul iubirii, trupul meu va fi coagulat, iar eu voi fi în toată goliciunea mea.

Soarele răspunde şi zice: Dacă vei face asta şi nu mă vei răni, o, Lună, corpul meu se va preschimba îndată şi îţi voi da o nouă virtute de pătrundere prin care vei fi puternică în virtutea focului care lichefiază şi curăţă, din care vei ieşi fără micşorare sau înnegrire, asemeni cuprului sau plumbului, şi vei ieşi întărită, căci tu nu eşti slabă. Acestea sunt cuvintele lui Adamalus.

Raymundus Lullus[10], în Epistola către Rupert, regele Franței

Trebuie să ştiți că există un anumit ulei de culoare aurie, extras din Plumbul Filosofilor, cu care, dacă veți sublima un mineral, o legumă sau un animal, după ce a fost fixat de trei-patru ori, vă va scuti de toată truda Soluțiilor şi Coagulărilor. Aceasta se datorează faptului că este ascuns, ceea ce face remediul penetrabil, el putând să se unească cu toate, sporind efectul fără măsură, astfel încât pe lume să nu mai existe nici un secret.

Vă vorbesc despre lucruri miraculoase, ce păreau de necrezut pentru toți vechii Filosofi; (Sire,) trebuie să separați acest ulei, să amestecați şi să încercați să faceți Piatra în treizeci de zile, lucru care nu e neapărat necesar, deoarece soluțiile şi coagulările ei se fac repede.

Dar dacă s-ar face Sublimarea ei, cred că tinctura Pietrei ar putea spori mult. În afară de aceste lucruri alege pe cele care îți îndeplinesc scopul. Cât priveşte modul de a prepara Elixirul sau Ixirul, Galenus spune că diferiți magiştri pun remedii diferite. Unii spun că Ixirul se face din mineralele din munți, alții spun că din ierburi, animale, urină. Dar el se face dintr-unul din aceste lucruri, care se pune într-un Alambic şi apoi se adaugă mai întâi apa sub formă de vapori - adică Spiritul -, apoi Uleiul în licoare - adică Sufletul -, iar ceea ce rămâne în vas este pământesc şi se numeşte corp; din cele trei, respectiv spiritul, sufletul şi trupul se formează Ixirul, fiind extras prin fierbere şi putând fi amestecat şi topit. Unii spun că Sulful şi Argintul viu vor deveni Ixir dacă cineva le va face să fuzioneze.

Observați că nici apa, nici uleiul, nici focul nu sunt eficace pentru vopsirea lui, ci acesta este întâi rectificat prin repetarea reducției până la dilatarea totală. Adăugăm chiar de opt până la zece ori, în toate lucrurile ce urmează

să fie dizolvate, fixate sau vopsite; şi în orice lucru ce urmează să fie prelucrat se poate observa un mod, căci acel mod împodobeşte şi împlineşte un lucru. Adică, (pentru a exemplifica) corpurile imperfecte sunt calcinate în mod corespunzător, spălate subtil, înmuiate, îmbibate sau puse în soluţie în modul amintit mai sus; spirturile trebuie să fie curăţate, purificate, supuse înmuierii şi unui tratament umilitor, iar acele lucruri care sunt fierbinţi şi uscate trebuie să fie dizolvate, calcinate sau sublimate în funcţie de ceea ce va fi socotit folositor pentru lucrare.

Sunt Leul adevărat, verde şi aurit şi făr' de griji,
În mine sunt ascunse toate secretele Filosofilor.

Despre Mercurul nostru, care este Leul Verde ce devorează Soarele

Se ştie că Mercurul este rece, umed şi că Dumnezeu a creat toate mineralele din el, căci el este un element de aer

care se desprinde din foc. De aceea, când orice parte se fixează de el, realizează o materie mai mare, căci el este un spirt profitabil, nemaiexistând altceva pe lume decât el. Nu există ceva care să-l înlocuiască, fiind ceva pe care îl cauți în profunzime în fiecare corp şi pe care el îl înfrumusețează. Când se uneşte cu corpul, îi dă viață, îl face să strălucească şi îl trece dintr-o stare în alta şi dintr-o culoare în alta; de aceea el este întregul Elixir al albeții şi roşeții, este o apă permanentă, apa vieții şi a morții, laptele fecioarei, iarba care spală, animalul-fântână, iar cel care o bea nu moare, fiind receptiv la culoare şi la un remediu care colorează, mortifică, usucă, umezeşte, înfierbântă, răceşte, şi face lucruri contrarii, potrivit propriului regim; când este iute are alte operații, când este mort are alte operații, iar când este sublimat sunt alte operații care i se aplică. Este un Dragon care se cunună pe el însuşi, se impregnează cu el însuşi şi produce în ziua lui, ucide toate animalele cu otrava lui, iar focul îl distruge în scurt timp, din pricina Argintului viu. Nimic nu poate să-l învingă, nici să-l devoreze, ci zboară din el. Filosofii înțelepți de odinioară şi-au amintit metodele ce-i sunt proprii; până când încetul cu încetul va fi făcut să suporte focul, el nu încetează să se transforme în lupta cu focul, hrănindu-se cu el, astfel încât, atunci când se realizează fixarea, au loc transformări minunate şi ciudate, deoarece, când este schimbat se schimbă, iar negreala lui apare după cum apar şi sunetul şi strălucirea lui; atunci când este vopsit vopseşte; când este dizolvat dizolvă, albeşte în fața ochilor, după care roşeşte; este o apă ce se adună laolaltă, este lapte şi urină puternică, ulei care înmoaie, este părintele tuturor miracolelor, ceață, nor, slujitor, fugar, Mercur occidental, care s-a preferat pe sine înaintea Aurului şi l-a

biruit. De aceea, Aurul îi spune: te preferi pe tine înaintea mea, iar eu sunt stăpânul pietrelor care îndură focul. Mercurul nostru îi spune: dar eu te-am zămislit şi tu te-ai născut din mine, şi o parte din mine reînvie multe părţi din tine, dar tu eşti zgârcit şi nu dai nimic spre deosebire de mine, iar cel ce mă va uni cu fratele şi cu sora mea va trăi şi se va bucura şi îi voi fi îndeajuns pentru toată viaţa, de va trăi mii şi mii de ani, susţinând zilnic câte şapte mii de oameni. Eu posed în întregime secretul şi în mine se ascunde ştiinţa, deoarece preschimb toate corpurile în Soare şi Lună şi, deoarece, prin natura mea pot înmuia ceea ce este tare şi pot face tare ceea ce este moale. Piatra Filosofilor pentru adevărata Alchimie este un lucru unic pe lume, iar cel ce greşeşte cu acest lucru se îndepărtează considerabil de ţel. Nimic nu este perfect în natura lui iar fără magisteriul nostru suntem lipsiţi de putere şi de o serie de lucruri folositoare; nu se realizează nimic, ci doar se distruge, şi de aceea trebuie folosită această artă. Filosofii numesc (Piatra Filosofilor) uneori Sulf (alteori) citrinul melancoliei, datorită efectului ei miraculos, fiindcă puţini oameni o au; Dumnezeu a creat din ea toate neamurile şi a hotărnicit şi originea lor, şi de aceea unii au numit piatra noastră, cupru alb.

De aceea Lucas şi Eximenus spun: înţelegeţi toţi cei care alergaţi după cunoaştere, că nici o tinctură nu se face fără cuprul alb. Cuprul nostru nu este unul obişnuit. Cuprul obişnuit este alterat şi corupe orice vine în contact cu el, pe când Cuprul Filosofilor este perfect şi albeşte ceea ce vine în contact cu el.

Din acest motiv Platon spune că tot aurul este cupru, dar nu tot cuprul este aur, cuprul având trup, suflet şi spirit, şi acestea trei sunt una, din una, şi cu una, care este

rădăcina ei, şi de aceea cuprul Filosofilor este Elixirul lor împlinit şi desăvârşit din trup, suflet şi spirit. Filosofii au dat Pietrei mai multe nume care sunt desluşite pentru cei înţelepţi şi nedesluşite pentru cei ignoranţi, însă orice nume ar avea Piatra este vorba întotdeauna despre unul şi acelaşi lucru.

De unde, Merculinus spune:

Este o piatră ascunsă, îngropată într-o fântână adâncă
Aruncată pe drumuri, acoperită cu noroi sau bălegar
Această Piatră are toate numele
Iar despre ea Morienus, acel om evlavios spune:
Această Piatră este o Piatră şi nu este o Piatră
Este o pasăre şi nu este o pasăre
Este Jupiter, Marte, Soarele, Venus
Şi Luna
Când argint, când aur, când un element
Când apă, vin, sânge
Când laptele fecioarei, spuma mării sau oţetul
Când Sare Gemă, acum sare obişnuită
Când auripigment
Când marea purificată cu Sulf
Astfel şi-o închipuie căci ea nu-i arătată ignorantului
Nu este ascunsă de cei înţelepţi
Corpul care este atins cu mâna nu va fi dat nătângilor
Doar Lunii i se spune pe toate numele.

Acestea sunt operaţiile Pietrei cu ajutorul căreia lucrul pe care noi îl căutăm este zămislit şi adus la esenţa lui actuală.

Sublimarea este o modalitate, urmează apoi Precipitarea (a doua), Distilarea (a treia), Calcinarea (a patra),

Dizolvarea (a cincea), Coagularea (a şasea), Fixarea (a şaptea), Repetarea (a opta), Cerarea (a noua) şi multe altele care, deşi sunt diferite ca raţiune, sunt, ca materie, una singură. Filosofii consideră că materia lor, atunci când se află în vas şi simte fierbinţeala soarelui, respiră şi se evaporă sub o formă uşoară, ridicându-se la suprafaţa vasului. Aceste operaţii le-au numit Ascensiune şi Sublimare. După ce au văzut materia înălţându-se şi coborând până la fundul vasului, ei au numit aceste operaţii Distilare sau Precipitare. Atunci când au văzut acea substanţă că se îngroaşă, este neagră şi emană un iz rău mirositor, au numit acea operaţie Putrefacţie. Văzând culoarea negru închis, observând că este emanat un miros urât şi că albul era asemănător culorii pe care o are cenuşa, ei au numit acea operaţie Ardere.

Morienus: Întreaga artă nu este altceva decât extragerea apei din pământ şi aruncarea apei deasupra pământului, până când putrezeşte; pământul putrezeşte de la apă, iar când va fi curăţat, cu ajutorul Celui care stăpâneşte peste toate, se va realiza întregul magisteriu. Când au văzut pământul amestecat cu apă, apa scăzând încetul cu încetul, datorită decocţiei potrivite, iar pământul sporind, au căzut de acord cu toţii că aceasta va fi creaţia perfectă. Filosoful spune că pământul este cerat, îmbibat, iar prin decocţia soarelui, a căldurii puternice, este uscat cu apă. întreaga materie transformându-se în pământ. Morienus spune că este o forţă deplină dacă se transformă în pământ. În cele din urmă, văzând că întreaga materie s-a răspândit şi s-a redus la o substanţă solidă, că nu s-a topit ci a rămas întreagă, au spus că este vorba de Coagulare.

Legat de acest lucru, Platon a spus: dizolvă Piatra şi apoi coaguleaz-o cu mare grijă, aşa cum ţi s-a arătat, şi vei

avea, ca să spun aşa, toată arta. Acelaşi bărbat spune în alt loc: ia Piatra noastră, pune-o într-un vas, usuc-o la foc uşor, până când se fărâmă, iar apoi extrage prin fierbere la căldura soarelui, până când se coagulează. Întreaga artă este să faci soluţia corectă şi coagularea perfectă. Acestea sunt cuvintele lui Platon.

Platon mai spune: Dizolvă şi coagulează, iar astfel vei afla adevărata artă. Ei au văzut materia perfect coagulată şi îngroşată, astfel încât nu s-a mai descompus deloc în apă, nici în vapori, spunând că s-a fixat cu adevărat, căci au văzut că coagularea, grosimea, datorită unei decocţii mai mari de căldură, a dus la o uscare şi o albire perfecte. Dat fiind că acea albire era neobişnuită, au spus că s-a ajuns la o calcinare perfectă. Văzând că această materie îşi menţine culoarea sau o schimbă cu diferite culori, acest lucru nefiind posibil decât prin descompunerea materiei, au numit această descompunere Soluţie, fiindcă elementele sunt întrerupte prin această descompunere, pier şi suferă.

Filosofii numesc aceste elemente Soţul şi Soţia, însă cei ignoranţi sunt dezamăgiţi, crezând că remediul Filosofilor s-a făcut din altceva. Căci Filosofii spun: „Fiii Alchimiei şi alţii care se încred în Dizolvare, Sublimare, Conjuncţie, Separare, Coagulare, Preparare, Restrângere şi alte lucruri de acest fel se laudă spunând că nu există alt Aur decât al lor, că nu există altă apă decât a lor (care se mai numeşte oţetul cel mai iute), că nu există altă Dizolvare şi Coagulare decât ale lor, care se fac la un foc domol, şi nici o altă Putrefacţie decât a lor".

Platon, în Recapitularea sa: Căutarea lor să fie ca cele două lumini ale lumii, deoarece aurul uneşte partea superioară, iar argintul partea inferioară.

Aristotel: Nici o otravă coloratoare nu se formează fără Soare şi umbra lui, Luna, care e soţia lui.

Hermes, în Secretele lui: Soarele este tatăl lui şi Luna este mama lui.

Rosarius: Oricine se străduieşte să găsească altă tinctură fără Soare şi Lună este asemănător celui care urcă c scară fără trepte; iată de ce e necesar să avem vasul nostru potrivit pentru tinctură, care să-i fie corespunzător, cu c oarecare asemănare cu tatăl, iar acest vas ar trebui să fie Luna, deoarece Soarele fuzionează sau se topeşte greu, la fel şi Luna, dar atunci când se unesc, ei curg şi se topesc foarte uşor, de aceea bijutierii pot să-şi facă sudurile lor.

Filosoful: Femeia este un vas al semînţei bărbatului deoarece o păstrează în cămara ei unde este hrănită şi se dezvoltă până când devine matură; de aceea, trebuie să-i alegem o soţie, pentru ca ea să aibă un vas al semînţei lui şi putem să-i alegem ca soţie ceea ce este mai apropiat de el ca puritate şi simplitate, deoarece nimic nu e mai apropiat de soţ decât soţia, care sunt omogeni.

Hermes, în Alegoriile lui, spune: Luna este lumina nopţii, noaptea este naşterea Întunericului, pe care Dumnezeu l-a rânduit pentru guvernarea lumii. Luna primeşte lumina ei de la Soare şi este îndrăgită, fiindcă lumina soarelui este în ea, natura Soarelui depăşind natura Lunii. Mercurul nostru este făcut din minerale şi vegetale strânse laolaltă, deoarece lucrurile strânse laolaltă au o forţă şi un folos mai mare decât cele separate.

Democrit Filosoful: Îţi revine sarcina ca mai întâi să dizolvi corpurile peste cenuşa albă, şi să nu laşi să fie amestecate decât cu apă.

Avicenna: Primul lucru ce trebuie făcut în operă este să dizolvi Piatra în prima sa materie.

Seniorul şi Hermes: Dizolvă corpurile în apă.

Platon, în Recapitularea sa: Dacă vrei ceea ce ai obţinut prin dizolvarea corpurilor, aprinde un foc blând la care să dizolvi totul, şi astfel lucrarea se realizează.

Observă că întoarcerea circulară a tuturor lucrurilor circulare nu se efectuează până ce nu sunt aduse la prima lor materie.

Rasis: Dacă nu dizolvi corpurile, lucrezi în zadar.

Albertus Magnus: Află dincolo de orice îndoială că nici un spirt nu poate fi colorat dacă nu este mai întâi dizolvat.

Morienus: Operaţia este inutilă în această Artă dacă lucrurile naturale nu se transformă în vapori prin natura lor, iar dacă se dizolvă, lucrarea alchimică va fi pregătită şi înmulţită.

Sorin, în cea de-a unsprezecea Distincție a sa: Soluția Perfectă este începutul regimului; iar dacă corpul poate ajunge subțire ca spiritul, atunci este indicat să le dizolve iar regimul corpurilor, cum am mai spus, se dizolvă.

Alphidius: Argintul viu care se extrage din corpul acela negru este umed şi alb, curățat de scoarță, astfel încât lucrarea nu piere.

Morienus: Se cuvine să ştii că fumul acela alb este sufletul şi spiritul acelor corpuri dizolvate şi, cu siguranță, dacă fumul alb nu ar fi fost Aur, nu ar fi fost Alchimie.

Rosanius: Acesta este cel mai cunoscut Mercur al nostru, iar Dumnezeu n-a creat un lucru mai cunoscut în afară de un suflet rațional.

Hermes, regele grecilor: Corpul dizolvat este apă permanentă, coagulându-l pe Mercur cu o coagulare perpetuă.

Hipocras: Cel care purifică corpurile trebuie mai întâi să le facă fluide, iar negrul putrefacției, potrivit părerii unora, durează patru sau cinci zile.

Seniorul: Prima cheie este extragerea umezelii şi a grăsimii, ale cărei semne sunt acestea: negreala supraabundentă fiind consumată, sufletul se află acum în apă.

Albertus Dacă sufletul nu se desprinde de corp şi nu se ridică la ceruri, nu vei avea nici un câştig din această artă.

Seniorul, în parabola referitoare la Tinctura Albă: Dacă părinții mei preaiubiți vor gusta din viață şi se vor hrăni doar cu lapte, se vor îmbăta cu albul meu, şi se vor întinde în patul meu; ei vor zămisli pe Fiul Lunii, care îi va depăşi pe toți predecesorii lui, iar dacă iubitul meu îl va purta de la mormântul din piatră roşie şi va gusta din fântâna mamei lui, se va uni cu vinul meu roşu şi se va

îmbăta cu mine, se va cupla cu mine liber în patul lui, iar în dragostea mea, sperma lui va intra în celula mea, voi zămisli şi voi fi însărcinată, iar când va veni sorocul voi aduce pe lume un fiu puternic, care va domni peste toţi regii şi prinţii pământului, încoronat cu coroana de aur a biruinţei, a celui mai înalt Dumnezeu, care stăpâneşte lumea fără sfârşit.

Turba Filosofilor: Voi, căutători ai acestei Arte, când vedeţi că albul apare în toate părţile vasului, imaginaţi-vă că roşul e ascuns în acea albeaţă; voi nu trebuie să-l extrageţi până când roşul nu s-a copt în întregime.

Seniorul: Faceţi negrul alb şi albul roşu, fiindcă apa albeşte şi focul luminează, fiindcă străluceşte cu culoarea rubinului de la un suflet care colorează, şi care l-a căpătat prin virtutea focului.

Hermes: Al şaptelea regim este al Lunii, adică acela de a usca pentru a face roşu, pentru a încălzi şi pentru a fixa timp de douăzeci şi cinci de zile şi astfel se ajunge la sfârşitul lucrării. Culoarea sufletului este roşie. Albul va fi roşul. Albeaţa este roşeaţa noastră. În acelaşi fel, Piatra noastră este foc şi a fost creată din foc, s-a transformat în foc, iar sufletul ei stă în foc.

Ghicitoarea lui Hermes, despre Tinctura Roşie: Sunt încoronat, acoperit cu o coroană preţioasă, împodobit cu podoabe somptuoase, de aceea provoc bucuria de a intra în corpuri.

Hermes în al Treilea Tratat: Vino, Fiu al Înţelepciunii, ne vom bucura şi ne vom veseli împreună, căci moartea a fost biruită, iar fiul nostru domneşte acum, fiind înveşmântat în roşu şi în carne. Fiul nostru, fiind născut rege, ia tinctura din foc, iar moartea şi întunericul se îndepărtează

de el, Dragonul zboară peste razele soarelui, iar fiul nostru fiind mort, trăieşte, şi un rege vine din foc şi se va veselie în cununie, lucrurile tainice se vor arăta, iar Fiul nostru reînviat este făcut un războinic în foc şi supraeminent în tincturi.

Metafora filosofului Belinius despre Soare: Ştii că tatăl meu, Soarele, mi-a dat puterea deplină şi m-a acoperit cu veşmântul gloriei; lumea întreagă mă caută şi aleargă după mine, fiindcă eu sunt cel mai mare, îmi cunosc virtutea şi rangul înalt, eu fiind singurul care, prin bunăvoinţa lui, am primit acea virtute; oamenii caută în supuşii mei ceea ce se caută şi la mine, dar nu pot ajunge la acel lucru decât prin mine, şi pământul, cu toate forţele lui, nu poate să mă înfrângă (umilească). Eu sunt deasupra lui şi deasupra supuşilor, eu îi umilesc, le iau puterea şi le dăruiesc strălucirea şi lumina mea frumoasă pe care tatăl meu mi-a dat-o în toate lucrările lor, eu fiind deasupra lor, deasupra tuturor lucrurilor, nici unul dintre supuşi neputând fi mai presus de mine, cu excepţia celui care este opusul meu şi care mă distruge, şi totuşi el nu distruge natura mea. Acesta este Saturn, care separă toate mădularele mele.

După aceea, merg la mama mea, care reuneşte toate mădularele împrăştiate. Eu luminez toate lucrurile mele şi fac ca lumina să fie clară în călătoria tatălui meu Saturn şi a mamei mele, care îmi este duşman. Dacă nu ar fi aşa, nu aş putea să beau sufletele animalelor şi ale plantelor, ci voi ajunge ca, prin căldura focului, să înlătur din mine virtutea şi neliniştea lor. Locuiesc pe faţa mineralului şi le dau supuşilor extremităţile mele; numele meu este strigat de nume mari, iar cel care se încrede în mine nu mai trebuie să-şi facă nici o grijă.

Călăuzesc corăbiile pe mare, zidesc oraşe şi turnuri minunate, dar să nu căutaţi puterea la mine; şi vă spun, înţelepţilor, că dacă nu mă ucideţi, sarcina voastră nu va fi perfectă, iar gradul înţelepciunii voastre va creşte în sora mea Luna. Şi dacă voiţi să-mi ştiţi secretul, (aflaţi că eu) sunt sămânţă aruncată în pământ pur, care, dezvoltându-se, creşte şi se înmulţeşte şi va produce rod pentru cel ce o însămânţează; tot ceea ce ia naştere din soiul său se înmulţeşte având propria formă, aşa cum din porumb iese porumb. De aceea, când voi fi cu soţia mea albă, pură, umedă şi curată, eu voi spori frumuseţea chipului ei, bunătatea şi virtutea ei, căci ea mi se va supune. Iar când mă voi uni cu ea, nu va fi nimic mai frumos şi mai bun în lumea aceasta, căci ea va rămâne însărcinată, va creşte şi va fi asemeni mie ca substanţă şi culoare, căci prin această artă, sămânţa se înmulţeşte, din mine se naşte ceva asemănător mie; atunci când un bob de grâu este semănat în pământ, încolţeşte, se înmulţeşte, este măcinat, frământat şi făcut pâine cu care se hrăneşte întreaga lume.

Mineralul pământului este făcut din mine, nefiind astfel decât pentru că este darul lui Dumnezeu. Eu luminez văzduhul cu lumina mea şi încălzesc pământul cu căldura mea. Zămislesc şi hrănesc lucrurile din natură, precum pietrele, plantele şi altele asemenea lor. Înlătur întunericul nopţii cu puterea mea şi fac ca zilele să rămână, luminez toate lucrurile cu lumina mea, lucruri care merită să fie luminate, precum şi acele lucruri care nu au strălucire nici măreţie, şi toate lucrurile care sunt în lucrarea mea când sunt înveşmântat cu hainele mele. Iar cei ce mă caută, să facă pace între mine şi soţia mea, care se va uni cu mine într-un mod de nedespărţit, iar acest lucru se poate face

dacă mă veți extrage în parte din natura mea, iar pe soția mea în parte din natura ei, după care trebuie să ucideți naturile noastre, iar noi vom avea, apoi, o renaştere imaterială, fiindcă după toate acestea nu vom mai putea muri; după această renaştere vom avea o glorie şi o tărie veşnice şi toți se vor bucura cunoscând faptele noastre.

În aceasta stă cel mai de preț dar al lui Dumnezeu, care e mai presus de toate secretele științei, şi este o comoară neprețuită, fiindcă Platon spune că cel ce are acest dar de la Dumnezeu are şi stăpânirea lumii, căci a căpătat bogățiile şi a rupt legătura naturii, dar nu pentru că are puterea de a uni toate corpurile imperfecte în Soarele cel mai pur şi în Luna cea mai pură, ci pentru că păstrează fiecare om şi animal perfect sănătos, iar discul de cristal, care este elixirul alb, este la fel cu un grăunte de muştar care i s-ar fi dat unui bolnav cu febră, acesta vindecându-l. În acelaşi fel, dacă un lepros va fi curățat de patru ori pe an cu discul de cristal, cu pulbere roşie din care Soarele este făcut de două ori într-un an, în martie şi septembrie, va fi vindecat. De asemenea, spune Hermes, dacă este ținut la nările femeilor care sunt în chinurile facerii, acestea vor scăpa de dureri.

Geber susține că Elixirul roşu vindecă toate bolile cronice pentru care medicii nu mai au speranțe şi îl face pe om să fie tânăr ca un vultur şi să trăiască cinci sute de ani şi chiar mai mult, aşa cum au făcut unii Filosofi, care l-au folosit de trei ori pe săptămână în cantitatea unui grăunte de muştar. Este o iarbă care se cheamă Saturnus de Canalibus din care se face acest leac.

Observați că toate bolile care apar, în orice parte a corpului, dacă durează de o lună pot fi vindecate într-o zi,

dacă durează de un an în douăsprezece zile, iar dacă sunt de mai mult timp sunt vindecate într-o lună, căci aşa cum curăţă toate metalele infectate, tot aşa vindecă şi corpurile oamenilor.

De aceea, Piatra noastră binecuvântată este numită şi cel mai mare Tiriacus. Despre corpurile umane şi cele ale metalelor, Hermes, regele grecilor şi părintele filosofilor, spune că dacă iei din Elixirul nostru zilnic, timp de şapte ani, greutatea carrobiarum-ului, firele de păr cărunte şi albe vor cădea şi în locul lor vor creşte fire de păr negre, astfel că, dintr-un bătrân, vei deveni un tânăr viguros şi puternic.

Arnoldus: Această Piatră are virtutea de a vindeca toate bolile, mai bine decât alte remedii prescrise de medici, deoarece bucură sufletul, sporeşte virtutea, întăreşte tinereţea şi înlătură bătrâneţea, fiindcă nu lasă sângele să putrezească, nici ca indiferenţa, supărarea sau melancolia să domine peste măsură; ea reînnoieşte organele corpului, împiedică lovirea lor, vindecă toate infirmităţile, fierbinţi sau reci, uscate sau umede, mai bine decât alte remedii prescrise de medici; dacă boala este de un an, o vindecă în douăsprezece zile, dacă este o boală mai veche o vindecă într-o lună, ea înlătură toate umorile rele şi le aduce pe cele bune, aduce iubire, onoare, siguranţă, curaj, biruinţă în luptă celor care o au, iar aici este realizat cel mai mare secret al naturii, care este

Un secret ce nu trebuie preţuit cu vreun preţ
O comoară preţioasă şi fără asemănare.
Dumnezeu recunoaşte că ea este ascunsă
În minţile celor care o posedă
Ca nu cumva să fie cunoscută

De nebuni
Şi ignoranţi.

Fie ca orice om
să spună Amin!

Finis

În Lubeck, în a 24-a zi
a lunii octombrie din anul
Domnului nostru, 1588.

După patimile şi nesfârşitele mele chinuri
am înviat din nou
Fiind purificat şi curăţat de toate petele.

ANEXE

Rosarium Philosophorum
în ediția originală din 1522 (primele pagini)

ROSARIVM
PHILOSOPHORVM.
SECVNDA PARS ALCHIMIÆ
DE LAPIDE PHILOSOPHICO VERO MODO
præparando, continens exactam eius ſcientiæ progreſſi-
onem. Cum Figuris rei perfectionem
oſtendentibus.

NOMINATI ARTIFICES HV
ius artis fuerunt, ut refert Vincentius in
Speculo Naturali.

Adam. Noe. Idrid. Squilia. Chora. Moyſes. Et ſoror eius Maria. Catho. Vergilius. Ariſtoteles. Alexander. Geber. Iahie. Raſi. Abimazar. Maurienus ſiue Morienes. Iohannes Euangeliſta. Garſias. et Gilbertus Cardinales. Gvuilhelmus Epiſcopus Huck appellatus. Ægidius magiſter hoſpitalis, qui extraxit librum de 125. lapidibus. Androicus etiam Epiſcopus, & Apoſtolicus dominicus. Et Iacob Aranicus Iudeus, qui me in iſta arte non pauca docuerunt. Petrus quoq; & Dirandus Monachi. Auicenna. Arnoldus de noua Villa. Et Reymundus qui noſtris vltimis temporibus floruerunt.

Incipit

ſas & labores, nullum ſibi niſi miſerabilem inue-
niunt effectum. Clare ergo vobis loquor & a-
perte, quatenus tam periti quam etiam imperi-
ti ualeant ex hoc magiſterio, ſecretum intellige-
re. Nec merito poterit me quiſquam blaſphe-
mijs afficere: Nam cum antiqui Philoſophi tam
obſcure quam et confuſe ſcripſerunt, ita ut ne-
dum intelligantur, ſed nec conuenire uideantur,
quatenus præcioſiſſimam artem hanc inquiren-
tes, aut fallerent, aut a propoſito deterrerent.
Ego quidem remota omni fallacia & obſcurita-
te, vobis plane experimentum omne ante ocu-
los apponam veriſſimum, ſimul & cum Philo-
ſophorum ſententijs, ad propoſitum adductis ip
ſum quam optime facientibus, quatenus res de
Natura ue-ra. qua agitur, eo apertior fiat & clarius intelliga-
tur. Vnde primo notum facimus, omnes extra
naturam operantes, deceptores eſſe, & in re non
debita laborare. Porro ex homine non naſcitur
Auiſatio. niſi homo, et ex bruto non niſi brutum, et omne
ſimile profert non niſi ſuum ſimile. Quapro-
ter qui de proprio non habet de alieno ad libitū
ſuum habere non poteſt. Hoc autem dicimus,
vt nemo amittat ſuam pecuniam. Nam cum qui
dam decepti ſint ingenij ſui tarditate, & ad in-
opiam deducti, alios tentant etiam ſeducere, et
Conſilium. ad miſeriam compellere. Conſulo autem vt ne-
mo

mo ſe arti huic intromittat ad inueniendum, niſi principium veræ naturæ & eius regimen agnoſcat, qua cognita pluribus non indiget rebus, niſi vna, nec magnas requirit expenſas, quoniam unus eſt lapis, una medicina, vnum vas, vnum regimen, vnaq; diſpoſitio. Et ſcias quod ars eſt veriſsima. Porro Philoſophi nunquam ſtudiſſent tot colorum diuerſitates, & ordinē exprimere, niſi uidiſſent & tetigiſſent. Quare illud repetimus, omnes extra naturam laborantes deceptos eſſe ac deceptores. Igitur in natura noſtrum ſit exercitium, & intentum obſequium: Quia lapis noſter eſt de re animali, vegetabili et minerali. Vnius ergo eſto uoluntatis in opere naturæ, nec modo hoc, modo illud attentare preſumas, quia in rerum multitudine ars noſtra nō perficitur. Quantūcunq; enim diuerſificētur eius nomina: tamen ſemper una ſola res eſt, et de eadem re, non enim introducitur in naturam, quod in ea non eſt de ſua natura. Quare oportet eſſe neceſſarium, ut agens & patiens ſint in genere res una & eadem, In ſpecie autem altera & diuerſa, ſecundum Mercurium, quod diuerſificatur mulier a uiro, quia licet in uno genere conueniant, tamen inter ſe habent differentiam diſtinctam, vt differunt materia & forma. Materia namq; patitur actionem, Forma uero agit ſibi

Vna res.
Veriſsima ſcientia.
Conſtantia.
Vna res.
Agens patiens.
Vir.
Fœmina.
Materia.
Forma.

assimilans materiam. Ideo materia naturaliter appetit formam, sicut mulier virum, & turpe pulchrum. Sic liberius complectitur corpus spiritum, vt ad suam perueniat perfectionem.

Cognoscendo ergo radices naturales, melius facies ex eis opus tuum, quia non possum alio modo lapidem nostrum exprimere, nec alio nomine nominare. Patet ergo ex præmissis, quod lapis noster est ex quatuor elementis: Et habent eum tam diuites quam pauperes, & inuenitur vbiq; & assimilatur omnibus rebus, & est compositus ex corpore, anima, & spiritu, & conuertitur de natura in naturam, vsq; ad vltimum suæ perfectionis gradum.

Habent eũ pauperes

Dixerunt etiam quod lapis noster fit ex una re, & verum est. Nam totum magisterium fit cum aqua nostra, ipsa namq; est sperma omnium metallorum, & omnia metalla resoluuntur in ipsam, vt est ostensum.

Hæc est una res nostra.

Sperma.

Item, Sal metallorum est lapis Philosophorum, lapis enim noster est aqua congelata in auro & argento, & repugnat igni, & resoluitur in aqua sua, ex qua componitur in genere suo. Ergo reductio corporum in primam materiam, seu in argentum viuum, non est

Sal metallorum.

Prima materia.

alia

alia nisi congelatę materiæ resolutio, per quam ſeratura aperitur per ingreſsionem vnius naturæ in aliam.

Vnde Philoſophi dixere, Solem nihil aliud eſſe, quam maturum argentum viuum. Nam in Mercurio ſunt ſolum duo elementa actu, ſcilicet Terra & Aqua, quæ ſunt paſsiua. Elementa autem actiua, vt Aer & Ignis ſunt in ea in potentia ſolum. Sed quoniam iſta in Mercurio mundo deducuntur de pura potentia ad actum, ſecundum debitam digeſtionem, & proportionalem decoctionem tunc fit aurum. Quare in auro ſunt quatuor elementa in æquali proportione actata. Et ideo ibi eſt ſulfur maturum & actiuum, Ars autem noſtra iuuat naturam, ſuper adminiſtrando Mercurio: Aurum maturum, in quo (vt dictum eſt) eſt ſulphur maturum & optime digeſtum, a natura autem per opus naturæ.

Elementa paſsiua & actiua.

Qualitas auri

Ars naturæ iuuat

Arnoldus, Quicunq; uelit ad hanc ſcientiam peruenire, et non eſt Philoſophus fatuus eſt, quia hæc ſcientia non eſt, niſi de occultis Philoſophorum.

Theoria

Senior, Ars enim illa in Dei potentia reſeruata, quæ Laycis eſt inimica.

Vnde Geber, Non ergo hæc ſcientia pauperi & egenti conuenit.

Sed

Sed potius eſt illis inimica. Secundo politicorum dicit Philoſophus: Impoſsibile eſt indigentem philoſophare.

Via duplex Duplex eſt uia in iſta arte ſecundum Philoſophos: ſcilicet vniuerſalis & particularis.

Vniuerſalis *Particularis.* Via uniuerſalis eſt facilis et rara, Et eſt talis quæ ex principijs veris & naturalibus educitur, quibus uirtus ſeminaria & reformatiua ſtatim, & in momento indurat Mercurium, & quodlibet metallum debite prẽparatum, tingit in verũ aurum uel argentum, ſecundum quod talis virtus primordialiter ad ſuum finem fuerit, actiuorum ad paſsiua coniunctione.

Coagulatio Mercurij ſubita.

Secunda uero via dicitur particularis, & eſt difficilis & laborioſa. Nota, licet Alchimia in via vniuerſali partim ſit naturalis, partimq; artificialis, magis tamen eſt naturalis, quia natura in via veræ Alchimiæ nil alienum uel extraneum introducitur, quia natura habet in quod operatur, eo quod actiua iungũtur paſsiuis per competentem vnionem ſeu applicationem, cætera vero natura per ſe operatur. Plato, lapis noſter eſt res quam ignis non tetigit, a qua noſter Mercurius ſurgit.

Naturalis via.

Alchimiſta *Lauchimiſta* *Lachrimiſta* Tria ſunt genera laborantium artem Alchimicam, ſcilicet Alchimiſta, Lauchimiſta & Lachrimiſta. Non omnis qui dicit, recipe, recipe, intrabit

intrabit in artem, quia vnum tantū eſt recipe, vnum corpus non intrat alterum. Gratianus, Accipe hoc & hoc, & fac ſic & ſic, & habebis hoc, & illud eſt verum apud omnes Philoſophos. Vnde Philoſophus: Primum verbum recipe recipe, multos errores fecit. Ideo primum opus eſt diſſoluere rem lapidis, id eſt, Mercurium non vulgi. Arnoldus: Fatui autem intelligentes ad literam dicta philoſophorum cecutiūt, et non inuenerunt niſi mendatiū & tunc dicūt: falſa eſt ſciētia, quia tentauimus et nihil inuenimus. Et tunc ſunt ſicut deſperati, & vilipendunt libros & ſcientiam: Et ideo ſcientia vilipendit eos quia ſcientia noſtra de occultis naturæ, non habet inimicum niſi ignorantem. Verſus:

Recipe id eſt, Decipe

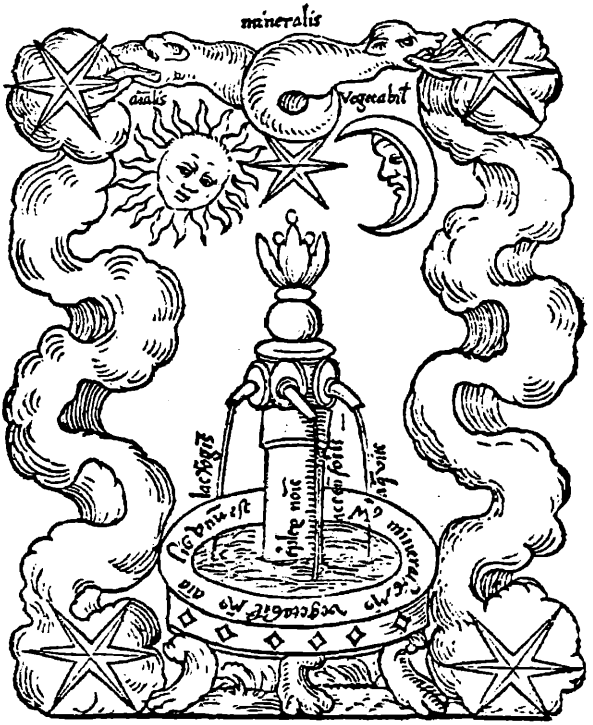
Inimicus ſcientiæ

Hic lapis exilis extat precio quoq; vilis,
Spernitur a ſtultis amatur plus ab edoctis.

Sicut & Alphidius dicit: Scito quod hunc lapidem, de quo hoc arcanū agitur, Deus non poſuit magno precio emendum, quoniam in via eiectus inuenitur, quatenus tam a paupere quam a diuite haberi poſsit, vt ratione & ſcientia ad eum quiſq; poſsit leuiter peruenire. Argentum viuum non eſt lapis. Vnde Conſtantinus: quia fuſibilis ergo non eſt lapis. Argentū viuum eſt ignis, vnde Philoſophus: Scitote ergo, quod argentū viuū eſt ignis, corpora comburens magis quam ignis.

Mercurius eſt ignis

B

Wyr ſindt der metall anfang vnd erſte natur/
Die kunſt macht durch vns die höchſte tinctur.
Meyn brunn noch waſſer iſt meyn gleych/
Ich mach geſund arm vnd reych.
Vnd bin doch jgund gyftig vnd dötlich.

Succus

Hermes libro quarto Tractatuum.

Virtuosus magister sit

Oportet illum qui introduci vult in hanc artem & sapientiam occultam, arrogantię vicium à se repellere, et pium esse ac probum, & profundum rationis, hominibus humanū, et sereni vultus & hilarem, Salutare diligenter, ac arcanorū permanentium, sibi patentium obseruatorem.

Fili prius ante omnia moneo te deum timere in quo dispositionis tuę visus est & adiuuatio cuiuslibet sequestrati.

Geber libro perfecti magisterij.

Artificem huius scientię, oportet esse subtilissimi ingenij, et naturas metallorum et eorū generationes, infirmitates & inperfectiones in suis minerís scire et cognoscere, antequam perueniat ad hanc artem. Non autem ad ipsam indagandam accedat artifex grosso ingenio et duro repletus. nec cupidus nec auarus, in sumptibus vel expensis. Nec vir duplex animo, sine felle et ceruice vel mente variabilis, nec nimis festinus aut captosus: Sed doctrinę filius, vir subtilissimo ingenio decoratus, sufficiēter locuples, largus, sanus, firmus in proposito et constans, patiens, mitis, longanimis & temperatus. Alphidius: Scito fili quod istam scientiam haberenon potes, quousq; mentem tuam deo purifices, et sciat te deus habere certum animum ac rectum, & tunc mundo dominā-

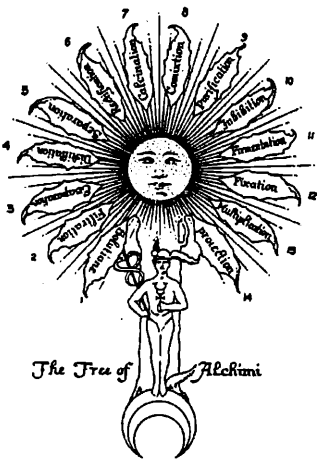
Theoricus.

Auarus

Doctrine filius.

Breviarul operațiilor alchimice

În lucrarea sa *Cheia Alchimiei*, Samuel Norton împarte în paisprezece etape procesele şi operațiile prin care trec substanțele alchimice, din momentul în care sunt puse în eprubetă până ce acestea devin leac pentru plante, minerale sau oameni. Când sunt luate împreună, aceste operații alcătuiesc aşa-zisul „Arbore hermetic":

Fiecare ramură simbolizează una din cele paisprezece operații ale procesului alchimic, respectiv:

1. DIZOLVAREA – operația de trecere dintr-o stare solidă sau gazoasă într-o stare lichidă.
2. FILTRAREA – operația de separare a unui lichid de particulele nedizolvate ce se găsesc în el.
3. EVAPORAREA – trecerea sau transformarea dintr-o stare solidă sau gazoasă într-o stare de vapori, cu ajutorul căldurii.
4. DISTILAREA – operația de separare a unui lichid volatil, subtil, de părțile sale de substanță densă.
5. SEPARAREA – operația de descompunere a substanțelor în elementele lor componente.
6. RECTIFICAREA – operația de rafinare sau purificare a oricărei substanțe prin distilare repetată.

7. CALCINAREA - operația de transformare într-o pulbere sau cenușă, prin acțiunea căldurii, și prin care are loc eliminarea substanței volatile din materie.
8. MIXAREA - amestecarea diferitelor elemente într-o nouă compoziție.
9. PURIFICAREA (prin putrefacție) - dezintegrarea elementelor prin descompunere spontană; putrezire prin mijloace artificiale.
10. INHIBAREA - procesul de împiedicare sau de restrângere.
11. FERMENTAREA - operația de transformare a substanțelor organice într-o compoziție nouă, sub acțiunea unui ferment.
12. FIXAREA - procesul prin care o substanță își pierde starea de fluiditate, devenind o substanță solidă.
13. MULTIPLICAREA - operația de înmulțire sau de creștere numerică; starea de a fi multiplicat.
14. PROIECȚIA - procesul transmutării metalelor de bază în aur.

Termeni şi simboluri alchimice

1. Aer - Element alchimic, activ, masculin; îmbinare a calităţilor *cald* şi *umed*, alcătuind mediul exterior şi fiind totodată constituent al spiritelor; amestec de *aer* şi *foc*, prefigurând *Spiritus Vitae* sau *Spiritus Universalis* al alchimiştilor.

2. Alambic - (arab. Al-anbiq, de la grec. ambix = cupă, vas de distilare) Întregul aparat de distilat, format din *curcubita* (vasul cu substanţele de distilat), *alambic* (capul, partea superioară) cu un „cioc" curbat care conducea vaporii la un *receptor* unde se condensau.

3. Alb - Culoarea-simbol a argintului, Lunii, a elementului *apă*; a doua fază a Operei, numită *albedo* (după faza *nigredo*), când conţinutul din vas (conţinutul oului filosofic) începe să se deschidă la culoare până ce devine de un alb strălucitor. Dacă nu se trece la ultima fază (*rubedo*), din conţinutul albificat se prepară *elixirul alb* pentru transmutarea în argint.

4. Alcohol - Esenţă, chintesenţă, alcool.

5. Alkahest - Dizolvant universal. Mercurul comun, dizolvant al metalelor. Acid.

6. Apa - Element alchimic, pasiv, feminin; îmbinare a calităţilor *rece* şi *umed*. Origine a vieţii. Opera alchimică reprezintă figurat unirea *apei* cu *focul* (unirea contrariilor). Simbol al abluţiilor purificatoare.

7. Arcana - Mister, taină a Naturii. Medicament sau partea activă din extrasele minerale, vegetale sau animale.

8. Arheus - Agent ignic misterios, care produce maturarea metalelor în sânul pământului, coacerea fructelor şi reglează procesele vitale din organismul animalelor.

9. Argint - Al doilea metal nobil, după aur, corespunzând Lunii. Materia în stadiul *albedo*. Principiul pasiv, feminin, apos, rece. Culoarea albă.

10. Aripă - Volatilitatea unei substanțe. Principiu aerian. Sublimare. Tăierea aripilor simbolizează pierderea volatilității, fixarea substanței.
11. Aur - Cel mai nobil metal, inalterabil și strălucitor, corespunzând Soarelui. Principiu activ, masculin, uscat și cald. Culoarea galben auriu sau roșu. Simbol al cunoașterii și nemuririi. Perfecțiunea materială și spirituală. Transmutarea în aur semnifică dobândirea cunoașterii, a nemuririi.
12. Auripigment - Sulfura galbenă de arsen cu aspect sidefiu, lucios, auriu, bănuită de alchimiști că ar conține aur (arsenikon).
13. Azoth - (al-zauq = mercur) Mercurul filosofic, „mercurul nostru" înțeles mistic. Totul, alcătuit din Început și Sfârșit: A-prima literă din alfabetele latin, grec și ebraic; Z, O, Th-ultimele litere.
14. Conjunctio - Nuntă chimică (*nuptiae chymicae*) celebrată de Rege și Regină (Soare și Lună, Roșu și Alb, Sulf și Mercur) simbolizând unirea principiilor Masculin și Feminin, care, în retorta alchimistului, înseamnă aducerea în stadiul de simpatie sau afinitate a două (sau mai multe) substanțe, refăcând unitatea și plenitudinea Începutului.
15. Cer - Transcendență, sacralitate, perfecțiune. Simbolic, este opus pământului. Alchimia orientală a făcut primele analogii între Cer (Macrocosmos) și Om (Microcosmos).
16. Corb - Faza de *nigredo* (putrefacție sau descompunere). Tăierea corpului sau a capului corbului semnifică operațiuni de fierbere, asimilare, îmbibare, caracteristice fazei negre.
17. Creuzet - Vas ceramic rezistent la temperatură înaltă, folosit la topirea metalelor, având baza mai mică decât gura de formă circulară sau triunghiulară. În el se executa operația de proiecție alchimică.
18. Element - Constituentul „formal" primar, simplu, al corpurilor din natură. Alchimia tradițională, pe baza teoriilor antice, admitea patru elemente: foc, aer, apă, pământ, la care s-a adăugat ulterior al cincilea, eterul, de natură spirituală.

19. Elixir - Băutura vieții, panaceu, piatra filosofală sub formă solubilă. Aur potabil. Tinctura obținută din piatra filosofală, prin dizolvare, care putea să vindece orice boală și să redea tinerețea. *Elixirul roșu* este pudra de proiecție (piatra filosofală) folosită ca „ferment". *Elixirul alb* este piatra la stadiul *albedo*, transmutând în argint și stimulând creșterea mineralelor și a vegetalelor.

20. Embrion (germene, sămânță) - Stadiul incipient (primar) al pietrei filosofale. Embrionul se găsește în toate regnurile, inclusiv în cel mineral. Prin maturizarea lui (în mine sau în cuptorul alchimistului, aidoma copilului din pântecele mamei) devenea metal, operațiunea perfectă conducând la obținerea aurului (pietrei filosofale).

21. Esență - Extract, tinctură, calitate principală, partea cea mai evoluată a corpului. Se obținea, de regulă, prin distilare.

22. Fenix (Phoenix) - Pasărea mitică longevivă ce renaște la 500 de ani din propria-i cenușă, simbol christic și al pietrei filosofale. Opera în faza de *rubedo*. Mercurul desăvârșit.

23. Foc - Element alchimic, activ, masculin, îmbinare a calităților *cald* și *uscat*. Principiu al mișcării, energiei, căldurii și vieții. Centru spiritual, arhetip al sufletului.

24. Galben - Culoarea simbolică a soarelui și a aurului. Culoarea imperială, solară, a Credinței și eternității. Faza *citrinas* (galbenă) a Operei.

25. Hermes - Mercur, zeul comerțului și al meseriilor, patron al hoților, mesager al zeilor. Hermes Trismegistus patrona artele, scrisul, misterele, alchimia.

26. Luna - Argint. Principiu feminin, volatil, umed. Mercurul filosofic. Apa mercurială, rece și umedă.

27. Magisteriu - Transmutarea în ansamblul ei. Materia folosită la obținerea Lapisului (Pietrei Filosofale) sau chiar Lapisul (Piatra). Medicament. Arcanum. Micul Magisteriu: transmutarea în argint. Marele Magisteriu: transmutarea în aur.

28. Magnesia - Materia primă a Operei. „Plumbul" ce urmează să fie albit.

29. Materia primă (sau primară sau primordială) - Materia haotică a începuturilor, conținând în potență cele patru elemente. Materia primă a alchimiștilor.

30. Mercur - Planeta nedefinită; androgin, hermafrodit. Principiul feminin, volatil, pasiv apos, umiditate radicală, opus Sulfului (principiul masculin). Argint viu, mercur obișnuit. Hermes Mercurius, zeul cu caduceu.

31. Mercurul Filosofilor - Spiritul Universal, Mercurul alchimiștilor.

32. Metal - După Paracelsus, metalele sunt planetele lumii subterane. Regimurile Operei au denumirile metalelor (planetelor). Simbol al planetelor. Metalul ia naștere în matricea pământului din Sulf și Mercur, sub acțiunea influxurilor planetare.

33. Negru - Culoarea simbolică a plumbului, a elementului pământ. Prima fază a Operei alchimice, numită și *nigredo*, când conținutul devine negru. Putrefacție. Descompunere.

34. Ou - Principiul generator al Lumii, al elementelor. Ființa primară, germenul primordial. Unitatea celor patru elemente: coaja (pământ), stratul de aer (aer), albușul (apă), gălbenușul (foc).

35. Oul Filosofic - Vasul hermetic conținând materia primă. Prin „clocire" rezultă Piatra Filosofală.

36. Proiecție - Operație alchimică de adăugare a pudrei de proiecție (piatra filosofală sub formă de pulbere roșie) la un metal topit spre a fi transmutat în aur.

37. Rege/Regină - Principii alchimice: Sulf/Mercur, Bărbat/Femeie, Soare/Lună. Ei se îmbăiază, se închid în camera nupțială (oul filosofic). Căsătoria: faza de conjuncție.

38. Roșu - Culoarea simbolică a Soarelui și a aurului filosofal, a elementului foc. Purpura regală. A treia și ultima fază a operei: *rubedo*, când conținutul se transformă într-o pulbere roșie, pudră de proiecție. Maturarea Mercurului filosofic. Faza dominată de Soare (aur).

39. Sare - Unul din cele trei principii paracelsiene. Hrană. Transmutare materială și spirituală. Mediator între acid și bază. Cristalul cubic.

40. Soare - Simbol polivalent. Centrul cerului, inima şi ochiul lumii. Rege, împărat, Aur, soarele metalelor. Este cald şi uscat (foc).

41. Spirit - Substanța ideală, necorporală, incoruptibilă, eternă. Principiu opus materiei. Orice parte subtilă, foarte volatilă a unui corp. *Spiritus Vitae*: spirit universal, spirit astral, subtil, volatil, atotpătrunzător.

42. Solutio - Solvire. Operație alchimică de separare a părților dense de cele subtile, a fixului de volatil. Este opusă coagulării. Dizolvarea, calcinarea, asimilarea, distilarea sunt solviri. Maxima hermetismului alchimic „Solve et coagula" se referă la toate operațiile realizate în cadrul Operei.

44. Sublimare - Purificare. Distilare. Materia subtilă (volatilă) sublimează, tinde să se ridice, în vas rămânând materia terestră, grosieră, solidă.

45. Suflet - Principiu vital, suflu al vieții. Granița între muritor/nemuritor, material/imaterial.

46. Sulf - Principiu masculin, fixat, activ. Sufletul aflat în materie, asociat focului secret. Împreună cu Mercurul sunt generatorii metalelor.

47. Tinctură - Elixir. Piatra Filosofală. Lichid miraculos cu proprietăți tinctoriale (de vopsire) a metalelor.

48. Vitriol - Corp cristalin, sticlos. Cristale de sulfați. Acid sulfuric.

49. Vultur - Volatilizare. Sublimare. Aer. Acizii utilizați în Operă. Sare volatilă. Aur. Principiu spiritual.

Note

(1) Potrivit tradiției, *Tabla de Smarald* (*Tabula Smargdina*), celebră scriere hermetică atribuită lui Hermes Mercurius Trismegistus, a fost descoperită în Valea Hebronului, după Potop. Este textul care sintetizează principiile alchimiei și ale cunoașterii esoterice:

„Întâiul. – *Nu spun lucruri născocite, ci ceea ce este sigur și foarte adevărat.*

Al doilea. – *Ce este dedesubt e la fel cu ce este deasupra; iar ce este deasupra e la fel cu ce este dedesubt, pentru a împlini miracolul unui singur lucru.*

Al treilea. – *Și după cum toate lucrurile au fost create printr-un singur cuvânt al Unului, tot așa toate lucrurile au fost create din acest Unic Lucru, prin adaptare.*

Al patrulea. – *Soarele îi este tată, Luna îi este mumă, Vântul l-a purtat în pântece, Pământul îi este doică.*

Al cincilea. – *El este Tatăl întregii perfecțiuni a lumii.*

Al șaselea. – *Puterea lui este fără margini de-i preschimbat în pământ.*

Al șaptelea. – *Separă pământul de foc, subtilul de grosier cu băgare de seamă și cu judecată.*

Al optulea. – Urcă *cu cea mai mare chibzuială de la pământ la cer și apoi* coboară *iarăși pe pământ și* strânge laolaltă puterile lucrurilor superioare și ale celor inferioare. *Astfel, vei dobândi* slava întregii lumi, *și întunericul se va depărta de la tine.*

Al nouălea. – *Aceasta are mai multă tărie decât tăria însăși, căci stăpânește orice lucru subtil, și poate pătrunde orice solid.*

Al zecelea. – *Astfel a fost creată lumea.*

Al unsprezecelea. – *De aici purced minunile aci înfățișate.*

Al doisprezecelea. – *Iată pentru ce sunt numit Hermes Trismegistus, având trei părți ale filosofiei lumii întregi.*

Al treisprezecelea. – *Ceea ce am avut a spune despre lucrarea Soarelui este complet.*"

(2) *Materia prima,* miezul tuturor metalelor și substanțelor este ceva în sine, fixat, nemodificat de diversitatea de poziție, temperatură etc. Această „Esență" a fost întotdeauna recunoscută de alchimiști ca fiind Originea Metalelor. Arnaud

de Villeneuve, în tratatul său *Speculum*, spune în legătură cu *materia prima*: „Există în natură o anumită esență subtilă care, fiind descoperită și adusă prin Arta (alchimică) la perfecțiune, poate transforma din sine însăși, și proporțional, toate corpurile imperfecte pe care le atinge".

(3) *Geber* a trăit în jurul anului 750 d. Ch. Numele adevărat al lui Geber era Abu Mussah Djfar-Al Sofi, sau Înțeleptul. Născut la Houran, în Mesopotamia, el a fost considerat de către adepți ca fiind cel mai însemnat alchimist după Hermes Trismegistus. Din cele cinci sute de tratate, presupuse că ar fi fost scrise de el, ne-au rămas doar trei: *Esența Pietrei Filosofale Perfecte, Cercetarea Perfecțiunii* și *Testamenul* său. Tot lui îi datorăm menționarea pentru prima dată a sublimatului coroziv, a oxidului roșu de mercur, și a nitratului de argint.

(4) Chintesența sau Quinta Essentia este descrisă de către Benedictus Figulus în a sa *Casetă de Aur* în felul următor: „Elementele și compusele lor sunt alcătuite, pe lângă materia brută, dintr-o substanță subtilă sau o umiditate intrinsecă radicală, răspândită difuz prin părțile elementare, simple și total incoruptibile, care păstrează mult timp vigoarea lucrurilor și care se numește Spiritul Lumii, provenind din Sufletul Lumii, acea Viață care umple și pătrunde toate lucrurile, astfel încât cele trei mari genuri sau creaturi, Intelectuale, Celeste și Coruptibile, să formeze un Unic Organism al Întregii Lumi. Acest spirit, prin calitatea sa, fecundează toate subiectele, naturale și artificiale, impregându-le cu acele proprietăți ascunse, pe care noi le-am numit A Cincea Esență sau Chintesența... Dar aceasta este rădăcina vieții, de pildă, Cea de-a Cincea Esență, creată de Cel Atotputernic pentru păstrarea celor patru calități ale corpului uman, așa cum Cerul păstrează Universul. Prin urmare, această Esență și Remediu Spiritual - care se trage din Natura și din Inima Cerului, nefiind deci efemeră și coruptibilă - este posibilă cu adevărat? Ea este Sursa Medicinei, ea asigură păstrarea vieții, refacerea Sănătății - cu ea poate fi cultivată reînnoirea tinereții pierdute și găsită sănătatea senină".

(5) Arnold de Villeneuve sau Villanova. A studiat medicina la Paris, dar a fost și teolog și alchimist. Ca și în cazul priete-

nului său, Petru de Apona, se credea despre el că obținuse toate cunoștințele de la diavol și a fost acuzat de mulți de practici magice. Cu toate că el nu a ajuns pe mâna mâinile Inchiziției, cărțile sale au fost condamnate să fie arse în Tarragona, din cauza conținutului lor eretic. Villanova susținea că operele de credință și milostenie erau mult mai prețuite în ochii lui Dumnezeu decât ritualul Bisericii. Cea mai vestită lucrare a sa se găsește în antologia *Theatrum Chemicum.*

(6) Hermes Trismegistus este figura centrală a alchimiei și am putea spune a tuturor științelor oculte. Epitetul său cel mai cunoscut, „cel de trei ori foarte mare" arată considerația de care se bucura printre egipeni (unde era asociat cu zeul Toth) cât și printre greci (asociat cu Hermes-Mercur), fiind socotit inventatorul tutror artelor. *Corpus Hermeticum,* o culegere de tratate atribuite lui, se află la baza curentului de gândire hermetic și furnizează totodată temeiul doctrinar al alchimiei.

(7) Avicenna (980-1037), pe numele său adevărat Ibn Sinna, s-a născut la Buhara, în Persia. Avicenna a fost ultimul mare filosof arab, numit de conaționali „al treilea Aristotel". A scris peste trei sute de lucrări, în cea mai mare parte pierdute. A avut contribuții prețioase în filosofie, medicină, alchimie. Dintre lucrările sale dedicate ultimului domeniu citățm: *Liber Aboali Abincine de Anima in arte Alchemiae; Declaratio Lapis physici Avicennae filio sui Aboali; Avicennae de congelatione et conglutinatione lapifum.*

(8) Morienus este numele latin sub care e cunoscut călugărul bizantin Marianos (Morienus the Greek). Tratatul său *Liber de compostione alchimiae* este de fapt o scrisoare a lui Morienus către prințul Khalid, celebrul alchimist din familia Omeiazilor. O altă tradiție îi atribuie tratatul *Liber Trium Verborum.*

(9) Rasis sau Rhasis, alchimist arab din Evul Mediu (probabil sec. al XV-lea), a devenit celebru pentru demonstrațiile sale practice privind arta transmutării metalelor de bază în aur.

(10) Raymond Lully (Raymondus Lullus) s-a născut, probabil, la Majorca în jurul anului 1235. A fost atât de copleșit de dorința arzătoare de a răspândi evanghelia printre adepții

lui Mohamed, încât s-a dedicat ani întregi studierii scrierilor islamice numai pentru a le putea combate învățăturile. A călătorit foarte mult, nu numai în Europa, dar şi în Africa şi Asia, unde, nu de puține ori, zelul său religios era să-l coste viața. Se spune că spre bătrânețe l-a cunoscut pe Arnold de Villanova, familiarizându-se cu Ştiința Universală; studierea alchimiei şi descoperirea Pietrei Filosofale au făcut ca renumele său de creştin zelos să sporească şi mai mult. Numărul foarte mare de scrieri atribuite lui Lully (în jur de 486 de tratate pe diferite subiecte, de la gramatică şi retorică până la medicină şi teologie) pare să sugereze că numele de Lully era doar un pseudonim.

Descrierea ilustrațiilor[1] din *Rosarium Philosophorum*

Gravura de pe pagina principală 110 x 88 mm. Şase filosofi poartă o discuție. Unul arată spre un foc ce arde. Pe benzile desfăşurate se pot citi inscripțiile „solve coagula" şi „solvite corpora in aquas".

Gravura 1 din seria Rosariului 104 x 85 mm. O fântână stă pe trei picioare. Din trei deversoare apa curge în bazin. Fântâna e încadrată de patru stele cu şase vârfuri care sunt aşezate în două coloane de fum care se înalță la dreapta şi la stânga fântânii. O altă stea e aşezată deasupra fântânii şi e încadrată de Soare şi Lună. Deasupra un dragon cu două capete încearcă să devoreze stelele.

Gravura 2 din seria Rosariului. 107 x 75 mm. Un rege pe partea stângă stă deasupra Soarelui, întinde mâna stângă şi apucă mâna stângă a unei regine ce stă pe Lună. Regele şi Regina îşi întind mâna dreaptă, crengi cu frunze ce se întrepătrund. Dintr-o stea cu şase colțuri coboară o pasăre ținând în cioc o ramură pe care o uneşte cu cele ale Regelui şi Reginei.

Gravura 3 din Seria Rosariului. 115 x 82 mm. Regele şi Regina din tabloul precedent sunt acum dezgoliți. Regele ține ramura în dreapta, iar Regina în mâna stângă şi apucă vârful înverzit unul de la creanga celuilalt, cu mâna stângă, respectiv dreapta. De deasupra coboară o pasăre ducând o altă ramură.

Gravura 4 din Seria Rosariului. 79 x 81 mm. Regele şi Regina stau într-o scăldătoare hexagonală, ținându-şi ramurile ca în imaginea anterioară. De deasupra coboară o pasăre ducând o altă ramură.

---

[1] Preluare după Adam Maclean, *Rosary of the Philosophers*, Edinburg, 1980 - n.t.

Gravura 5 din Seria Rosariului. 72 x 89 mm. Unirea Regelui şi Reginei are loc într-un bazin. Lângă ei în apă se află Soarele şi Luna.

Gravura 6 din Seria Rosariului. 58 x 89 mm. Concepţia sau Putrefacţia. Un hermafrodit sau Regele şi Regina împreunaţi zac ca şi morţi într-un cavou umplut cu apă.

Gravura 7 din Seria Rosariului. 98 x 88 mm. Extracţia sau putrefacţia sufletului. Hermafroditul sau Regele şi Regina împreunaţi zac în aceeaşi stare în mormânt. Un spirit masculin se ridică la nori.

Gravura 8 din Seria Rosariului. 89 x 86 mm. Spălarea sau Curăţarea. Hermafroditul sau Regele şi Regina împreunaţi sunt tot în cavou. Picuri de ploaie coboară pe corp din norii de deasupra.

Gravura 9 din Seria Rosariului. 98 x 89 mm. Bucuria, Naşterea sau Sublimarea Sufletului. Hermafroditul sau Regele şi Regina împreunaţi se mai află încă în mormânt. Pe pământ, o pasăre se apropie de o alta îngropată căreia i se vede doar capul. Un spirit feminin coboară din norii de deasupra.

Gravura 10 din Seria Rosariului. 107 x 88 mm. Un hermafrodit cu aripi stă pe Lună şi ţine în mâna lui dreaptă un potir în care se află trei şerpi. În mâna stângă ţine un şarpe încolăcit. În stânga hermafroditului este Arborele Lunii cu treisprezece flori. În dreapta se află o cioară.

Gravura 11 din Seria Rosariului. 84 x 88 mm. Fermentarea. O altă împerechere, ca în tabloul 5, a Regelui şi Reginei, acum înaripaţi, are loc în bazin.

Gravura 12 din Seria Rosariului. 90 x 86 mm. Iluminarea. Un soare înaripat pluteşte deasupra unui cavou plin cu apă.

Gravura 13 din Seria Rosariului. 74 x 86 mm. Hrănirea. Un hermafrodit înaripat, respectiv Regele şi Regina împreunaţi, zace ca mort într-un cavou plin cu apă. Vezi tabloul 6.

Gravura 14 din Seria Rosariului. 105 x 89 mm. Fixarea. Hermafroditul, respectiv Regele şi Regina împreunaţi (acum

pierzându-şi aripile), zace ca mort într-un cavou. Spiritul feminin se înalţă în nori - a se compara cu tabloul 7.

Gravura 15 din Seria Rosariului. 89 x 89 mm. Multiplicarea. Hermafroditul, respectiv Regele sau Regina împreunaţi, zace ca mort în cavou. Picături de ploaie coboară pe trup din norii de deasupra - a se compara cu tabloul 8.

Gravura 16 din Seria Rosariului. 104 x 88 mm. Demonstraţia perfecţiunii. Un hermafrodit cu aripi ca de liliac se află pe o movilă în care trei şerpi încearcă să se devoreze unii pe alţii. Ţine în mâna dreaptă o cupă sau un potir în care sunt trei şerpi, iar în mâna stângă un şarpe încolăcit. În spate se află un leu. În stânga este Arborele Soarelui cu treisprezece flori în timp ce pe dreapta un pelican îşi hrăneşte puiul cu propriul sânge.

Gravura 18 din Seria Rosariului. 56 x 87 mm. Leul cel verde devorează soarele. Sângele cade pe pământ.

Gravura 19 din Seria Rosariului. 112 x 88 mm. Hristos ţine sceptrul, tatăl ţine un glob, iar împreună ţin o coroană deasupra capului unei tinere, respectiv Fecioara. Deasupra capului ei pluteşte pasărea Duhului Sfânt.

Gravura 20 din Seria Rosariului. 115 x 83 mm. Hristos, ridicând o flamură, se înalţă din mormânt cu mâna ridicată într-un gest de binecuvântare.

Cuprins

Cuvânt introductiv 7

PARTEA ÎNTÂII 15

PARTEA A DOUA 45
Unirea sau împerecherea 50
Concepția sau putrefacția 57
Extragerea sau Impregnarea sufletului 64

PARTEA A TREIA 75
Spălarea sau Curățarea 77
Despre Răsărirea sau Sublimarea Sufletului 82
Reguli Generale 93
Fermentarea 98

PARTEA A PATRA 107
Iluminarea 109
Hrănirea 116
Fixarea 119
Multiplicarea 128
Reînvierea 134

PARTEA A CINCEA 141

ANEXE 163
Rosarium Philosophorum în ediția originală 165
Breviarul operațiilor alchimice 175
Termeni și simboluri alchimice 177
Note 182
Descrierea ilustrațiilor din *Rosariu* 186

EDITURA HERALD

OP.10 - CP.33 Sect. II Bucureşti
Tel: 021.619 40 60, 021.319 40 61
Tel: 021.637 30 30, 021.637 25 25
Fax: 021.637 38 38, 021. 319 40 59
Mob: 0744.888.388, 0745.050.020
website: www.edituraherald.ro
e-mail: office@edituraherald.ro

Comanda 35/2008
Coli tipar: 16; Format 16/54 x 84

Tiparul executat la *S.C. LUMINA TIPO s.r.l.*
str. Luigi Galvani nr. 20 bis, sect. 2, Bucureşti
tel./fax 211.32.60; tel. 212.29.27
E-mail: **office@luminatipo.com**
www.luminatipo.com

Colecția

QUINTA ESSENTIA

Rosarium Philosophorum, publicat la Frankfurt în 1550, pendulează constant între domeniul alchimiei fizice, respectiv experiențele cu substanțe, şi domeniul alchimiei sufletului, adică transmutarea forțelor din lăuntrul omului. Prin aceasta s-a căutat unificarea celor două domenii ale cercetării alchimice, *Rosariul* constituind un stil pentru literatura de la sfârşitul secolului al XVI-lea.

Rosariul nu exprimă în mod direct principiile alchimiei spirituale ca pe o filosofie coerentă (lucru ce se va întâmpla mai târziu, îndeosebi în perioada rozacruciană), ci acestea sunt încorporate într-o serie de simboluri, probabil cele mai semnificative din toată literatura alchimică. Astfel, în timp ce textul *Rosariului* se vrea o sinteză a proceselor de transformare a sufletului şi trupului, există aici şi o serie de imagini simbolice care încoporează adevărurile profunde ale alchimiei spirituale. Datorită viziunii integrale pe care o propune asupra transmutării exterioare şi interioare, *Rosariul* a stârnit interesul lui Carl G. Jung, care, în lucrările sale despre alchimie, a citat din acest text mai mult decât din oricare altă sursă.

EDITURA
HERALD

ISBN 978-973-111-065-3
5 948417 190080